

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnji Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije)
Tlx 460894 PD 1

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723

ČEDAD
Stretta De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 800 lir - Leto XLIV. št. 15 (12.953)

Trst, torek, 19. januarja 1988

Uporni polkovnik je bil od sobote zabarikadiran v vojašnici v Monte Caserasu Argentina strla upor polkovnika Alda Rica S svojimi »carapintadi« se je predal vojakom

Ricovi somišljeniki so pet ur oblegali buenosaireško mednarodno letališče Jorge Newbery V spopadih med redno vojsko in uporniki je bilo le pet vojakov lažje ranjenih

BUENOS AIRES — Polkovnik Rico se je včeraj popoldan predal vojakom, ki so ostali zvesti argentinskemu predsedniku Raulu Alfonsinu. Malo po 17. uri je zapustil vojašnico v Monte Caserasu, v kateri je bil zabarikadiran od sobote. Še v včerajšnjih popoldanskih urah je svet obkrožila vest, da se je Aldo Rico in skupina njegovih »carapintadov« (Ricovi uporni somišljeniki se imenujejo tako zaradi obraza, ki si ga mažejo s sajami) predal in zapustil vojašnico pri Monte Caserasu, proti večeru pa je glasnik argentinske vlade José Lopez vest demantiral. Vest so ponovno zanikali v poznih večernih urah, ko je komandant petega armadnega korpusa general Humberto Ferrucci potrdil novico, da je redna vojska strla Rica in njegove upornike. Rico je menda do zadnjega zahteval, naj mu vlada pusti šest ur časa, da se premisli, oziroma, da s svojimi upornimi vojniki zapusti vojašnico, naposled pa je le klonil.

Podobna poteza mu je sicer uspela lani, ko se je ob velikonočnih praznikih prvič uprl demokratičnemu vodstvu Argentine. Bistvo Ricovega upora tiči v prepričanju, da morata Raul Alfonsin in država »pozabiti« grehe vseh vojaških vrhov, ki so dolga leta z umori, s pendreki in elektrošoki vodili podtalno politiko vlade, ki jo je svet poznal bolj zaradi »desaparecidosov« kot pa zaradi izvoza goveje živine. Argentina naj bi morala, po Ricovem menju, oprostiti nje-

mu in drugim reakcionarnim pripadnikom vojske, ki so prepričani, da je njihov vpliv na življenje države še vedno tako močan, kot je bil v času peronizma.

Lanski Ricov upor je sicer hudo prizadel še rosno mlado argentinsko demokracijo, prebivalstvo pa je predsedniku Alfonsinu pokazalo, da v demokracijo verjame. Raul Alfonsin je takrat sicer klonil in sprejel nekaj Ricovih zahtev, da se je lahko izognil direktnemu spopadu med upornim krilom vojaščine in odredom, zvestim državi. Tokrat pa predsednik Alfonsin ni okleval in je odgovoril na Ricovo provokacijo, tako da je proti upornikom poslal redno vojsko.

Ricovi uporniki (pripadniki četrtega pehotnega polka in tretje inženirske čete iz Monte Caserosa, devetnajsti pehotni polk iz San Miguel de Tucuman in 161. protiletalska skupina iz San Luisa) so sicer povzročili nekaj nemirov. Pet ur so oblegali buenosaireško mednarodno letališče Jorge Newbery in prekinili vse letalske zveze z Urugvajem, redna vojska pa jih je obkolila in jim onemogočila beg.

Do nemirov in izgredov je prišlo tudi v noči na ponedeljek, pet vojakov pa je bilo ranjenih. V obeh primerih je eksplodirala mina, ki je ranila dva pripadnika redne vojske in tri upornike. Uporniki so pravkar nameščali protitankovsko mino, ko je ta predčasno eksplodirala.

Poraženi polkovnik Aldo Rico

(Telefoto AP)

Dolar še gor a navdušenja je že manj

RIM — Včerajšnje gibanje dolarja je sicer potrdilo težnjo navzgor, ki je prišla tako močno do izraza v petek, a je hkrati pokazalo, da evforično vzdušje po objavi povoljnih podatkov o razvoju ameriške trgovinske bilance v novembru postopoma pojenjuje in ga zamenjuje opreznost. Prvič zato, ker bo treba učinke teh podatkov še temeljito preveriti, drugič pa, ker bo tudi treba videti, kakšen je bil razvoj v decembru. V Italiji je veljal dolar včeraj 1235,65 lire proti 1201,45 v petek, v Frankfurtu pa 1,6839 marke proti 1,6314.

To je omogočilo italijanski valutni, da se je nekoliko okrepila tako znotraj Evropskega denarnege sistema - s 736,47 na 734,025 lire za zahodnonemško marko, z 217,775 na 217,51 lire za francoski frank in s 655,345 na 653,405 lire za nizozemski florint - kot zunaj njega - z 2191,45 na 2190 lir za funt sterling in z 902,225 na 899,625 lire za švicarski frank. Zavedajoč se celotnega napoveduje, da se pišejo liri in italijanskemu gospodarstvu dobri časi.

Napredovanje dolarja je potisnilo navzgor seveda tudi indekse vrednotnic na evropskih in azijskih borzah, tako na primer v Milanu za 3,23 odstotka, v Tokiju za 1,95 odstotka, v Sydneyu za 1,23 odstotka in v Hongkongu kar za 3,39 odstotka.

Medtem ko se je položaj na zasedenih ozemljih nekoliko umiril Palestinsko vprašanje sprožilo razhajanja v izraelskem knesetu

TEL AVIV — Stalni spopadi in nemiri na zasedenih arabskih ozemljih vnašajo čedalje več nesoglasij med najvidnejše predstavnike izraelskega političnega življenja, ki zelo različno gledajo na rešitev palestinskega vprašanja. Medtem ko zunanji minister Peres zagovarja miroljubno rešitev in takojšnje pogovore z Jordanci, pa je premier Šamir za politiko trde roke in za odločno zadržitev palestinskega upora, ki traja že skoraj poldrug mesec.

Peres in Šamir pa sta popolnoma različnega mnenja tudi glede možnosti o razpisu predčasnih volitev v Izraelu. Po Peresovem mnenju so predčasne volitve nujne, saj je delovanje vlade popolnoma paralizirano. Peres je tudi dejal, da Izrael zaradi svoje palestinske politike izgublja prijatelje in podporo po celem svetu in da je napočil zadnji trenutek, da se politiki prenehajo skrivati za vojsko. Po drugi strani pa Šamir trdi, da bi morebitne predčasne volitve s predvolilno kampanjo ošibile izraelski položaj v arabskih očeh. Proti volitvam pred iztekom zakonodajne dobe novembra letos pa je, kot kaže, tudi večina članov izraelskega kneseta.

Po osemdnevem obisku je včeraj zapustil zasedena arabska ozemlja pomočnik generalnega tajnika OZN Marack Goulding, ki se je tam mudil po nalogu Varnostnega sveta. Pri svojem obisku je imel Goulding precej težav zaradi stalnih spopadov in policijske ure v begunskih taboriščih. Goulding se je tudi pogovarjal z izraelskimi in palestinskimi predstavniki, ob svojem odhodu pa je izjavil, da je položaj izredno težaven in da so mu palestinski predstavniki večkrat zagotovili, da si želijo svojo državo na ozemljih, kjer živijo sedaj, seveda pa se mora Izrael umakniti in z njim tudi izraelski koloni.

Včeraj so izraelske oblasti preklicale policijsko uro v taboriščih okoli Ramalaha, na področju Gaze pa so režim policijske ure le nekoliko omilile, tako da so lahko prebivalci odšli na delo in si nakupili živila.

Palestinska tiskovna agencija Wafa pa poroča, da so bili tudi včeraj siloviti spopadi na področju Beni Naime, kjer naj bi izraelska vojska proti manifestantom uporabila solzivec in tudi strelno orožje. V spopadih naj bi bilo precej ranjenih, manifestacije pa naj bi se nadaljevale v vseh begunskih taboriščih.

Filipinci mirno na volišča

MANILA — Kar 80 odstotkov Filipincev je včeraj glasoval na upravnih volitvah. Krvava predvolilna kampanja, v kateri je izgubilo življenje v številnih atentatih, eksplozijah in oboroženih napadih 86 oseb, se je zaključila nekoliko nepričakovano brez smrtnih žrtev. Že res, da je policija pospremila v ječo 259 oseb ter zaplenila nekaj ton strelnega orožja, kljub temu pa bi lahko ocenili včerajšnje volitve kot osebni uspeh predsednice Cory Aquinove, ki se že skoraj dve leti bori za demokratizacijo države.

Prvi podatki včerajšnjih upravnih volitev v Manili napovedujejo zmago »rumenih«, to je stranke, ki jo vodi filipinska predsednica. Zmaga pomeni potrditev moči Aquinove, saj je Manila bila vedno fevd bivšega predsednika Marcosa.

Veliki manevri italijanskega kapitala De Benedetti prodira na evropska tržišča

RIM — Carlo De Benedetti prodira na vseh najpomembnejših zahodnoevropskih tržiščih. Potem ko je pred nekaj tedni postal glavni delničar francoske finančne družbe Cerus, se sedaj pripravlja na vzpon v Belgiji ter baje tudi na Nizozemskem. Iz Bruslja je namreč prišla vest, da je De Benedetti pripravil takoj odkupiti večje število delnic pomembne belgijske finančne družbe (SGB - Societe Generale de Belgique), ki je finančno soudeležena pri upravljanju in vodenju nekaterih večjih belgijskih industrijskih koncernov. Vest je sprožila tudi nekaj polemik v belgijskih finančnih krogih, kjer nekateri očitajo De Benedettiju, da kupuje delnice po znatno višji tržiščni ceni, kar pomeni, da je njegov edini cilj nadzorstvo določene družbe, v tem primeru SGB.

De Benedetti torej močno prodira v Evropi. Izven meja Italije ni še izbral frontalnega soočanja s FIAT in z mogočeno Agnellijevo družino, vsekakor že od blizu ogroža prodiranje turinskega koncerna na mednarodnih

finančnih tržiščih. FIAT, kot znano, nima tekmecev na področju avtomobilске industrije in v nekaterih drugih sektorjih (npr. zavarovalništvo), zato De Benedetti, mimo koncerna Olivetti, posveča veliko pozornost sektorjem, ki imajo pred sabo svetlo bodočnost. Od tod tudi njegovo zanimanje za živilsko industrijo.

Vsi ti manevri pričajo, da doživlja italijanski kapitalizem zelo korenite preobrazbe, ki ne izključujejo tudi velikih presenečenj. Agnelliju in De Benedettiju se je v zadnjih mesecih pridružil še Raoul Gardini s svojo družbo Ferruzzi, ki je v razmeroma kratkem času ošibil do tedaj nespornega voditelja Montedisona Schimbernija ter ga nato nadomestil na čelu družbe. Govori se, da bo prihodnja De Benedettijeva poteza na področju javnih občil, kjer ima Agnelli, preko založniške hiše Rizzoli, dokajšnje premoč. Njegov cilj bo morda ugledni milanski dnevnik Corriere della Sera, katerega glavni delničar je trenutno prav Gianni Agnelli.

Že tretja smrtna žrtev na rallyju Pariz - Dakar

RIM — Tretja smrtna nesreča na mednarodnem rallyju Pariz - Dakar. V vasi Kita, na peščenih sipinah Malija, je avtomobil, ki ga je vozil francoski pilot Moles, do smrti povozil 10-letno deklico. Punčka, katere imena niso sporočili, je izdihnila takoj po prevozu v krajevno bolnišnico. Predstavnik organizatorjev rallyja je obžaloval nesrečo in izrazil prizadeti družini uradno sožalje. Rally se kljub nesreči vsekakor redno nadaljuje.

Tako se glasi uradno sporočilo, ki so ga privedli rallyja po tragični nesreči dostavili tiskovnim agencijam in časnikarjem, ki sledijo tej mednarodni prireditvi. Vse je zelo skopo in predvsem zelo uradno, brez nobenega obžalovanja in sočustvovanja z družino umrlega dekletca. Rally Pariz - Dakar je pač mednarodni rally, ki se mora na vsak način redno, nadaljevati in za-

ključiti, ne glede na žrtve in na nesreče.

Lani je med rallyjem izgubil življenje eden njegovih pobudnikov, dirka pa se je vseeno nadaljevala in redno končala. Pred nesrečo deklico pa sta med letošnjim rallyjem umrla dva pilota, Nizozemec Van Loevezijs in Fran coz Patrice Canado. V desetletni zgodovini rallyja pa je doslej izgubilo življenje kar enaindvajset oseb. Dirka pa se je vseeno vedno redno odvijala. Prišlo je sicer do glasnih in ostrih polemik, ki pa so jih spretni organizatorji znali vedno pravočasno utišati. V Franciji je skupina pripadnikov naravovarstvenih organizacij in zelenih pred kratkim celo ustanovila mednarodni odbor proti rallyju Pariz - Dakar, ki združuje tudi ugledne pravnike in predstavnike naravovarstvenih organizacij.

Predsedstvo sestavilo osnutek o stavekarnih pravilih Razprava v sindikatu Slovenije: z delavci ali proti njim?

DEAN VERČIČ

LJUBLJANA — Včeraj se je sestalo predsedstvo Zveze sindikatov Slovenije in prvič po zadnji vojni razpravljalo o možnostih, da bi sindikati organizirali in vodili stavke. V ta namen je predsedstvo pripravilo osnutek prvih stavekarnih pravil, ki so od včerajšnjega popoldneva naprej v javni razpravi in ki bi naj že konec marca vodila pravila sindikalnega obnašanja v stavkah.

Kodeks vedenja sindikalistov med stavkami je preprosta nuja. Lani je bilo v Sloveniji 227 stavk (ki jim jih moramo prišteti še 159, ki jih statistike zakrivajo pod evlemizmoma »izsiljeni sestanki« in »izredni zbori delavcev«), v katerih je sodelovalo 32.122 delavcev. V celi Jugoslaviji je lani v 1623 stavkah sodelovalo 273.547 delavcev. Vse številke pa so še prenizke, ker na primer stavk delavcev v gozdnem gospodarstvu, kot je bilo včeraj slišati, nihče ne registrira - delavci se enostavno skrijejo v hosti in jih ni. In kakršnekoli številke že so, so dovolj alarmantne: število stavk v Sloveniji je bilo v lanskem letu za 39,3 odstotka večje od predlanskega, sodelo-

valo pa je kar 90,6 odstotka več delavcev kot leta 1986. Samo decembra je v Sloveniji stavkalo približno 11.900 delavcev.

Ker ni nikakršnih pravil stavk, delavci praktično vedno prenehajo z delom spontano. Takrat pa se sindikalisti največkrat znajdejo na napačni strani ob boku vodilnih v podjetjih kot gasilci in delavce prepričujejo, naj se vrnejo k delu. Rezultat tega je, da marsikje, kjer delavci začnejo stavkati, najprej razpustijo vodstvo sindikata v podjetju. Tako se je republiško vodstvo sindikata znašlo v precepu: ali bo ostalo generalštab brez soldateske ali pa bo stopilo ob bok delavcem. In tako je nastal osnutek stavekarnih pravil.

Uvodno razlago k tem je na včerajšnji seji podal Dušan Rebolj, član predsedstva slovenskih sindikatov. Po njegovih besedah država vse bolj stopa v državno centralistično in dirigirano vodenje gospodarstva in družbe z administrativnim predpisovanjem vsega. Vlada je zadnje čase začela kar eksperimentirati z gospodarsko politiko, delavci pa so vrženi na rob preživetja in eksistence. Zato v delavskem

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Letalu je »odklenkalo«: 11 mrtvih v SZ

MOSKVA — V nadvse neobičajni letalski nesreči je včeraj izgubilo življenje 11 potnikov sovjetske letalske družbe Aeroflot, dvanajst oseb pa je bilo v nesreči ranjenih.

Do nesreče je prišlo na letališču v Krasnovodsku v Turkmenistanu. Letalo tupolev 154 je redno pristalo na pristajalni stezi, nakar je, po pričevanju očividcev, nenadoma »razpadlo«. Dnevnik Izvestija je poročal, da se je letalo po pristanku enostavno sesulo, tehniki krasnovodskega letališča pa zagovarjajo trditve, da je treba nesrečo pripisati izključno tehničnim okvaram.

V Sovjetski zvezi je lani prišlo do dveh podobnih nesreč. Dve letali sta namreč julija in septembra lani prav tako »razpadli«, v obeh primerih pa ni bilo žrtv. Tiskovne agencije niso posredovale podrobnejših informacij o nesreči, letalo Aeroflota pa je najbrž letelo na notranjih progah. To hipotezo delno potrjuje sorazmerno nizko število potnikov.

Pred novim sestankom predsednikov petih srednjeameriških držav

Reaganova administracija skuša preprečiti pomiritev v Nikaragvi in Srednji Ameriki

NEW YORK — Ameriški predsednik bo v naslednjih dneh, po izjavi predstavnikov Bele hiše, zahteval od Kongresa, naj odobri novo vojaško pomoč antisandinističnim silam kljub temu, da je nikaragovski predsednik Daniel Ortega na sestanku petih srednjeameriških predsednikov pristal na neposredne pogovore z voditelji Contre in na ukinitvev izrednega stanja v državi.

Reaganova administracija poskuša zmanjšati pomen zadnjih predlogov sandinistične vlade in poudarja besede kardinala Miguela Obanda Y Brava, ki je posrednik v pogovorih med sandinisti in Contro, da so zadnji koraki nikaragovske vlade spodbudni, vendar niso dovolj, saj se o večji demokraciji samo govori, ni pa še prišla.

Reaganova administracija tudi po zadnjem presnetljivem Ortegovem predlogu ostaja pri dosedanjem stališču, da bo samo odobritev nove ameriške vojaške pomoči Contri sandiniste prisilila k resnim pogovorom. V naslednjih dneh bo predsednik Reagan od kongresa zahteval, naj antisandinistom odobri od 50 in 100 milijonov dolarjev vojaške pomoči. Doslej je administracija napovedovala, da bo predsednik od Kongresa zahteval 270 milijonov dolarjev pomoči, vendar pa so višino zahtevane pomoči po zadnjih Ortegovih predlogih zmanjšali, saj je v Kon-

gresu vse večji odpor proti odobritvi nove vojaške pomoči antisandinističnim silam.

Po vsem sodeč, vrh administracije nima povsem enakih pogledov na srednjeameriški mirovni proces. Državni sekretar Shultz je namreč na zadnji tiskovni konferenci izjavil, »da utegne administracija premisliti o pomoči antisandinistom, če bodo uresničeni vsi pogoji za nadaljevanje srednjeameriškega mirovnega procesa«. Bela hiša je po pogovorih 5 srednjeameriških predsednikov v Kostariki v posebni izjavi poudarila, »da sandinistom ni mogoče verjeti in da lahko Ortega prekliche razveljavitev izrednega stanja, predsednik pa ne more od Kongresa vsak hip zahtevati nove vojaške pomoči za Contro.

Kljub temu pa predstavniki administracije priznavajo, da bodo zadnji Ortegovi predlogi otežkočili Reaganove napore za odobritev nove vojaške pomoči antisandinističnim silam. Medtem ko administracija trdi, da zadnji Ortegovi predlogi ne zadovoljujejo, saj ne dajejo amnestije za pripadnike Contre, niti ne ukinjajo posebnih vojaških sodišč ali pa cenzure tiska, pa nasprotniki Reaganove politike v Kongresu ocenjujejo, da gre za pomemben korak, ki utrjuje Ariasov mirovni načrt za Srednjo Ameriko. Številni kongresniki tudi sodijo, da bi odobritev nove vojaške pomoči antisandinistom pomenila sabotiranje mirovnega procesa.

Demokratski kongresnik David Bonior, ki je vodil delegacijo predstavniškega doma, ki se je udeležila sestanka 5 srednjeameriških predsednikov, je izjavil, »da so koncesije nikaragovske vlade zelo pomembne in da bi nova ameriška vojaška pomoč Contri zadala smrtni udarec sedanjemu mirovnemu procesu«. Senator Christopher Dodd, ki je vodil podobno senatno delegacijo, pa je izjavil, »da je verjetno v administraciji danes veliko dolgih obrazov, saj so se po tem sklepu povečale možnosti za doseg miru v Srednji Ameriki«.

Pred sestankom predsednikov petih srednjeameriških držav v Kostariki se je v državah tega področja mudil predsednikov svetovalec za nacionalno varnost general Colin Powell in vodstva teh držav rotli, naj pomagajo administraciji v naporih za odobritev nove vojaške pomoči Contri, češ da vlada Nikaragve ni izpolnila obljub, ki jih je dala v zvezi s srednjeameriškim mirovnim načrtom.

Sodeč po sedanjem razpoloženju v Kongresu bo Reaganova administracija le težko dosegla obnovitev nove vojaške pomoči nikaragovski Contri, saj ji nasprotujejo tudi nekateri ugledni republikanski kongresniki.

UROŠ LIPUŠEK

Na kongresu Trentinsko-tirolske avtonomistične stranke

Magnago očita sedanji rimski vladi da ne izpolnjuje sprejetih obveznosti

RIVA DEL GARDA — »Seveda si želimo zaključiti dolgoletna pogajanja z Rimom v zvezi z našim paketom. Želimo, da bi bil rezultat za nas dober. Če pa takega rezultata ne bomo dosegli, potem pa bomo morali nadaljevati z našim bojem. Zavrčam pa namigovanja, da nismo za sklenitev dokončnega sporazuma, češ da je še vedno odprto vprašanje za našo stranko politični kapital.« Tak je bil odgovor predsednika Južnotirolske ljudske stranke Silviusa Magnago novinarjem, ki so ga spraševali, kako je s pogajanj z rimsko vlado.

Pogovor je bil v nedeljo v Rivi di Garda, ob robu združitvenega kongresa dveh doslej ločenih in sprtih strank tridentinskih avtonomistov, na katerega je Magnago prinesel pozdrav SVP, ki je nekaka botra in pokroviteljica teh avtonomistov. Magnago ni hotel odgovorjati na vsa vprašanja novinarjev, češ da ga naslednji dan, v ponedeljek, čaka trdo delo. Vodstvo SVP naj bi razpravljalo o predlogih rimske vlade.

O tem je Silvius Magnago govoril že v svojem pozdravu kongresistom. Tam je dejal, da se je treba

boriti za avtonomijo. Težko je doseči kaj novega, z zobmi je treba braniti celo to, kar je že doseženo. Novinarjem pa je še povedal, da ga sedanji predlogi ministra za dežele Gullottija nikakor ne zadovoljujejo. Gorieva vlada je šla celo nazaj v primerjavi s tem, kar je pred štirimi leti pripravila Craxijeva vlada. »Mi smo takrat v glavnem soglašali, vendar pa v takratni vladi ni bilo o tem soglasja. Zaradi tega je bilo vse zamrznjeno,« je še dejal predsednik SVP.

Silvius Magnago je še dejal, da nesoglasja obstajajo glede rabe jezika na sodiščih in tudi v vojski. »Velja namreč pravilo, da je v vojski uradni jezik italijanski. Kaj pa v policiji, ki ni več militarizirana?« se je vprašal predsednik SVP. Odločno pa je zavrnil očitke, da se udinja tisti skupini v svoji stranki, ki ne želi sporazuma z Rimom. Zaradi tega, taki so očitki, naj bi bile njemu in njegovim zelo dobrodošle težave, ki jih uresničevanju paketa postavlja rimska vlada.

V Rivi del Garda je bil v nedeljo združitveni kongres dveh iz dobrih šest let sprtih tridentinskih

avtonomističnih strank, PPTT in UATT. Nekoč enotna avtonomistična stranka v pokrajini Trento, druga politična stranka za KD, se je pred leti razbila zaradi notranjih, čestokrat osebnih sporov, ki so voditelje ene in druge pripeljale celo pred sodišče. Na naslednjih volitvah sta stranki nastopali ločeno. Na lanskih političnih volitvah pa so avtonomisti tudi na Tridentinskem glasovali za znak SVP. Ta si je največ prizadevala, da bi se združitve izvedla, saj bi od tega imela največ koristi. Kljub temu pa je lani avtonomistična lista bila šele četrta, za KD, PSI in KPI. Novembra bodo tu deželne volitve in nova stranka PATT (Partito autonomista trentino tirolese) upa, da spet postane druga v pokrajini s tem, da bo odzvela precej glasov krščanski demokraciji. Opazovalci o tem imajo sicer precej dvomov, kajti do formalne združitve je res prišlo, na kongresu je bilo veliko lepih besed, vendar pa večletnih ostrih sporov predvsem osebnega značaja ni najbrž moč tako enostavno izbrisati.

MARKO WALTRITSCH

Pričetek razprave o finančnem zakonu

RIM — Poslanska zbornica je včeraj pričela sklepno razpravo o finančnem zakonu in o državnem proračunu, ki ju je senat odobril pred koncem prejšnjega leta. Poslanec čaka v vseh smislih maratonsko in naporno delo, saj bodo morali vzeti v pretres več tisoč amandmajev in resolucij, ki so jih predložile opozicijske, a tudi večinske politične sile. Računajo, da bo zbornica odobrila finančni zakon zadnje dni meseca.

Finančni zakon, ki je osrednji državni gospodarski dokument, predstavlja zelo važno politično in parlamentarno preizkušnjo za Gorievo vlado. Postopek bo tudi tokrat poln pasti in nevarnih političnih ovir, tudi zato, ker je predvsem levičarska opozicija napovedala ostro in brezkompromisno opozicijo. Samo poslanci KPI in neodvisne levce so predložili petsto popravkov k prvemu členu.

● Sindikat SR Slovenije

NADALJEVANJE S 1. STRANI

uporu temu ni mogoče videti drugega kot pa razredni pritisk. In zato morajo sindikati spremeniti svoj odnos do stavk in zahtev delavcev. To pa bo mogoče le, če bo sindikat postal samostojen in neodvisen od države in od poslovnih struktur. In tako bo dobil svojo vlogo, ki mu jo med drugim jamči tudi jugoslovanska ustava. Sindikati se morajo pripraviti tudi na to, da bi vodili stavke - to pa zahteva drugačne sindikate.

Osnutek stavkovnih pravil vse te zahteve omogoča: zahteva, da sindikati pod določenimi pogoji organizirajo stavko, varuje pravico delavcev do stavke in daje delavcem pravico, da sami ustanovijo stavkovni odbor.

Pa vendar včeraj predsedstvo slovenskih sindikatov osnutka stavkovnih pravil ni sprejelo z navdušenjem. Le manjšina od 21 govornikov je v več kot dveurni razpravi podprla polno pravico delavcev do stavke. Večina se je zavzemala za restriktivna pravila s poudarki na vseh mogočih oblikah odgovornosti delavcev, ki bi kvečjemu še omejila sedanji prostor neregularnih stavk. Slišati je bilo tudi ekstremne zahteve, naj se delavec v javnih službah stavka prepove, ali pa mnenje, da je potrebno stavkovna pravila sprejemati s preudarnostjo zato, ker gre za precedens ne le v Jugoslaviji, temveč v svetovnem socialističnem in delavskem gibanju, ki da zreta proti Ljubljani.

Kakorkoli že - predsedstvo je včeraj osnutek stavkovnih pravil le dalo v javno razpravo med delavci in ko bodo marca stavkovna pravila dobila polno legitimiteto, bodo delavci lahko spet stavkali s sindikatom in ne več proti njemu.

Nov zaplet v Palermu mafijska dimna zavesa?

PALERMO — Palermska policija ima še naprej polne roke dela v zvezi z umorom bivšega palermskega župana Insalaca in policaja Mondoja. Včeraj je namestnik državnega pravdnika Alberto di Pisa, ki vodi preiskavo o Insalacovem umoru, novinarjem dejal, da pregleduje vse pokojnikove dokumente, ki so jih našli v Insalacovih stanovanjih. Preiskovalni organi ne izključujejo možnosti, da je umor tesno povezan z nedavno preiskavo o tako imenovanih velikih poslih palermske občine, o katerih je pričal državnemu pravdniku tudi Insalaco. Policija želi odkriti, s čim se je v zadnjih časih bavil bivši palermski župan in kakšno je bilo njegovo ekonomsko stanje.

Di Pisa je med drugim dejal, da so uvedli tudi preiskavo o kršenju preiskovalne tajnosti, saj je nekaj Insalacove dokumentacije - seznam »dobrih in slabih« mož - prišlo v javnost. Nekaj podobnega se je že pripetilo po umorih generala Dalla Chiesa in sodnika

Chinnicija, očitno gre za načrtno dejanje, ki želi le zaplesti potek preiskave.

V zvezi s preiskavo Mondovega umora pa so preiskovalni organi vedno bolj prepričani, da je njegov umor tesno povezan z umorom podkvestorja Cassaraja, ki je umrl v mafijski zasedi in v kateri je Mondo ostal čudežno živ.

Danes bosta predsednik sicilske dežele Nicolosi in palermski župan Orlando v jutranjih urah obiskala ministrskega predsednika Gorio, popoldan pa bosta gosta predsednika republike Cossiga. Nicolosi je že včeraj novinarjem dejal, da njun obisk ne bo le informativnega značaja, temveč bosta izrazila nujnost o pomoči države pri reševanju socialnih in ekonomskih problemov Sicilije.

Prav tako danes bodo v senatu po glasovanju v poslanski zbornici vzeli v pretres dokončno odobritev obnove parlamentarne protimafijske komisije.

Stavk letališkega osebja še ni konec

RIM — Včerašnja štiriurna dopoldanska in večerna stavka letališkega osebja na letališčih Fiumicino v Rimu in Linate v Milanu je potnikom povzročila manj nevšečnosti kot nekatero prejšnje stavkovne akcije letališkega osebja. Alitalia in Ati sta preklicala približno 50% domačih letov, medtem ko so bili mednarodni leti neokrnjeni.

Stavko je oklicala vsedrjavna zveza sindikatov CGIL, CISL in UIL zaradi prekinitve pogajanj v zvezi z obnovo delovne pogodbe. Sindikati so namreč smatrali, da je treba predlog ministrov Formice in Mannina spremeniti tako glede predvidenih poviškov plač kot glede določil, ki zadevajo delovni urnik. Nasprotno pa sta letalski družbi smatrali, da ministrskega predloga ni treba spreminjati, kar je povzročilo prekinitve pogajanj. Člani sindikalne zveze CGIL, CISL in UIL so včeraj dopoldne manifestirali tudi pred sedežem ministrstva za državne soudeležbe, kjer je sindikalno delegacijo sprejel podtajnik Santarelli.

Z včerašnjo stavko na nevšečnosti in letalskem prometu še ne bo konec. Sindikati napovedujejo novo stavko za prve dni februarja, nameravajo pa tudi nadaljevati pogovore s političnimi in parlamentarnimi silami, s katerimi so se že dogovorili za celo vrsto srečanj. Predstavniki sindikalne konfederacije CGIL, CISL in UIL pa bodo imeli pogovore o tej problematiki tudi z župani mest, v katerih so sedeži italijanskih letališč.

Umrl je vojni zločinec Artuković

ZAGREB — V Zagrebu so včeraj sporočili, da je umrl ustaški vojni zločinec Andrija Artuković, bivši notranji minister v kvizlinški vladi Nezavisne države Hrvatske.

Artuković je umrl v bolnišnici kazensko-popravnega doma v Zagrebu 16. januarja v 89. letu starosti. Maja leta 1986 ga je zagrebško okrožno sodišče obsodilo na smrtno kazen zaradi zločinov, ki jih je na ozemlju NDH zagrešil med drugo svetovno vojno. Po razsodbi je Artuković zbolel, da so izvršitev smrtno kazni s streljanjem odložili.

»Balkanskega Himmlerja« bodo pokopali v skladu z določili razsodbe, kar pomeni, da ne bo na grobu nobenega imena.

Prva balkanska konferenca po drugi svetovni vojni bo v Beogradu v drugi polovici prihodnjega meseca

Datum prve balkanske konference po drugi svetovni vojni je torej določen. Konferenca bo v glavnem mestu Jugoslavije, ene glavnih predstavnic gibanja nevrščenih in pravzaprav pobudnice balkanskega srečanja.

Poročajo pa, da dosedanje priprave niso prispevale samo k temu, da so se dogovorili o datumu, marveč tudi h konstruktivnemu razčiščenju problemov, ki jih bodo obravnavali na konferenci. Ključna je ugodna. Srečanje utegne biti kar uspešno.

Tiskovne agencije držav, ki bodo zastopane v Beogradu, v glavnem pravijo, da se bodo udeleženci, neglede na to, da bo to prva konferenca, potrudili biti kar najbolj stvarni pri reševanju vprašanj. Baje pripravljajo bogato paleto tem, prednjačile pa bodo, kot kaže, gospodarske.

To je seveda prav. Pripravljenost na hitro soočanje s problemi je dobro znamenje. Politični problemi med državami, ki sestavljajo Balkan, seveda so in bodo še ostali, saj so v tem delu Evrope med drugim države, ki pripadajo obema blokoma; očitno

pa je, da ne bodo ovira za sprejemanje dogovorov, kar je kajpak bistveno, pa tudi obetavno za naprej.

Gospodarske teme, ki bodo bržkone na sporedu, bodo zanimive za države posamično in za Balkan v celoti. Sliši se na primer, da nameravajo posvetiti pozornost energetiki, industrijski kooperaciji in znanosti. Gre za panoge, v katerih so na dlani težnje in silnice za napredek. To so takorekoč ključne razvojne panoge.

Sliši se tudi o drugih temah, ki jih menda mislijo načeti. Med njimi so seveda kmetijstvo, pa tudi turizem in promet. Na tapeti bodo potemtakem tudi infrastrukturna vprašanja, ki so ne samo pomembna kot gospodarska, marveč v bodoče lahko prispevajo tudi k poglobljanju gospodarskih stikov. Trdijo, da so infrastrukture »življenjske vezi«. Balkan je v zvezi z njimi resnično siromašen, najbolj siromašna regija na naši celinii.

Priprave na konferenco pa zaznamujejo tudi nekateri novejši dogodki, ki so pomembni zanjo, pa tudi za države, ki jih zadevajo. Predsednika Grčije

in Turčije sta se naposled domenila za sestanek po dolgih letih napetosti in mučnega stanja med dvema deželama. Srečala se bosta v Švici, vendar poglavitno je, da se bosta srečala.

Čedalje večje razpoloženje za konferenco pa kaže tudi Albanija, ki je do nedavnega bila prototip izolacije na svetu. Njena delegacija bržčas namerava biti dejavna na konferenci. Njeno »odpiranje« je čedalje bolj zaznavno. Z nekaterimi državami je že navezala diplomatske stike, krozi jo glasovi, da to namerava zdaj storiti z večino evropskih držav. Tvrno sodelovanje na balkanskem sestanku bo lahko potrditev uveljavljanja njene nove politike.

Datum konference je torej določen: zadnja dekada februarja. Sešla se bo politično, pa tudi sicer heterogena sestava: med udeleženkami so in bodo še razlike, vendar te ne smejo preprečevati stikov in namenov za večje sodelovanje. Zlasti ne, ker gre za sosedje; in posebno ne, ker bodo s tem lahko zaorali brazde na resničen in trajnejši mir v tem delu Evrope.

MIRO KOCJAN

Italijani v Jugoslaviji Pred današnjo javno tribuno v Kopru

KOPER — »ITALIJANI V JUGOSLAVIJI VČERAJ, DANES... JUTRI?« je naslov javne tribune o položaju in odprtih vprašanjih te narodnostne skupnosti, ki bo danes popoldne v koprskem gledališču. Demokratični pogovor brez »nedotakljivih« tem naj bi začel celovito razpravo o uresničevanju posebnih pravic narodnosti. Sprožila ga je nedavna peticija, s katero je 72 avtorjev in nad tisoč podpisnikov opozorilo na več aktualnih dogodkov v državi, ki življenjsko zadevajo narodnostno tematiko. Tako razburja predlog republike Srbije za izdajo zveznega zakona o uporabi jezikov narodnosti v Jugoslaviji; Unija Italijanov Istre in Reke je morala pred koncem preteklega leta deloma prekiniti svoje dejavnosti zaradi pomanjkanja denarja; kot strela z jasnega pa je udaril predlog hrvaškega zakona o uvedbi enostranske dvojezičnosti v vrtcih z italijanskim materinim jezikom.

O namenu in vsebini javne tribune v Kopru v imenu pobudnika in organizatorja nam govori predsednik Skupnosti Italijanov v Kopru AURELIO JURI.

Decembrska peticija je sprožila veliko odmevov v obeh republikah in obeh sredinah - znotraj narodnosti in tudi večinskega naroda. Zdaj že lahko ocenite, ali ste dosegli željeno?

Vsekakor, cilj smo dosegli, saj je peticija dvignila veliko prahu. Kljub omejeni vsebini apela, zajema namreč le nekatera najpomembnejša vprašanja, so bili odmevi glasni. Tudi zaradi načina in strahu, da je taka pot mimo obstoječih institucij ilegalna. Menimo, da peticija neposredno opozarja na težave in zahteva akcijo institucij.

Ocenjujete torej, da je prav oblika pripomogla taki odmevnosti? Vsebina peticije je pravzaprav del programa Unije Italijanov Istre in Reke!

Z izbranim načinom smo dosegli tisto, kar smo želeli! Verjetno bi podoben učinek lahko imela tudi kakšna druga oblika sporočila.

Problemi, na katere smo opozorili, so res del programa Unije Italijanov, z njimi soglašamo. Polemike veljajo le obliki, vendar mislimo, da je lahko tudi taka pravilna, ker omogoča nova razmišljanja.

Tako, kot so najpogostejša vprašanja veljala obliki apela javnosti, so bila glasna tudi tista o kraju javne tribune. Prvotna je bila zamisel o tribuni na Reki, v sosednji republikli!

Res je, na Reki zato, ker je tam sedež Unije, založbe Edit, italijanske Drame; vendar so v tamkajšnji konferenci SZDL predlagali, da bi bil pogovor v Kopru, od koder je peticija tudi prišla. Organizacija javne tribune je tako prevzela Skupnost Italijanov Antonio Gramsci, pričakujemo pa, da se je bodo udeležili družbenopolitični delavci iz obeh republik.

Kakšen je program popoldanske javne tribune?

Skupnost Italijanov v Kopru želi pogovor o vseh aktualnih vprašanjih italijanske narodnostne skupnosti, seveda s pozornostjo na zveznem zakonu o uporabi dvojezičnosti, na pobudi republiškega zakona o enostranski dvojezičnosti v vrtcih narodnosti na Hrvaškem, problemih financiranja Unije Italijanov Istre in Reke... Vsakdo naj bi imel možnost sodelovati v pogovoru, prispevati svoje mnenje, razmišljanja in predlagati konkretne poti razreševanja odprtih težav.

Kaj je lahko pričakovati od javne tribune? Koliko znotraj narodnosti same in predvsem v naši družbeno politični skupnosti?

Razprava v koprskem gledališču naj bi služila pripravi ocene o uresničevanju posebnih pravic italijanske in madžarske narodnosti v Sloveniji. Z javno tribuno naj bi se tako začela poglobljena razprava o tej tematiki; poleg tega pa bo še v februarju konferenca Unije Italijanov Istre in Reke. Skupnost Italijanov v Kopru bo na njej sodelovala s predlogi za njeno reorganizacijo, ki naj bi omogočila boljše reševanje narodnostne problematike.

MIRJAM MUŽENIČ

SSk odločno zavrača spremembe deželnega volilnega zakona

TRST — Stranka Slovenske skupnosti odločno zavrača predloge sprememb deželnega volilnega zakona, ki bi zaradi uperjenosti proti obstoju manjših strank avtomatično izključile iz deželnega sveta edino slovensko stranko v Italiji. O tem je razpravljalo strankino deželno tajništvo, je rečeno v tiskovnem poročilu, ki je obravnavalo nedavni dvostranski sestanek delegacij SSK in Socialistične stranke Italije. Socialisti so pod vodstvom deželnega tajnika Sara izrazili namen, da še v tej zakonodajni dobi predlagajo ukrepe za zmanjšanje števila političnih skupin v prihodnjem deželnem svetu, ki bo izvoljen po vsej verjetnosti ob koncu junija. Delegacija SSK pod vodstvom deželnega tajnika Jevnikarja je izrazila nasprotovanje volilnim mehanizmom, ki bi 25 let po sprejetju posebnega statuta Furlanije-Juljske krajine in po 24 letih aktivne prisotnosti SSK v deželnem svetu skušali izključiti iz tega zakonodajnega telesa takega glasnika teženj in zahtev slovenskega prebivalstva. Če že mora priti do reform, morajo upoštevati pravico manjšin do političnega zastopstva. Tako je na primer v Zahodni Nemčiji stranka nemške manjšine oproščena določila, ki velja za vse ostale stranke, in sicer da morajo doseči vsaj 5 odstotkov glasov, da lahko sodelujejo pri delitvi svetovalskih mest. Zato SSK pričakuje od socialistov, da v svojih predlogih zajamčijo izvoljeno zastopstvo narodnih manjšin. Drugače sedanjih predlogov ni mogoče oceniti drugače, kot da predstavljajo napad ne le na Slovensko skupnost, temveč na vso slovensko manjšino, kot tudi na ustavno načelo manjšinske zaščite in na demok-

Ferruccio Saro

ratično pravico državljanov, da svobodno izbirajo svoje izvoljene predstavnike.

Deželno tajništvo SSK je na zadnji seji, ki je bila v Nabrežini, tudi potrdilo dokončno besedilo novega predloga SSK za globalni zaščitni zakon. Prejšnje besedilo so pravna komisija in drugi strokovnjaki temeljito predelali, posodobili in precizirali v točkah, ki so bile pretekla leta v središču javnih razprav. V kratkem bodo parlamentarni zastopniki strank narodnih manjšin predložili besedilo, ki zdaj obsega 30 členov, v rimskem parla-

Ivo Jevnikar

mentu. Po predložitvi bo Slovenska skupnost temeljito predstavila svoje predloge slovenski in italijanski javnosti.

Glede priprave na deželne volitve je tajništvo sklenilo, se zaključuje tiskovno poročilo, da bo v soboto, 30. t. m., popoldne v Jamljah zasedal strankin deželni svet.

Dne 6. februarja bo delegacija Republiške konference Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije pod vodstvom predsednika Jožeta Smoleta vrnila obisk Slovenski skupnosti v naši deželi. Prejšnje srečanje je bilo januarja lani v Ljubljani.

Iz Istre in z Reke Italijanski šolniki na seminarju

TRST — V hotelu Jolly v Trstu sta se včeraj začela dva seminarja za učno osebje italijanskih šol iz Istre in z Reke, ki ga prireja Ljudska univerza iz Trsta.

Prisotnih je okrog osemdeset — od približno tristo — učiteljev in profesorjev iz Istre in z Reke. Na otvoritvi so bili prisotni predstavniki najvišjih deželnih in krajevnih oblasti ter številna publika, ki z veliko pozornostjo sledi problemom šole v Jugoslaviji. Poleg predstavnika Ljudske univerze je na otvoritvi spregovoril tudi senator Arduino Agnelli.

Na dveh seminarjih bo učno osebje italijanskega jezika poglobilo obširno problematiko na jezikovnem in znanstvenem področju. Seminarja bosta

gostom poleg tega nudila priložnost, da bodo lahko izmenjali izkušnje s tržaškimi kolegi; obiskali bodo tudi kulturne ustanove in se pač podrobneje seznanili s tukajšnjo stvarnostjo.

Letošnji seminar italijanskih šolnikov iz Istre in z Reke sovпада z zelo delikatnim trenutkom za celotno italijansko narodnostno skupnost v Jugoslaviji; njena osrednja organizacija je bila pred nedavnim zaradi pomanjkanja finančnih sredstev prisiljena prekiniti dejavnost, poleg tega pa tudi drugi znaki opozarjajo na krizno stanje. Razveseljivo pa je, da je število učencev v italijanskih šolah v letošnjem šolskem letu občutno naraslo v primerjavi z lanskim.

Več reda na kopni manj pa na morski meji

KOPER — Za kopno in morsko mejo, ki je pod nadzorom miličnikov koprskе uprave za notranje zadeve in ki si je leta 1970 z rekordnim »pretokom« okrog 68 milijonov potnikov prisluzila vzdevek kot ena najbolj odprtih meja v Evropi, je značilno, da po ukinitvi obveznega pologa Jugoslovčanov pri izstopu iz države v letu 1983 stalno narašča tako število jugoslovanskih državljanov kot tudi tujcev, ki mejo z Italijo prestopajo na obmorskih, maloobmejnih in mednarodnih prehodih od Pirana do Klaričev v sežanski občini.

Po podatkih koprskе UNZ je lani v obe smeri mejo prestopilo 33,9 milijona potnikov, kar je za sedem odstotkov več kot leta 1986. S potnimi listi je potovalo 19,7 milijona potnikov, med njimi 12 milijonov tujcev in 7,7 milijona Jugoslovčanov. V primerjavi z letom 1986 je bilo lani za 11 odstotkov več tujcev in za 3 odstotke več Jugoslovčanov, za približno 5 odstotkov pa se je povečal tudi maloobmejni promet, saj je v obe smeri mejo prekorčilo kar 14,2 milijona potnikov s prepustnicami. Za približno 7 odstotkov se je povečal tudi jahtni mednarodni promet. Lani je namreč na prehode v Piranu, Izoli in Kopru priplulo kar 15.578 tujih jaht.

Kljub povečanju števila prehodov pa so na kopni meji po besedah inspektorja UNZ Koper Darka Dujmoviča lani beležili manj kršitev mejnih predpisov. Medtem ko so leta 1986 odkrili 14 »kanalov« za ilegalni prehod kopne meje, so jih lani le devet, brez potnih listin so ob poskusih pobege čez mejo lani zasačili 240 jugoslovanskih državljanov (leta 1986 so jih prijeli 459) in 274 tujcev, oziroma 120 manj kot predlani. Marsikomu pa se je poskus ilegalnega prehoda tudi posrečil, kar priča tudi število deportiranih Jugoslovčanov, torej takih ki so jih italijanske oblasti zaradi neposredovanja potnih listin, delovnih viz in brez dovoljenj za bivanje izročili jugoslovanskim obmejnim organom. Med deportiranci - lani so jih koprskim mejnim miličnikom izročili 1.209 oziroma 529 manj kot predlani, sta kar dve tretjini takih, ki so brez potnih listin pobegnili v Italijo.

Kot smo že omenili, je bilo več dela s kršilci na morski meji. Medtem ko so leta 1986 z radarjem na vojaški opazovalnici zaznali 28 plovil, gre v bistvu za italijanske ribiške barke, ki so se pretihotapile na nedovoljen ribolov v jugoslovanske ozemeljske vode, so jih lani zaznali kar 647. Pri nedovoljenem ribolovu so predlani prestregli dva ribiška čolna, lani pa deset, vendar velja opozoriti, da je v drugem lanskem poletju močno padlo število italijanskih ribiških bark, ki bi »zašle« v jugoslovanske vode, kar so po svoje prispevale ostrejšje, tudi zaporedne kazni za poveljnike.

IZTOK UMER

Furlansko gibanje išče povezave z ekologisti za deželne volitve

SPLIMBERGO — Furlansko gibanje je imelo v nedeljo v tem kraju svoj deželni kongres, ki se je začel z dveurnim poročilom tajnika Marca De Agostinija. Poročilo je bilo po končani razpravi odobreno z 51 glasovi; dva kongresista sta glasovala proti, 37 pa se jih je vzdržalo. Te vzdržane glasove ne gre tolmačiti kot nasprotovanje tajnikovi politični liniji, ampak kot kritično zadržanje do načina vodenja stranke.

Tajnik De Agostini je napovedal, da se bo Furlansko gibanje na prihodnjih deželnih volitvah predstavilo s svojim znakom in da bo iskalo možne povezave z ekologisti, seveda v skladu z avtonomistično linijo gibanja.

Glavne napore pa bo Furlansko gibanje vložilo v vse tiste pobude, ki naj bi privedle do ustanovitve samostojne dežele Furlanije, v mejah katere bi po njegovih besedah Trst lahko tudi ostal s svojo specifično avtonomijo in okrepljeno mednarodno vlogo, vendar pa ne kot njeno glavno mesto.

Te cilje zasleduje celotno gibanje, take enotnosti pa ni glede vodenja stranke; zaradi tega tudi tolikšno število vzdržanih glasov, čemur je treba dodati še oster besedni spopad po končanem preštevavanju glasov med tajnikom De Agostinijem in deželno svetovalko Cornelio Puppini, ki se je proglasila kot predstavnica opozicije; ta opozicija je dokaj ostra, saj bi po njenih besedah lahko privedla tudi do zaskola v samem gibanju. Kongres se je končal, dokončno besedo o izidu glasovanja pa bo imel strankin nadzorni odbor (ki ga je treba izvoliti), ki bo moral preveriti pravilnost glasovanja in štetja glasov o tajnikovem poročilu.

Železniški projekt »Soški koridor« je upravičen

NOVA GORICA — Ugoden gospodarski položaj severnojadranskih luk in velike potrebe po surovinih razvijajočega se gospodarstva Srednje Evrope so že v šestdesetih letih prejšnjega stoletja pripeljale do razmišljanj o najugodnejši povezavi železniških poti Srednje Evrope z Jadranskim morjem, to je o gradnji železniške proge iz Avstrije preko Jesenic - Mosta na Soči (takratne Svete Lucije) do Gorice in Trsta.

Gradnja proge so slovesno pričeli leta 1910 z deli na bohinjskem predoru. Slovesna otvoritev proge je bila leta 1906 to je pred 82 leti. Proga je tudi za današnje razmere gradbeni podvig. Še posebej je most preko Soče pri Solkanu po svoji estetski vrednosti in za tiste čase največjim lokom predstavljal vrh gradbene mojstrovine. Del te proge med Sežano in Divačo ter najprej do Pivke pa je bil elektrificiran že pred 52 leti (1936. leta), kar zgovorno pričča o pomembnosti te transportne poti. To je bila istočasno prva elektrificirana prona na ozemlju današnje Jugoslavije.

Pravi pomen pa je ta proga kot najkrajša pot oziroma povezava Jadrana z Avstrijo oziroma Srednjo Evropo dobila po izgradnji in elektrifikaciji proge Prešnica - Koper. Ta povezava je namreč omogočila začetek železniških povezav v smeri Koper - Divača - Sežana - Nova Gorica - Most na Soči - Jesenice.

Preobremenjenost »glavnih prog« proti Avstriji predvsem proge čez Postojno - Ljubljano ter posebej povečano zanimanje uporabnikov prevozov iz Av-

strije in Srednje Evrope, ki so želeli surovine in izdelke po čim krajši poti in čim ceneje prepeljati od Jadrana do svojih tovarn, je vzbudilo prometno oživitve proge Koper - Divača - Sežana - Nova Gorica - Most na Soči - Jesenice. Železniško gospodarstvo Ljubljana in Luka Koper sta se odločila za projekt »Soški koridor«, ki je bil realiziran v letih 1980 - 1985. Proga je bila potrebna temeljite prenove, da so jo usposobili za tako velik prevoz. Sedaj je usposobljena za do 5 mio ton letnega prevoza - predvsem razsutega tovora za Avstrijo, Bavarsko... Predvsem so progo usposobili v tako imenovanem spodnjem ustroju - za 20 tonski osni pritisk. Obnovili so 49 km proge, ki je s svojimi tuneli, vzponi in padci v delu doline Soče, Baške grape in Bohinja ena najtežjih v Jugoslaviji. Prenosili so 21 km postajnih tirov dalje so opravili preiskus obtežitve 5 kamnitih mostov in 27 jeklenih mostov ter ob tem povečali zmogljivost tirov na postaji Koper, zgradili in elektrificirali obvojni tir v Divači, rekonstruirali tirne naprave, modernizirali signalnovarnostne naprave in tele-naprave na Jesenicah, zgradili več galerij za obrambo pred plazovi snega. Seveda so nabavili tudi 150 spec. FAD vagonov ter 20 dizel-električnih lokomotiv. Dosedanje naložbe v »Soški koridor« predvsem na odseku proge, ki spada pod Železniško transportno organizacijo Nova Gorica od Sežane do Jesenic in dolžini cca 130 km, so omogočile prevoz preko 2 mio ton dodatnega tovora ali 6 parov dodatnih tovarnih vlakov. Ti vlaki pa so vključeni v mednarodni vozni red.

Po drugem letu delovanja te proge oz. realizacije projekta »Soški koridor« je potrjena pravilnost te naložbe in se predvidevanja postopno uresničujejo. Tako, po besedah direktorja ŽTO N. Gorica tov. Gvida Grilanca, je bilo prepeljano po tem koridorju že skoraj 800.000 ton dodatnega tovora kot je premog, ruda in fosfati za avstrijske naročnike. Količine pa se bodo iz let v leto večale in tako omogočile lažji pretok blaga iz Luke Koper. Postopoma naj bi ta prevoz znašal dejansko več milijonov ton - skladno z razvojem same Luke Koper, kakor tudi dokončno obnovo proge. Ta oblika prevoza pa ni zanimiva samo za koprsko luko iz ŽTO N. Gorica, pač pa tudi za ostalo gospodarstvo na Severnem Primorskem, vključno s tolminsko, saj daje močan utrip vsemu gospodarstvu.

Za uresničitev širšega projekta tega koridorja pa ima ŽG Ljubljana v planu do leta 1990 še dodatni del kot:

- povečanje tirnih zmogljivosti postaje Koper
- dokončno modernizacijo proge Divača-Sežana
- obnovo gornjega ustroja te proge
- odvodnjevanje bohinjskega predora
- vrsto drugih pomembnih del.

Tudi Luka Koper naj bi od 1000 ha uredila še 600 ha prostora. Po izgradnji druge faze terminala za premog in rudo bi bila zmogljivost 4,5 mio ton, dober del tega tovora pa bi usmerjali po »Soškem koridorju« na sever.

—o—

Po geslu: »Ti kupiš, oni (banke) plačajo«

Kmalu tudi kreditna kartica Bancomat-Pos

Prednost za kupca pa tudi trgovca in banko

Kmalu bomo lahko tudi v vsej Furlaniji-Juljski krajini kupovali po trgovinah brez denarja, ampak zgolj s kreditno kartico, imenovano Bancomat-Pos. Za kaj gre? Če boš hotel nabaviti, recimo, nekaj pohištva, boš pokazal trgovcu omenjeno kartico, potem na bralcu magnetnih kartic zabeležil osebno številko Bancomata (jamstvo proti ponaredbam), ki jo bo poseben telefon posredoval tvoji banki, kjer ti bodo znesek odšteli stekočega računa in ga akreditirali trgovcu. V naši deželi so poskusno — in med prvimi v Italiji — sprožili operacijo Pos (Point of Sale) zavodi Banca popolare di Pordenone, Banca popolare udinese in Banca del Friuli, z njimi pa bo povezanih sprva 70 trgovin z nalepko Bancomat-Pos na vhodnih vratih. Operacijo so začeli reklamizirati z geslom: »Ti kupiš, oni pa plačajo«.

Navedeni postopek je v bistvu enak neprekinjeni blagajni, prek katere lahko dan in noč s pomočjo kreditne kartice Bancomat kjer koli dvigneš določeno vsoto gotovine — po navadi največ do 500.000 lir dnevno ali do 3 milijonov lir mesečno. Bancomat deluje, kot znano, tudi pri Hranilnici in posojilnici na Opčinah ter pri Kmečki banki v Gorici. Sistem Pos je seveda poenostavljen in jamči imetniku kartice za nakup blaga tajnost, trgovcu pa takojšnji inkaso, saj je zaščiten pred nevarnostjo morebiti nekritih čekov.

Kakor rečeno, veljajo magnetne kreditne kartice zankrat le ponekod, vendar bo emisijski zavod Banca d'Italia kot nadzorni dejavnik izdal še pred koncem tega leta navodila, s katerimi bo prisilil vse denarne zavode, da se med seboj povežejo v realnem času — »real time« ali »on line«, to pa pomeni, da se bo kupec mogel okoristiti s to

olajšavo kjer koli in ne samo pri banki, ki mu je izdala kreditno kartico.

Toda kje bo mogoče izkoristiti novo kreditno kartico? Najprej v velikih trgovinah in veleblagovnicah ter na avtomobilskih servisnih postajah, v bližnji bodočnosti pa tudi v restavracijah, hotelih in drugih gostiščih. Še letos pa naj bi se Furlanija-Juljska krajina povezala v tem pogledu z Venetom in Južno Tirolsko, tako da bo nastal meddeželni konzorcij med bankami, vtem ko je zdaj koordinacijski sedež sistema Pos pri zavodu Banca popolare di Pordenone. Njeno ravnanje po ponazarja, da bo za režijo sistema zadolžena za to specializirana družba, centri za računalniško obdelavo podatkov pa bodo samostojni za vsak denarni zavod. Pordenonski banki bo ostala kontrolna naloga, a trgovci (in gostinci) bodo morali plačati samo instalacijske stroške za posebni telefon s kurzorjem za preveritev osebne številke Bancomata oziroma za tipkalo, ki je potrebna za sestavitev te številke.

Kaj pa banke, ali bodo imele pri tem kakšen zaslužek? »Nikakor ne,« so izrecno naglasili pri zavodu Banca popolare udinese, »banke ne bodo imele neposrednega zaslužka, pač pa bodo imele to prednost, da si bodo lahko z uvedbo nove dragocene storitve pridobile tudi vrsto novih prav tako dragocenih strank.« Pripomnili so še, da bo pomenil sistem Pos tudi sicer trden dokaz o inovacijskih sposobnostih denarnih zavodov: »Vsa ta leta so nas namreč krivično obtoževali, da nimamo smisla za stvarnost, v resnici pa bomo ravno na ta način pokazali, da smo še kako zmožni postreči ljudem s pravo elektronsko in finančno inovacijo,« je poudarilo vodstvo zavoda Banca del Friuli.

Dopolnitev predpisov o spodbujanju gospodarstva

Novosti v deželni zakonodaji v prid inovativnih dejavnosti

V zadnjih mesecih je deželni odbor Furlanije-Juljske krajine izdal razne odloke in dopolnila k že veljavnim zakonom, ki se nanašajo na spodbujanje raznih gospodarskih dejavnosti. Prav te dni sta bila sprejeta celo dva nova zakona, ki naj bi pripomogla k razvoju trgovine in predvsem posodobitvi distribucijske mreže; ta je namreč marsikje v deželi, tako npr. v Trstu, zastarela.

Danes si bomo ogledali dva odloka, ki zadevata zakon 30/84 o spodbujanju proizvodnih dejavnosti. Zakon je bil popravljen že leta 1985, kar je omogočilo vsem obrtnikom, da so bili deležni nevratljivih prispevkov. Upati moramo le, da ne bo tudi tokrat prišlo do zmede in nepotrebnega razčiščevanja, kaj je proizvodnja in kaj uslužnostna obrt.

Odlok predsednika deželnega odbora obravnava le 8. poglavje omenjenega zakona, ki predvideva specifične pogoje za razvoj inovativnih dejavnosti. Uvodoma je določeno, da bodo lahko koristniki posegov industrijska podjetja ali njihovi konzorciji, središča in podjetja za industrijske raziskave ter mešani konzorciji privatnih in javnih ustanov.

V poštev pridejo načrti, ki imajo za cilj raziskave za uvedbo novih načinov proizvodnje in inovacijskih izdelkov; načrti za izboljšavo starih izdelkov ali za posodobitev načina proizvodnje; odprtje ali razširitev laboratorijev za specifične tehnološke raziskave; financiranje analiz, ki jih pripravljajo za to pooblaščen mala in srednja podjetja, in končno odkup licenc ali pravic za njihovo uporabo.

Prispevki so torej namenjeni za konkretne raziskave, ki imajo za cilj izboljšavo pri že obstoječih proizvodnih postopkih: to pomeni, da gre za finalizirane raziskave. V ta sklop spadajo tudi raziskave, katerih namen je posodobitev proizvodnega procesa. Nevratljive prispevke bodo lahko prejela tudi podjetja, ki nameravajo nuditi svoje usluge drugim proizvodnim obratom predvsem na področju visoke sodobne tehnologije.

V primeru odkupa licenc ali uvedbe že obstoječe tehnologije moramo dokazati, da ima naložba oziroma strošek kot cilj uvedbo v obstoječe podjetje še neznane tehnologije za proizvodnjo novih dobrin. Stopnja prispevkov je različna in odvisna od smotrov investicije. Tehnični odbor pri odborništvu za industrijo bo namreč določil, kam spada vsak obnovitveni načrt. Za uvedbo novega proizvodnega procesa bodo znašali prispevki 20%, 35% ali 50% naložbene vsote. V primeru odprtja ali posodobitve raziskovalnih laboratorijev bo znašal prispevek 30% investicijske vsote, a bo dosegel kar 50%, če bo imel laboratorij sedež na področju tržaškega razi-

skovalnega centra. Višina prispevkov je nekoliko različna od osnovnih teženj, ki so bile nakazane že leta 1984 z zakonom št. 30. Zanimivo je vsekakor dejstvo, da je poudarjena važnost razširitve raziskovalnega področja. To spada v sklop vključevanja dodatnih sredstev v državni proračun za tržaško pokrajino, kar pomeni, da vlada in deželne oblasti vztrajajo pri odločitvi, da bo na našem Krasu zaživelo raziskovalno področje. Sinhronon nicer nikjer omenjen, lahko pa upravičeno domnevamo, da je ta »širokogrudnost« v neposredni zvezi s predvidevanji o tej važni investiciji ne glede na mnenja in odpore krajevne prebivalstva zaradi lokacije, ki bi ponovno prizadela slovenske lastnike zemljišč.

V odloku je določeno, da morajo podjetja predložiti prošnje vsako leto najpozneje do 31. marca. Ni nujno, da je do tega datuma investicija že opravljena: mnenja smo celo, da bi bilo koristno, če bi podjetja predložila prošnje še pred začetkom investicije, saj je pač taka praksa pri dodeljevanju prispevkov za naložbe obrtnikov.

Prosilci morajo predložiti listino o vpisu v seznam podjetij pri trgovinski zbornici, predračun stroškov in tehnični opis naložbe. Iz tega opisa morajo biti jasno razvidni cilji investicije, kar naj bi omogočilo deželni tehnični komisiji preveritev, če predlagana naložba spada na področje tehnoloških raziskav. Poleg tega mora podjetje predložiti še poimenski seznam oseb, ki bodo stvarno zadolžene za izpeljavo raziskave. Ko bi prišlo do zamenjave enega ali več raziskovalcev, bo moralo podjetje nemudoma javiti te spremembe. Moralo bo tudi podpisati izjavo, da se bo brezpogojno držalo navodil tehnične komisije, ki bodo specifična za vsako posamezno raziskovalno delo.

Dolg je tudi seznam stroškov, ki jih lahko vključimo v predračun. Sem spadajo plače osebja, ki je zadolženo za izvedbo raziskave, splošni stroški za raziskavo (telex, telefon, pošta itd.), usluge zunanjih sodelavcev ali podjetij, potovanja in dnevnice, naprave in orodja ter nujno potrebni tehnični materiali. Paleta opravičljivih investicijskih stroškov je široka, to pa dokazuje, da je namen zakonodajalca dejansko spodbujati inovativno raziskovalno dejavnost.

Iz navedenega sicer lahko sklepamo, da bo šel pretežni del sredstev prav za razvoj raziskovalnega centra, vendar menimo, da bi bila lahko deležna prispevkov tudi druga podjetja. Časa za predložitev prošnje ni sicer dosti, mislimo pa, da bi lahko podjetja, ki so nameravala v kratkem izpeljati investicijo, pravočasno pripravila tehnično in upravno dokumentacijo.

ODO KALAN

Pogoji za uvoz iz vzhodnoevropskih držav pa tudi Albanije, SZ in LRK

Te dni je ministrstvo za zunanjo trgovino objavilo pogoje in vrednostne kontingente za uvoz nekaterih vrst blaga iz Albanije, Madžarske, Bolgarije, Romunije, Češkoslovaške, Nemške demokratične republike, Poljske, Sovjetske zveze, Ljudske republike Kitajske in Vietnoma. Ministrski odlok je sicer začasen, saj mora dokončno odobriti višino kontingentov posebna komisija pri Evropski gospodarski skupnosti.

Podjetja, ki računajo na poslovanje s temi državami, morajo do 31. januarja ne le sestaviti prošnjo na posebnem obrazcu, ampak so dolžna tudi poskrbeti za to, da bo prošnja dejansko protokolirana na ministrstvu ali pri uradih Zavoda za zunanjo trgovino (ICE) do omenjenega datuma. Zanimiva so določila o porazdelitvi kontingentov: 10% kontingenta bo porazdeljenih med vse prosilce, kar pomeni, da se tako omogoči pristop tudi tistim poslovnem, ki so ko-jaj začeli poslovati s temi deželami; 30% kontingenta bo razdeljenega na podlagi zadnje prijave davka IVA; 40% bo dodeljenih na osnovi že opravljenih uvoznih poslov v poslednjih treh letih, a 20% bo šlo med izvoznike na podlagi triletnih pokazateljev. Menimo, da je taka odločitev ugodna in da bi jo morali upravni dejavniki upoštevati tudi v drugih primerih, tako npr. pri razdeljevanju kontingentov za sejem Alpe-Adria.

Podjetja bodo morala predložiti prošnji listino o vpisu v sezname trgovinskih zbornice pa tudi prepis prijave IVA za leto 1986. Pomanjkljivo izpolnjene prošnje bodo zavrnili. Podjetja, ki so že poslovala z omenjenimi deželami, bodo

morala predložiti tudi seznam uvoznih ali izvoznih prijav (bolle doganali), če želijo povečati svojo udeležbo pri porazdelitvi kontingenta. Na tak način bo mogoče pregled dejansko izvršenih poslov, da ne bi prišlo do razdelitve slednjih na podlagi želja in ne stvarnih zmožnosti prosilcev. V odloku je tudi navedeno, pri katerih carinskih uradih bodo na voljo sezname kontingentov in kje bodo vodili evidenco o izvršenih poslih.

Pri pregledu kontingentiranega blaga lahko izsledimo zanimive podatke: iz Albanije dotekajo npr. predvsem umetna gnojila in tekstilna konfekcija, kakor majice, plašči, srajce in nogavice. Tržaški carini je dodeljen celoten kontingent, razen majhnih količin, ki grejo Bariju (plastična obutev), Milanu (parketi) in Vareseju (tekstilni izdelki).

Tudi bolgarsko blago gre deloma skozi tržaško carino (kemikalije, pnevmatike, sanitarni porcelan), a to velja tudi za skromen del madžarskega izvoza (parketi, kemični izdelki, papir, konopeljska preja), medtem ko je vse drugo blago usmerjeno drugam, kar je tudi logično, saj Trst nima ugodnih pomorskih in železniških zvez s temi državami. Čudi nas le to, da ni neposredno predvideno carinjenje tekstilne konfekcije iz Romunije, saj gre prav skozi naše mesto velik del tega prometa, ki je namenjen v notranjost Italije; tamkajšnji uvozniki lahko sicer zaprosijo prenos kontingenta na tržaško carino, vendar bi bil to zanje zamuden posel.

Za zainteresirani poslovneži lahko dobijo nadaljnje podrobnosti v tajništvo Slovenskega deželnega gospodarskega združenja. (zjk)

Uspeh primorskih ustvarjalcev na ljubljanskem sejmu o modi

Primorski razstavljalci, ki že leta uspešno sodelujejo na ljubljanskem sejmu mode, so spet dokazali, da segajo v sam vrh jugoslovanske oblačilne industrije. Sezana-Tovarna pletenin, Tekstina iz Ajdovščin in Ideal iz Nove Gorice imajo v svojih zbirkah že nekaj ljubljanskih zmajev, to je najvišjih priznanj, ki jih podeljujejo na tem sejmu. Letos so jim dodali še nove.

Sezana-Tovarna pletenin, ki je lani prejela diplomu Ljubljanski zmaj, je letos stopila še stopnico višje v svet mode. Za »baby kolekcijo« so prejeli najvišjo nagrado, statuo ljubljanski zmaj, kreatorka Mileva Gavrilovič pa je dobila zlato jano, odličje, ki ga podeljujejo kreatorjem. Za Sezano je to drugi ljubljanski zmaj za otroško konfekcijo in druga zlata Jana za Milevo Gavrilovič. Otroški »baby« program iz Sezane je izdelan iz 100-odstotnega domačega bombaža, oplemeniten z domačo kreativnostjo. Belina in modrina, igra črt in pik pa izvorni našitki in obrobe delujejo sveže in novo. To je premišljeno in estetsko oblikovana kolekcija za najnežnejšo dobo. Modele bodo plasirali tudi na zahodni trg pod lastno blagovno znamko. Zlasti

v Italiji se zanimajo za izdelke iz Sezane. Doslej so na italijanski trg — že vrsto let namreč sodelujejo z nekaterimi znanimi podjetji — pošiljali predvsem pletenine za ženski in moški svet, zdaj pa naj bi prodrli še z otroško konfekcijo.

Uspešna je bila tudi Tekstina, ki je za kreacijo poletnih tkanin prejela diplomu ljubljanski zmaj, a izstopala je tudi Idealova kolekcija, čeprav so pri Idealu letos ostali brez priznanja. Kolekcija popoldanskih in večernih oblek za ženski svet je nastala v sodelovanju s slikarjem Klavdijem Tutto: ta je grafične simbole prenesel na blago, ki ob kreacijah Vide Slokarjeve zaživi v čudovitih, izvornih, nevsakdanjih modelih. Kolekcija z obeležjem Primorske in Krasa je pomembna osvežitve za jugoslovanski trg, saj obsega 90 modelov iz prave svile, bombaža in lanu, ki naj bi jih prodajali doma in na zahodnem trgu. V nekaterih butikih bodo na voljo sredi aprila oz. maja, a poskusili jih bodo plasirati tudi v Italijo. Še prej naj bi pripravili modno revijo na Goriškem, Tržaškem ali kje drugje.

S. M.

Gospodarstvo držav v razvoju: novo leto, a še vse po starem

saj se posamezne države zavedajo, da s tem bržkone odpirajo vrata tujemu gospodarskemu vplivu.

Omenjeni brazilski predstavnik je ameriškim dejavnikom odkrito posredoval to bojazn: zdi pa se, da se bodo na nek način sporazumeli, da bi končna odločitev o tem, v kakšne investicije bi šli, ostala pri državi dolžnici. Vprašanje razvoja je namreč predvsem njeno vprašanje. V tako solucijo so baje že privolili predstavniki Morganove banke, ki je glavni ameriški upnik.

Položaj Brazilije resnično ni rožnat. Letos bi morala odplačati okrog 6 milijard dolarjev obresti, sredstev pa gotovo ne bo imela. O glavnici ne razmišljajo. V zadnjih treh mesecih so morali v državi Sao Paulo, v kateri je glavnina brazilske industrije, odpustiti novih 70.000 delavcev zaradi pomanjkanja naročil. Povpraševanje je v lanskem letu nazadovalo za blizu 20 odstotkov, za letošnje leto pa napovedujejo, da bo industrijska proizvodnja, če ne bodo pogonale nove gospodarske korenine, za okrog 5 odstotkov manjša od lanske.

Na afriški celini so razmere še mnogo slabše. Vsa celina dolguje več kot 200 milijard dolarjev, precej manj kot druge zaostale celine, vendar je Afrika daleč najbolj zaostala. Za odplačilo te vsote bi morala vsako leto vračati okrog 21 milijard dolarjev, česar za nobeno ceno ne zmore. Štirinajst afriških držav daje upnikom že več kot 70 odstotkov svojega izvoznega dohodka.

Njeno stanje ni več na robu katastrofe, marveč že domala neustavljivo drsi vanjo. Leta 1985 je s svojim izvozom iztržila okrog 65 milijard dolarjev, predlani nekaj več kot 45, lani pa 35 milijard dolarjev. Cene afriških surovin so še zmeraj umetno tiste iz leta 1950, njeni polizdelki, tudi in predvsem zavoljo protekcionistične politike razvitih držav, nimajo trga.

Izvršni komisar gospodarske komisije Organizacije združenih narodov za Afriko, Adebajo Aledjeji (ki je tudi podsekretar svetovne organizacije), je ob koncu lanskega leta vnovič opozoril, da razvite dežele, razen manjših izjem, ki pa žal ne veljajo za največje in najboljšegatejše, preprosto ne spoštujejo in ne uresniču-

jejo resolucije o razvoju Afrike, ki jo je generalna skupščina sprejela leta 1986.

Tudi njegovo stališče se v glavnem ujema s formulo o spreminjanju dela dolgov v gospodarske naložbe, vendar je prav tako res, da so bogate dežele (v prvi vrsti ZDA) mnogo bolj zainteresirane za druga ozemlja (na primer za Latinsko Ameriko) kot pa za Afriko. Položaj te celine je domala brezizhoden. Samo za tako imenovano servisiranje dolgov mora letno odplačevati skoraj 15 milijard dolarjev. Organi svetovne organizacije predlagajo — tudi in zlasti za Afriko — povezavo med bremenom dolga in objektivnimi možnostmi sleherne dolžnice, upoštevaje gibanja cen na svetovnih trgih v zvezi s surovinami, ter določene takoi-menovane preferencialne v zvezi z afriškim blagom od druge stopnje naprej.

Ugotovitve iz prejšnjih let se glede stanja nerazvitih dežel spreminjajo v vse bolj grozovita spoznanja. Najslabše je na afriški celini, toda slabo je tudi drugod. Prepud med bogatimi in revnimi se poglablja. To pa seveda tudi za bogate dežele ne more biti perspektivno. Adebajo Aledjeji je tolmačil, da »razvite države podpirajo največji absurd v mednarodni ekonomiji«.

V začetku tega leta se je sicer utrnila novica, da bo svetovna banka v kratkem zmanjšala obrestno mero za kredite deželam v razvoju bržčas od 7,7 na 7,2 odstotka. Ne gre za velik ukrep, je pa vsekakor zanimiv, nemara pa tudi značilen.

MIRO KOCJAN

Leto 1988 se ne začinja z dobrimi napovedmi za države v razvoju. Držalo bo, da so te napovedi še slabše od tistih, ki so veljale za leto, ki je za nami. Primerov, ki osvetljujejo ta slaba znamenja, je dosti, dovolj pa je omeniti dva: Brazilijo, ki spada med najbolj zadolžene države na svetu, in afriško celino, ki tone v vse globlji gospodarski prepud.

Politične razmere v Braziliji niso trdne. Vlada je v krizi, parlamentarno življenje prav tako. Dolg, ki obremenjuje to deželo, ima pri takem stanju svoj nemajhen delež. Predsednik ustavodajne skupščine Ulysses Guimaraes, še do dolga leta ugodna osebnost te države, se te dni spet pogaja z ameriški upniki, da bi le našli kak izhod iz krize.

Brazilski predstavnik predlaga, da bi pri odplačevanju dolgov upoštevali njihovo realno (stvarno) vrednost, ne pa nominalne, ki je navadno od 20 do 30 odstotkov višja. Po tej ceni naj bi dolgove odplačevali in spreminjali v naložbe za gospodarski razvoj Brazilije. Gre za formulo, ki ni nova. Kaže, da z njo soglašata tudi ameriški finančni minister Baker, ki je tudi ob novem letu izjavil, »da se dežele v razvoju ne bodo izkopalje iz krize, če jim ne bo ponujena pomoč«.

Tudi nekatere druge dežele, zlasti na ameriški celini, se zadnje čase ogrevajo za tako rešitev. Dolg bi kajpak ostal, vendar bi ga takorekoč »oplemenitili« z investicijami za razvoj gospodarstva, kar bi ustrezalo tako dolžniku kakor tudi upniku. Opredeljevanja za takšno inačico seveda ne spremlja navdušenje,

Renzo Arbore je priklenil Italijane pred TV zasloni Ko življenje postane kviz

Priznam, odkar je pred dobrim mesecem začela Arborejeva oddaja *Indietro tutta*, večer za večerom rad posedam pred televizijo. Včasih zamudim začetek, ker se vrnem domov prepozno, kljub temu pa me norčavi Renzo in hecni Frassica premamita: prižgem televizijo ter se režim ob njunih norčijah. Ob meni pa se prav tako sproščeno hahljata tudi otroka. Sploh, odkar je na ekranu *Indietro tutta*, se je doma prekanje o izbiri kanala končalo. Vsi smo za Arboreja, Frassico, prikupne putke itd.

Televizija mi na splošno ni všeč. To ni intelektualistična poza, pač pa konfliktni odnos z medijem, ki je preveč vsiljiv, ki zahteva preveč pozornosti in ti na primer ne dovoli, da bi prebiral knjige, revije, počel kaj drugega. Televizija ponavadi priklene nase tvojo pozornost ali te pa uspava: neke vmesne stopnje, vsaj zame, ni.

Zato me mali ekran odbija. Izjema je sedaj *Indietro tutta*, kot je bila pred leti druga, enako uspešna Arborejeva oddaja *Quelli della notte*. In zdi se, vsaj tako pravijo statistike, da Arbore ni priklenil samo mene k »prekleti škatlji«: osvojil in ovražil je dober del italijanske publike, ki oddaji sledi, se o njej pogovarja, osvaja njegovo izrazje, vprašuje za *Cacao Meravigliato*. Renzo Arbore nedvomno ne potrebuje predstavitev, saj je že zdavnaj dokazal, da je mojster radijskega in televizijskega izražanja in vedenja, ki jih uveljavlja v javnosti.

Njegove domisljice in like čudakov, ki se ob njem dokopljajo do uspeha, osvaja reklama, besedne igre so prisotne v vinjetah, postajajo del vsakdanjega pogovornega jezika. Italijanski vsakodnevni jezik bi bil najbrž bolj siromašen in manj izrazit, ko bi Arboreja in njegovih šegavih prijateljev ne bilo. Pomislimo na primer le na lik filozofa Catalana iz oddaje *Quelli della notte*. Njegovo »logiko«: uporabljajo v reklamnih vložkih, citirali so jo večkrat časopisi, prišla je celo v žargon politikov. In nekaj podobnega se dogaja sedaj z *Indietro tutta*.

In vendar je, konec koncev, recept Arborejev oddaj zelo preprost: na televiziji predstavlja to, sicer v veliki bolj uglajeni in prefinjeni obliki, kar se v bistvu dogaja v vsaki bolj veseli družbi prijateljev in znancev. Zapelejo nekaj veselih, kramljava o prijetnih banalnostih, koga popravljava, včasih uide kakšna bolj kosmata. Arbore pa vse to z golardično igrivostjo še oblači v nemožno kič.

Seveda *Indietro tutta* ni samo to. Ob tem je še parodija na vse »resne«: televizijske oddaje, ki delijo milijone z nagradnimi natečaji, satira na vdiranje sponzorjev v televizijski medij, ironija zoper večjezične konferenjske, ki pred gledalci razkazuje svoje (ne)znanje italijanskega in tujih jezikov, posmeh komentatorjem, ki naj bi v tolikšni meri krojili javno mnenje, da so jih,

Cacao Meravigliato je izmišljen, dekleta, ki ga reklamirajo, pa ne...

sicer z angleško izposojenko, preimenovali v "opinion makers". *Indietro tutta* je skratka v osnovnem preprostem jedru ironični prikaz televizijskega medija, kakršen se je izoblikoval v zadnjih letih, ko je število gledalcev postalo sinonim uspešnosti in torej zaslužka.

Arbore tega sveta ne zavrača, ne napada; opozarja pa na nekatere njegove napake, na pretiravanja, na prenapetosti. In to na lahkoten, prikupen, skoraj vsem dojemljiv način. Njegova satira ne dosega ostrine Tanga, zato se ob njej nasmehnejo konformisti, obenem pa je tudi dovolj zbadljiva, da lahko zadovoljuje tiste, ki se v tem sistemu ne spoznavajo. In vselej, včasih tudi brez lastnega hotenja in namena, uveljavlja včasih realen, največkrat pa namišljen - simbol. Tokrat mu je, kot kaže, uspelo v še večji meri kot v preteklosti s kakavom *Meravigliato*.

Ali so Arbore, Frassica, kokodakajoče putke, prelepe mulatke in vsi ostali, ki se z njimi večer za večerom pojavljajo na ekranu, kultura? Najbrž ne v tistem smislu, ki ga

Slovenci običajno pripisujemo kulturi. In verjetno tudi ustvarjalci oddaje *Indietro tutta* nimajo namena širiti kulturne razgledanosti Italijanov. Nedvomno pa postajajo družbeni pojav, ki ga je treba spremljati, saj krojijo modele obnašanja in izražanja. In če ob tem še zabavajo, pa čeprav ošvrknejo nekatere razvade, so dosegli svoj cilj.

Na ta način ne rušijo sistema, pač pa ga krepijo, ker predstavljajo enega od varnostnih ventilov, skozi katerega se sproščajo manjše vsakodnevne napetosti, ki grenijo življenje vsakemu izmed nas. Niso zdravilo za velike bolezni, ki razjedajo italijansko in druge sodobne družbe, ne odgovarjajo na velika vprašanja, ki si jih zastavlja svet. Kvečjemu z »neumnim«: kvizom, s pikrim dovtipom, s šaljivo domisljico priključijo nasmešek na ustnice normalnemu človeku, ki se spoprijema z vsakdanjimi težavami. Nič manj kot to, nič več kot to. Ali je dovolj za pohvalo? Vsak naj si odgovori kar sam, saj je življenje, kot pravi Frassica, en sam kviz.

VOJMRIR TAVČAR

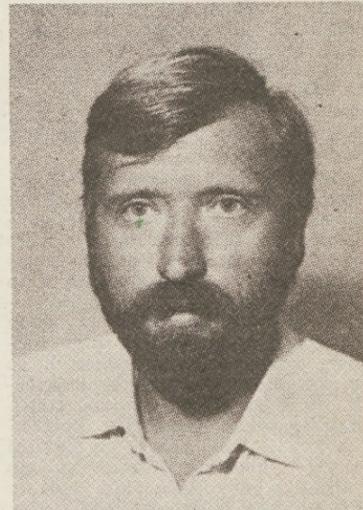
Pri Cankarjevi založbi Ostra in odzivna nova knjiga Dimitrija Rupla

Cankarjeva založba je izdala še eno odzivno in pravzaprav ostro knjigo, ki tudi posega na področje neposrednega ukvarjanja s Slovenci, slovenstvom, specifičnim značajem, ki kaže pozitivne in seveda tudi negativne poteze, z zgodovino, umetnostjo, literaturo, vendar vseskozi tako rekoč v dobredni povezavi z razmišljanjem o senčnih in sončnih plateh naše oficialne ali pa kar prirodne filozofije - to so »Besede božje in božanske«: Dimitrija Rupla. Material knjige je razdeljen v troje obširnih poglavij: I. Narod, II. Roman, Evropa, mimogrede pa tudi Slovenci, III. Katolicizem in slovensko leposlovje. Knjiga je izvorno povzetek predavateljskih gradiv, po celotnem učinku pa nekakšno dnevniško popotovanje od enega do drugega pojava, kot se slednji pojavljajo v zgodovini, predvsem pa seveda v navzkrižju dinamične sodobnosti, ki - kot je znano - na duhovnem področju izjemno plodno valovi na območju matične domovine. Če bi dodali še eno bistveno lastnost pričujoče knjige, potem bi nedvomno morali omeniti nenavadno in učinkovito avtorjevo širino, s pomočjo katere pusti govoriti tako svojim somišljenikom kot tudi nasprotnikom: tako se lahko sami prepričamo, kaj je na stvari, in kompleksno dojemamo obravnavane pojave.

Če pričemo za spremembo od konca, potem bo verjetno Ruplov izum misel, da je za Slovence in slovenstvo v bistvu značilna konverzija, preobrazanje ali prilagajanje, ki se vleče že od zgodovinskega Črtomira ali datuma, ko smo sprejeli krščanstvo, preko protestantizma do protireformacije, vse do današnjih dni. Konverzija, grše rečeno konvertitstvo, nima nič skupnega z asimilacijo, po vsej verjetnosti je to vsiljena samoohranitvena poteza, ki nas je očevala skozi zgodovino - vedno, ko je prišla močnejša sila, smo jo sprejeli, se ji prilagodili, vendar do določene meje, svoje identitete nismo nikoli izgubili, nemara je ravno konverzija naša neiznačilnejša identiteta. Toda v sodobnem času se kaže ta lastnost, že kot zaviralna, praktično je obeležena z dvojno moraljo, ni odporna, se ne prevesi v celovitost, pač pa vedno znova povzroča protislovje, tudi odpadništvo - z drugimi besedami, v časih, ko bi lahko Slovenci zadihali z globljimi pljuči, se še naprej konvertitsko lomimo. Samo primer: na raznorodnih nivojih Slovenci v Jugoslaviji kar zlahka govorimo srbohrvaščino, čeprav nas nihče v to direktno ne sili, istočasno pa pričakujemo od italijanske in madžarske manjšine, da se uči in govori slovensko. Obravnavana značajska dvojnost, razpolovljenost in pravzaprav na prehodu v 21. stoletje že anahronistična necelovitost, se kaže tudi v odnosu Slovencev do kulture: kultura nas je ohranila skozi stoletja in nas v nekem smislu ohranja še danes, toda glej Slovence, kar 48% odraslih prebivalcev v matični domovini v enem letu ne prebere niti ene knjige, istočasno zahtevamo od kulture ogromno, kultura za nas načelno skoraj vse pomeni, praktično pa popolnoma nič. Po Ruplu imamo Slovenci - na žalost - še vedno eksistenčne probleme, nikakor

pa ne kulturnih. Istočasno je nevarno, da se bo kultura v dandanašnjem času deprofesionalizirala in folklorizirala ali »vulgularizirala v smislu gesla - vsi smo mi ustvarjalci, namesto topov imamo kulturo«, je podčrtal Ivan Cankar, Jurčič pa je že prej izjavil, »da moramo delati Slovenci na področju literature, ker s politiko ne moremo ničesar doseči«.

Kar se tiče politike, pa smo po Ruplu v svoji dvojnosti že naravnost nevrotični: logično smo kot razpolovljeni podvrženi ideologijam, ki jih pravzaprav obožujemo in potrebujemo, seveda vedno v smislu zaostrene

in izključujoče polarizacije. Protislovnost in nevrotičnost je v tem, ker vedno iščemo odresilno idejo, v imenu katere skušamo iztrebiti drugo (odresilno) idejo. Daleč od pluralizma, podvrženi razdvajajočim razmišljanjem, v zgodovini poganstvu in krščanstvu, katolicizmu in protestantizmu, danes pa krščanstvu in marksizmu. Požvižgamo se na Kocbekove ideje, v katerih je podčrtal, da noben narod ne more celovito živeti zgolj znotraj ene same ideologije, in šele v najnovejšem času smo pričeli razpirati toge ideološke okvire bodisi na eni bodisi na drugi strani, s tem pa smo seveda odprli vprašanje o svoji značilnosti, o »svojem narodnostnem značaju«, če lahko tako rečemo, kjer lahko odkrijemo stvari, zaradi katerih se velja krepko zamisliti. Rupel se ne da zavesti odkriteljskemu optimizmu, zaskrbeljeno se sprašuje, če nismo konvertitsko preslepili tudi NOB, kot smo pač to počeli skozi vso zgodovino. Knjiga je ostra in tudi izzivalna, verjetno ne bo všeč tistim, ki raje »rožice sadijo«, kot pa da bi pogledali resnici v oči. Ravno zaradi takšne usmeritve pa sproža možnost samoreflektiranja, da ne rečemo presnavljanja, pri čemer seveda že verodostojnejše zrcalo odpre nova razmišljanja in nove poglede - v kolikor nismo seveda prepričani, da je naše zrcalo eno samo, vedno in že zdavnaj dokončno izdelano.

JANEZ POVŠE

Pri slovenski manjšini v Avstriji in Italiji Psihologija asimilacije

gracije prebivalstva pa nastopa, kadar nemški alijalijanski kapital sredi slovenskega ozemlja prevzame gospodarsko podjetje, bodisi da ustanovi s svojim kapitalom tovarno, od katere so potem domačini odvisni, ali da odkupi iz slovenskih rok posestvo in naseli svoje ljudi. V obeh primerih gre navidez za »spontano«: asimilacijo, čeprav vemo, da je to načrtni trend večinskega naroda; vse to pa daje tembolj videz spontanega prilagajanja, če hkrati Slovenci zapuščajo svoje domove in se iz gospodarskih razlogov selijo v notranjino večinskega naroda. Če je pri tem gospodarski razlog bolj navidezen, ko gre v resnici le za beg pred neprijetno izpostavitvijo narodnostno jezikovnim navzkrižjem ob meji, je to samo potrdilo za videz »tihu«: in »nenasilne«: asimilacije; saj na take primere člani večinskega naroda s prstom kažejo, češ »umikajo«: se prostovoljno, »saj jih nihče ne sili v asimilacijo«.

Tako pa dobimo res vtis »spontane«: asimilacije, čeprav vemo, da je zadaj načrtno delo nasilne asimilacije. Saj v tem je največji uspeh nasilne asimilacije, da lahko njihovi politični akterji na videz celo prepričevalno trdijo: »Mi ljudstva ne nasiljujemo, ljudstvo samo to hoče«. To je uspeh politične pretkanosti ali, če hočete, bistrane nacionalno politične psihologije ob premajhni zrelosti, budnosti in neenotnosti manjšinskega naroda in njegovih voditeljev.

Kaj smo namreč doslej storili v obrambo proti tako zakrknani nasilni asimilaciji, ki je dobila in še nosi ime »assimilazione silenziosa«, kakor nosi naslov knjige, ki sta jo leta 1984 izdala D. Sedmak in E. Sussi v Trstu? Vemo, da ljubezen govori vse jezike in da je docela naravno, če se Slovenka ali Slovenec zaljubita v osebo druge narodnosti; saj bi načrtno omejevanje dišalo ma-

lone že po rasni diskriminaciji ali vsaj po šovinizmu. In vendar: ali ni porazno, če se otroci najvidnejših branilcev naše narodnosti poročijo z drugorodci in tako potujčijo svoj izvor in rod? Ali bi ne bila tu potrebna nekakšna večja budnost, za katero v jedru ni treba drugega, kakor pač samo večja narodna slovenska zavednost. Seveda: nomina sunt odiosa.

Dalje: ali smo dovolj gospodarsko budni, da nas ne potujčijo kar »tihu«: po gospodarski strani? Priznati moramo, da se je tu že marsikaj storilo, vendar imamo v primerjavi z vsemogočim kapitalom večinskih narodov vse premalo kapitala, zlasti pa zopet vse premalo nacionalno gospodarske budnosti in načrtnosti v smeri ohranjanja našega nacionalnega premoženja in narodnosti prek njega.

Tu imamo lahko za zgled delo naših prednikov v cesarski Avstriji, ko so proti nemškimi šparkasam (raiffeisenovke) ustanavljali slovenske posojilnice in hranilnice in proti Südmarki slovenske cirilmetodijske šole. Bilo je sicer skromno, a bilo je že načrtno; in vsaj delno smo kljubovali takratni asimilaciji. Vtis imamo, da smo danes kljub nekaterim podjetjem in ustanovam, ki smo jih spravili v življenje, v tem le malo napredovali, če nismo celo nazadovani.

Vtis pa dobimo, da se danes v Italiji in Avstriji (o Madžarski teže govorim, ker jih manj poznam in ker je tam manjšina še manjša) vsa asimilacija tudi pod vplivi drugih dejavnikov razvija v tej zakrknani obliki navidezne spontanosti ob načrtno nasilnem pomemčevanju in poitalijančevanju naših ljudi, da je potemtakem vsa ta psihologija v jedru zajeta v to dvojno prikrito vlogo.

Nekaj kazalcev:

Koroški Nemec, ki nam je naklonjen in prepričan, da je Avstrija dolžna manjšino podpirati, ne

da jo celo zatira, mi je potožil rekoč: »Veste, najhujše pa je to, da se Slovenci sami sramujejo govoriti slovensko«. Najhujše od najhujšega pa je to, da isto opažamo na Koroškem tudi mi sami ob svojih rojkih. Dokler smo z njimi sami, radi govorijo slovenski, kakor hitro pa pride blizu Nemec ali celo nemčur, so takoj v zadregi, utihnejo s slovensko besedo in preklonijo v nemščino. To opažate v trgovini, gostilni in na cesti, celo doma na njihovem domu. Res je, da to ne velja za vse in povsod, vendar je dovolj hudo, če je tako obnašanje tako rekoč že slog njihovega življenja.

Ko smo na Koroških dnevih obravnavali to vprašanje, smo trčili tudi na to mesto: Slovenec ima pred Nemcem čut manjvrednosti, gleda ga »kvišku«: kot večvrednega, močnejšega. To pa ne velja tako za Slovence v odnosu do Italijana; tega gledamo prej od zgoraj navzdol, čeprav v narodnostno ogroženem okolju (v Italiji) marsikateri Slovenec gleda prav tako »navzgor«, kolikor se čuti od njega gospodarsko ali službeno odvisnega.

Pribiti moramo: dokler imajo člani manjšine čut manjvrednosti, se bo tiha, spontana asimilacija nadaljevala nevdzdržno. Tu je glavni psihološki vzgib asimilacije. Zoper ta nagib in njegov proces ne more uspešno delovati nobena še tako močna in modra narodno ohranjalna akcija. Ob tem dejstvu se izkaže vsako razpravljanje kot govorjenje v prazno.

Posledice tega čuta narodnostne manjvrednosti se na terenu kažejo v kar nenaravni, zato skoraj neverjetni obliki nasilnega pomemčevanja, kakor ga izvajajo slovenski starši nad lastnimi otroki: sama ne znata prav nemški, a govorita z otroki po vsi sili nemško, samo da sploh ne bodo znali slovensko, da bodo veljali za Nemce in ne bodo zapostavljeni kakor sva midva. Čim prej se zliži z večinskim narodom, da bomo »enaki«. To je bilo tako že v cesarski Avstriji, je še danes enako, še huje; to doživljam celo pri svojih sorodnikih z mojim priimkom. Ne pomaga nič; nemčur je fanatik. Koroški mi ponovno potožijo: ni slabšega značaja kakor je slovenski nemčur.

ANTON TRSTENJAK

(se nadaljuje)

I. Psihologija asimilacije se ukvarja z vprašanjem, kaj manjšina misli, kako govori in se obnaša in kakšni so nagibi (vzmeti in ozadja) tega obnašanja. Ta ozadja so lahko politične, gospodarske, kulturne, zgodovinske ali celo zgolj osebne in sociološke narave; vsekakor imamo opraviti z zelo raztegljivo pahljavo vedenja in pojavov. Anketna metoda s statističnimi obdelavami je tu docela nezanesljiva, ker so stvari zelo občutljive in ne moremo pričakovati zanesljivih odgovorov. Psihologija je tu na majavih tleh in dopušča veliko variabilnosti v razlagah.

Navadno razločujemo med spontano ali tiho in nasilno ali načrtno asimilacijo. To razločevanje drži teoretično, toda praktično stvar ni tako jasna, kajti številne poteze nasilne asimilacije tako z več strani prodirajo v narodno telo, da napravijo vtis spontane asimilacije, ki ji manjšina »tihu«: podlega. Tako pa ta teoretično jasna razlika na mah izgine.

Mislimo samo na dinamiko priseljevanja v manjšinsko področje in izseljevanje iz njega. Tu sodelujejo kar trije dejavniki; dva sta gospodarska, eden pa čisto osebno družinski.

Slednjega imamo, ko se Slovenec ali Slovenka poroči z Nemcem ali Italijanom, bodisi da se sama preselita na nemško (italijansko) stran, ali pa da se njun partner preseli k njima na slovensko stran; v prvem primeru se z odselitvijo številčno in vplivno zmanjša slovenski živelj, v drugem pa se zveča infiltracija slovenskega življa s tujim jezikom in tujo narodnostno zavestjo.

Gospodarski dejavnik asimilacije zaradi mi

Slovenska akademija znanosti in umetnosti je pred kratkim izdala knjigo o obisku jugoslovanskih akademikov v avstrijski Koroški in v Furlaniji-Juljski krajini z naslovom *Pri slovenski manjšini v Avstriji in Italiji. Iz znanstvene publikacije objavljamo nadvse zanimiv prispevek prof. dr. Antona Trstenjaka »K psihologiji narodnostne asimilacije«.*

Skrb za bodočnost naših otrok: vpišimo jih v slovenske šole!

Vpisi v otroške vrtce in osnovne šole bodo trajali do 25. t. m., prav tako se bodo končali tedna zaključili pogojni vpisi v nižje in srednje šole. Potrdilo vpisov bo v začetku junija.

Za sedaj seveda še ni znano, koliko otrok se je vpisalo v slovenske vrtce in osnovne šole, niti niso znani ostali »izidi« vpisov. Ker je za vpis še čas, ne bo odveč znova povabiti vse slovenske starše, naj dajo otroke v slovenske šole. Poseben poudarek naj gre predvsem tistim, ki bodo svoje malčke vpisali v vrtce in osnovne šole, vendar tudi ostalih šol ne gre pozabiti, saj je vpis slovenskih otrok v slovenske šole osnovni pogoj za ohranitev slovenske narodne skupnosti, ki živi v Italiji.

Ni dvoma, da je demografski padec zajel tudi našo majhno narodno skupnost, kot je zajel ostali slovenski narod in tudi italijanski, še posebno na Severu. Več let smo se padcu vpisov postavljali po robu tako, da se je vedno več slovenskih staršev odločilo, da vpiše otroke v slovensko šolo in ne podleže vsakovrstnim pritiskom, ki so v preteklosti marsikoga prepričali, da je za dobrobit otrok italijanska šola primernejša. Relativno nov je tudi pojav, ko številni starši iz mešanih zakonov vpišejo otroke v slovensko šolo; tudi to dejstvo nam je dalo novega kisika.

Razlogov, da ne bi vpisali otroke v slovenske šole ni. Slovenski dijaki niso nič slabše pripravljani od italijanskih vrstnikov, pogostokrat je prav obratno. To je dejstvo, ki ga ne more izbiti noben padek.

Samo v slovenski šoli se bodo otroci naučili slovenščine in ostali zvesti svojim koreninam in narodu. Druge variante so zelo labilne. Dobro obvladanje dveh jezikov in dveh kulturnih sistemov pa je vsakakor velika prednost.

Dosledno vpisovanje slovenskih otrok v slovensko šolo je edino jamstvo, da se bo naša skupnost ohranila in nudila otrokom prostor za polno življenje. Znanstveno je dokazano, da »prestopi« iz enega kulturnega prostora (v našem primeru slovenskega) v drugi prostor (najverjetneje italijanski) nikoli niso nevtralni, nasprotno, lahko povzročijo številne travme in privedejo človeka v prazen prostor.

Seveda bodo v slovenski šoli dobrodošli tudi otroci iz mešanih zakonov. Ljudje se ne ljubijo in ne rojevajo otrok po ideoloških, narodnih ali drugačnih izbirah. Kaj bodo nudili otrokom, pa pomeni izbiro. Pomislimo na prednosti slovenske šole, omogočimo otrokom čim širši pogled v svet!

Marsikdaj slišimo ali beremo kako kritično besedo o slovenski šoli. Vsi si želimo, da bi bila naša šola čim boljša, nikakor pa kritika ne pomeni, da imamo drugorzredne šole. Profesorji, starši, organizacije in po malem tudi novinarji skrbimo, da bi nudili učencem in dijakom najboljše.

Ob zaključku pokrajinskega kongresa tržaških socialistov

Senator Agnelli izvoljen za tajnika

Skrb za razširitev volilne podpore PSI

V novem pokrajinskem vodstvu tudi pet slovenskih socialistov

Izvolitev senatorja Arduina Agnellija za novega pokrajinskega tajnika tržaške federacije PSI nedvoumno nakazuje namen tržaških socialistov: na bližnjih upravnih volitvah si bodo prizadevali razširiti svoj volilni konsenz s pridobivanjem novih glasov tudi iz vrst »zmerne« Trsta in srednjih slojev, ki so lani v dobru meri prispevali k njegovi izvolitvi. Socialisti bodo torej skušali spet pridobiti dobru del glasov, ki jim jih je junija lani ob parlamentarnih volitvah »posodila« Lista za Trst, v upanju, da bodo vsaj ohranili ali celo povečali svoje zastopstvo v tržaškem občinskem svetu in s tem lahko z večjo močjo in odločnostjo postavili svoje kandidature za vodenje tržaške Občine.

Ta osnovna usmeritev je prišla jasno do izraza v nedeljo, ko je na 18. pokrajinskem kongresu tržaške PSI nastopil najplivnejši voditelj tržaške federacije, podpredsednik deželne vlade Gianfranco Carbone, ki je zaključil dvodnevo razpravo. V zadnjih petih letih so tržaški socialisti mnogo napredovali, vzpostavili so notranjo enotnost in postali osrednja sila v krajevnem političnem dogajanju, je poudaril Carbone. Sedaj je treba te rezultate utrditi in razvijati, s tem da se v stranki poveča in razširi aktivnost kadrov (doslej je bila vodilna vloga baze vse preveč »delegirana« manjši skupini), obenem pa mora PSI izdelati izvedljive programe za razvoj naših krajev, na osnovi katerih ponuja občanom »družbeno pogodbo« za njihovo uresničevanje.

Bližnji rok upravnih volitev postavlja torej tržaške socialiste pred nujnost »izrednega napora« v ta okvir sodi izbira, da postavijo na čelo stranke na krajevni ravni senatorja Agnellija, kljub težavam, ki jih naravno postavlja izvrševanje dvojne funkcije. Ta kandidatura predstavlja namreč, je poudaril Carbone, »potrditev nekaterih doslej uspešnih političnih usmeritev, sposobnost razširiti vpliv PSI na srednje in zmerne sloje«, dasi socialisti v Trstu ne pojmujejo te linije kot odločilne za preseganje sedanjih političnih ravnotežij, ampak vidijo svojo bodočnost predvsem v svoji sposobnosti, da združujejo vse tiste politične in družbene sile, ki težijo k modernizaciji (od radikalcev do ambientalistov). Carbone je svoj poseg sklenil s pozivom k

okrepitvi vodilnega kadra PSI, pri čemer je omenil tudi novo vlogo, ki jo morajo odigravati slovenski člani stranke.

Sam Agnelli je bil v svojem nastopu kot običajno bolj previden, saj se ni spustil v napovedi o odnosih z drugimi političnimi silami, ampak je le opredelil svoje gledanje na izbire za oživitve in razvoj tržaške gospodarske in družbene stvarnosti. Pri tem je naglasil, da mora Trst opustiti preživele mite emporialnega mesta, ne da bi se seveda odpovedal svojim doslej temeljnim dejavnostim okrog pristanišča in javne industrije (ki ju je treba ozdraviti in prilagoditi novim razmeram), hkrati pa mora do največje mere razvijati svojo vlogo »raziskovalnega središča«, ki mora sloneti na treh polih: univerzi, javnih raziskovalnih središčih in raziskovalnih dejavnostih v samih industrijskih obratih.

Pomenljiv je bil tudi nastop deželne tajnika PSI Ferruccia Sara, ki je izrekel čestitke tržaškim socialistom za uspehe, ki so jih dosegli v zadnjih letih in za obnovljen konstruktiven odnos s stranko na deželni ravni. Saro je med drugim zagotovil, da je deželna PSI dokončno opustila težnje k »poenostavljanju« in da torej išče konstruktivne odnose s PSDI, s katero je pripravljena celo predstaviti skupne liste na bližnjih deželnih volitvah, hkrati pa je dejal (v zvezi s teženjami nekaterih socialdemokratov, zlasti z Goriškega, da prestopijo v PSI), da je PSI odprta stranka, ki ne zavrača novih vpisov. Za bližnje volitve pa je napovedal ostro tekmovanje s KD in po-

stavil kandidature socialistov za predsednika deželne vlade.

Na koncu so delegati soglasno odobrili sklepno resolucijo (v katero so sprejeli vse predložene amandmaje h kongresnemu dokumentu, med njimi tudi tistega, ki bistveno izboljšuje besedilo odstavka o slovenski narodnosti skupnosti, ki se zaključuje z obvezno, da je treba v »kratkem roku izglasovati zakon, ki naj zajamči ovrednotenje in kulturni ter družbeni razvoj slovenske skupnosti v deželi Furlaniji-Juljski krajini in njegovo postopno izvajanje; poštevedajo različne stvarnosti«), izvolili 31-člansko novo pokrajinsko vodstvo PSI (v katerem je 14 članov Carbonejeve in 6 zastopnikov Pittonijeve reformistične komponente ter 11 članov Seghenejeve notranje leve).

V novem pokrajinskem vodstvu je tudi 5 slovenskih socialistov, in sicer: Stanislav Kariž (notranja levica), Vojmir Kocman in Branko Pahor (Pittonijeva komponenta) ter Rozana Petaros in Edi Zobec (ki ju je kandidirala Carbonejeva skupina). Prav tako soglasno je kongres izvolil še garancijsko komisijo (razsodišče), v kateri sta tudi Slovenca Neda Lah in Marčelo Čok, ter nadzorni odbor. Ko je predsedujoči Pittoni predlagal neposredno izvolitev senatorja Arduina Agnellija za novega pokrajinskega tajnika tržaške federacije PSI, mu ni bilo niti treba šteti glasov oziroma dvignjenih rok, saj je vsa dvorana na Tržaškem velesjemu sprejela in potrdila predlog za burnim aplavzom in pravimi ovacijami.

ZSKD pripravlja proslavo dneva slovenske kulture

Na Prešernov dan zanimiv vpogled v tako imenovano »tretjo kulturo«

Zveza slovenskih kulturnih društev se te dni vneto pripravlja na proslavo dneva slovenske kulture. Prešernov praznik, ki je postal po vojni praznik vseh Slovencev, bomo tudi letos praznili prvi teden februarja in sicer z vrsto prireditev, ki bodo stekle v soboto, 6., in v nedeljo, 7. februarja, v prostorih tržaškega Kulturnega doma.

Pri pripravi proslave dneva slovenske kulture se je ZSKD tudi letos odločila za multimedialni pristop, s katerim naj bi na različne načine uresničili koncept, ki ga je izbrala za letošnjo manifestacijo. Proslava naj bi temeljila na prikazu kulture v našem prostoru, pri čemer naj bi osvetlili predvsem vpliv italijanskega kulturnega prostora na slovensko kulturo pri nas in ga pri tem primerjali tudi s kulturo italijanske narodnostne skupnosti v Istri. Na proslavi naj bi bil poudarek predvsem na tako imenovani »tretji kulturi«, to je kulturi, ki ni niti kultura večine, niti kultura manjšine, marveč nekakšna mešanica obeh.

V dveh dneh se bo v Kulturnem domu v Trstu tako razpredla mreža številnih samostojnih prireditev, ki pa bodo tematsko vezane na zasnovani koncept. V soboto, 6. februarja, bo v foyerju vhoda odprte likovne razstave, na kateri bodo s svojimi deli sode-

lovali po štirje umetniki (slovenski in italijanski) s Tržaškega in iz Istre. Sledilo bo nagajevanje likovnega natečaja za dijake nižjih srednjih šol in literarnega natečaja za dijake višjih srednjih šol. Naslov literarnega natečaja je sila obetaven: »Prešeren je mislil in delal v nasprotju z ustaljenimi normami. Je v letu 1988 to mogoče? Kaj meniš o kulturi drugačnosti?«

Istega večera bo v Kulturnem domu nastopil mladinski pevski zbor Primorac-Tabor, ki ga vodi Matjaž Šček. Osrednja točka sobotnega večera bo gotovo tematsko srečanje, na katerem bodo sodelovali predstavniki slovenskih in italijanskih društev, ki delujejo v središču mesta. Člani Krožka Istria, Skupine 85, Slovenskega kluba in TK Galerije bodo razpravljali o novem kulturnem sodelovanju kot predpogoju kulture sožitja. Sobotni večer bo sklenil sprejem za kulturne delavce, med katerim bo s krajšim programom nastopila mladinska skupina Pinko Tomazič.

Osrednji del nedeljske prireditve bo uvedel Pavel Fonda s slavnostnim govorom od letošnjem dnevu slovenske kulture. Sledil bo koncert glasbene skupine Istranova, to je skupine, ki deluje v sklopu italijanske skupnosti v Istri, združuje pa tudi slovenske

glasbenike. Skupina znanstveno proučuje istrsko, slovensko, italijansko in hrvaško ljudsko glasbo.

Nedeljski program se bo začel s srečanjem otrok. V otroškem kotičku si bodo lahko ogledali slovenski mladinski film Sreča na vrvcu, nato pa se bodo sprostili v družbi vrstnikov in animatorov. Proslavo dneva slovenske kulture bodo popestrili še literarni popoldan, predvajanje kratkih filmov o kraški in istrski arhitekturi, ki sta jih pripravila Agencija Alpe-Adria in TV Koper in razstava noš, pri kateri bosta sodelovala muzej iz Buzeta in Narodna in študijska knjižnica.

Zveza slovenskih kulturnih društev razpisuje ob dnevu slovenske kulture literarni natečaj z naslovom: »Prešeren je mislil in delal v nasprotju z ustaljenimi normami. Je to v letu 1988 mogoče? Kaj meniš o kulturi drugačnosti? Na natečaj se lahko prijavijo dijaki slovenskih višjih srednjih šol iz Trsta in Gorice. Dela je treba oddati najkasneje do sobote, 30. januarja, na sedežih Zveze v Trstu, Ul. sv. Franciška 20, in v Gorici, Ul. Della Croce 3.

Romeo obiskal tržaško Pokrajino

Novi izredni komisar Centra za znanstvene in tehnološke raziskave Domenico Romeo se je včeraj mudil na predstavitvenem obisku pri tržaški pokrajinski upravi. Romeo je spremljal ravnatelj Centra Mirano Sancin, sprejel pa ga je predsednik Pokrajine Dario Locchi.

Izredni komisar je osvetlil glavne smernice, ki se jih namerava držati pri vodenju Centra za znanstvene in tehnološke raziskave, dotaknil pa se je tudi najvažnejših problemov, s katerimi se ta ustanova spopada. Predsednik Locchi je zagotovil podporo pokrajinske uprave v prizadevanjih, da bi se Center uspešno razvijal in tako prispeval k uveljavljanju Trsta kot znanstvenega središča mednarodnega pomena.

KPI in konferenca

Pred bližnjo deželno konferenco o podjetjih z državno udeležbo se je v teh dneh sestala deželna komisija KPI za državne udeležbe. Poročilo je imel deželni svetovalec Paolo Padovan, zaključke razprave pa je povzel deželni tajnik Viezzi. Komunisti so podčrtali, da sta vlada in deželna uprava — zahvaljujoč mobilizaciji delavcev, zbranim podpisom in prizadevanjem političnih, gospodarskih in socialnih sil — končno, pa čeprav z zamudo, vendarle sklicali konferenco, ki bo lahko ustrezna priložnost za splošni pretres nazvočnosti IRI v naši deželi.

Zbor Primorsko iz Mačkolj gost KD Rovte-Kolonkovec

KD Rovte-Kolonkovec je priredilo preteklo soboto celovečerni nastop pevskega zbora Primorsko iz Mačkolj, ki ga vodi Anton Baloh. Pevce je pričakala polna dvorana hvaležnega občinstva, ki je z zanimanjem sledilo izvajanju vrste slovenskih narodnih in umetnih pesmi in tudi pesmi drugih narodov. Večke in pevci so nastopili ubrano, izbira programa pa je poslušalce navdušila. V imenu domačega društva se je gostom zahvalil predsednik Sergio Zampieri, medtem ko je tajnica Jolanda Gustinčič izročila dirigentu steklenico domačega vina. Lep večer, kakršnih si na Kolonkovec in v Rovtah še želijo, sta v slovenščini in italijanščini povezovali Helena Parovel in Katja Tul.

Na povabilo Sklada Mitja Čuk

Nastop pevskega zbora iz Gameljn

»V pesmi nismo sami« je bil naslov koncerta, ki ga je imel preteklo soboto zvečer v Prosvetnem domu na Opčinah mešani pevski zbor Stane Kosce iz Gameljn pri Ljubljani (našim bralcem bo kraj bolj znan, če povemo, da gre za kraj pri Rašici, kjer dela znana in priznana tovarna pletenin).

Mešani zbor, ki ga vodi prof. Olga Jama, se je kar številnemu občinstvu predstavil s programom slovenskih narodnih in umetnih pesmi ter pesmi tujih skladateljev, ki so jih pevci izvedli lepo, precizno, z zlitimi glasovi, predvsem pa z izredno dobrimi solisti, ki so v posameznih pesmih nastopili.

Zbor je lani praznoval desetletnico svojega delovanja. V tem času je nastudiral okrog 150 pesmi, narodnih, domoljubnih, partizanskih in umetnih. Imel je že 136 nastopov, 29 samostojnih koncertov in 18 koncertov v sodelovanju z drugimi zbori. Izdal je tudi jubilejno kaseto z naslovom »Odmevi izpod Šmarne gore«, s katero je imel lep uspeh.

Goste je pozdravila in jih predstavila občinstvu tajnica Sklada Mitja Čuk, ki je bil tudi gostitelj. Pevce je na kratko seznanila z delovanjem Sklada, predvsem pa z njegovimi načrti po tem, ko si je ustanova začela

urejevati novi sedež, v katerem namerava razširiti svojo dejavnost v korist prizadetih otrok in njihovih staršev.

Občinstvo je bilo s koncertom zelo zadovoljno, kar so dokazali aplavzi, še bolj pa dejstvo, da so morali pevci

še tri pesmi dodati. Po koncertu so se gostje zadržali na družabnosti v Prosvetnem domu, kjer so seveda dodali še marsikatero lepo pesem. (N. L.)

Na sliki: z nastopa mešanega zbora Stane Kosce v openskem Prosvetnem domu.

Odstavitev Staffierija še aktualna

Pokrajinski nadzorni odbor je razveljavil sklep, s katerim je tržaški občinski odbor 23. decembra odločil, da se v občinskem svetu ne bo nadaljevala razprava o odstavitvi župana Staffierija. Nadzorni odbor je sklep ocenil za »nezakonitega zaradi kršenja zakona in zaradi zlorabe oblasti.«

Spomnimo naj, da je tržaški občinski svet razpravljal o odstavitvi župana 21. decembra na tajni seji in da je zahtevalo 20 svetovalcev KPI, SSK, MT, Mesne liste in MSI. Za odstavitev je tedaj glasovalo 19 svetovalcev, proti 22, medtem ko so se 3 vzdržali. Staffieri je kot predsedujoči seji proglasil, da je bil s tem glasovanjem osnutek sklepa zavrnjen. Toda krepko se je ustrel, saj je Pokrajinski nadzorni odbor ugotovil, da osnutek sklepa ni bil zavrnjen s potrebno absolutno večino glasov, ki bi v danem primeru morala šteti najmanj 23 glasov.

Že na osnovi te odredbe Nadzornega odbora bi se morala razprava o odstavitvi v občinskem svetu obnoviti. Zdaj je to postalo toliko nujnejše, ker je isti nadzorni organ razveljavil tudi sklep, s katerim je občinski odbor dva dni po tajni seji občinskega sveta sklenil, da prekine razpravo o odstavitvi. Ob objavi te vesti je načelnik svetovalske skupine KPI Calabria včeraj pozval občinski odbor, naj v skladu z zakonom nemudoma skliče občinski svet za obnovo razprave.

Z osrednjo demonstracijo v Trstu V petek deželna stavka zdravstvenih delavcev

V petek, 22. t. m., bo v vsej deželi stavkalo približno 22 tisoč zdravnikov in pomožnih zdravstvenih delavcev. Stavko je sindikat oklical zaradi prekinitve pogajanj o izvajanju deželnega zdravstvenega zakona in reform, ki jih vsebuje. Zakon sta Dežela in sindikalna konfederacija podpisali že lansko pomlad, v veljavo pa bi moral stopiti 1. januarja letos.

Zdravstveni delavci in sindikat so v prvi vrsti zahtevali skrajšanje delovnega urnika, vendar je problem obširnejši. Zdravstveni sektor je zlasti po zadnjih bolj ali manj učinkovitih reformah na vsedržavni ravni v skrajni zmedji; povsod se otepajo s pomanjkljivim organikom in z neurejenimi delovnimi pogoji. Delavci sicer zahtevajo skrajšan delovni urnik, zlasti v nekaterih oddelkih, kjer mora biti osebe na razpolago brez časovnih prekinitev. To pa bi lahko uresničili le s temeljito organizacijo dela, tako da bolniki in tudi zunanji uporabniki zdravstvenih služb ne bi bili oškodovani. V Furlaniji-Juljski krajini je sindikat naštel kakih 1100 delavcev manj od števila, ki bi ga zahtevale dejanske potrebe v bolnišnicah in ambulantah. Lanskega julija je tedanji deželni odbor za zdravstvo podpisal sporazum s sindikatom, ki med drugim vsebuje tudi predloge o prekvalifikaciji dobrišnega dela pomožnega zdravstvenega osebja in torej spremembe v organiku. Odbornik se je tudi obvezal, da se bo o spremembah sproti posvetoval s sindikatom, lani decembra pa je ta posvetovalja brez pravega vzroka prekinil. Ker se od tedaj stvari niso

premaknile z mrtve točke, se je sindikat odločil za stavko.

Zdravniki in zdravstveni delavci se bodo v petek zbrali pred mestnim parkom v Ul. Giulia, nakar bodo v sprejeto krenili proti sedežu deželne sveta, kjer bodo imeli zborovanje. Zavedajo se, da bodo s svojo protestno akcijo povzročili prebivalstvu vrsto nevednosti, vendar ne nameravajo odstopiti od zahteve, da se položaj zdravstvenega sektorja v deželi končno uredi. Za to namreč obstajajo vsi pogoji, ki bi jih bilo z malo dobre volje mogoče v kratkem času uresničiti.

CGIL o skrbstvu za mladoletnike

Sindikat CGIL je včeraj priredil celodnevno okroglo mizo o problemih otroštva v Trstu. Posegli so ugledni govorniki, med katerimi sta bila prof. Michele La Rosa z bolonjske univerze in član vsedržavnega vodstva CGIL Paolo Brutti. Prof. La Rosa je govoril o raznih oblikah skrbstva za mladoletnike ter o vlogi pedagoških delavcev pri izvajanju otrokovih pravic. Brutti pa je iznesel vrsto predlogov za ureditve tega skrbstvenega področja, ki ga vse preveč pogojuje razlikovanje med zasebnimi in javnimi ustanovami. Okrogli mizi je predsedoval pokrajinski tajnik sindikata Treu, medtem ko je zaključke povzela prof. Giuditta Lovullo, tajnica sindikata javnih uslužbencev.

Sindikat in konferenca o državnih udeležbah »Mogoče bo le izostrila motno sliko krajevnega gospodarstva«

Pogovor s pokrajinskim tajnikom UIL G. Trebbijem

Furlanija-Juljska krajina in Sardinija sta edini deželi v Italiji, kjer bi morala po zakonskem določilu periodično potekati konferenca o državnih udeležbah. Ta zakon pa je verjetno precej "elastičen", saj dejansko ni tako. Konferenco so v naši deželi napovedovali že lani spomladi, jeseni so tudi določili datum zanj, kasneje so ga prenesli na zimo, končno pa na konec tega tedna. Kako gleda sindikat na to odlašanje, ki meji že na sprenevanje glede na težak krajevni gospodarski položaj, smo med drugim vprašali pokrajinskega tajnika sindikata UIL Gianfranca Trebbija.

Naš sindikat je pri pristojnih oblasteh vztrajno zahteval, naj konferenco pravočasno skličejo. Priprave nanjo pa žal niso najbolj obetavne in menim, da konferenca kot taka ne bo nudila pomembnejših zaključkov. Z nekoliko več optimizma bi rekel, da bo morda nakazala smernice za izhod iz krize, če ne drugega, pa bo iz nje vsaj izšla podoba deželne gospodarskega položaja. Predstavniki Dežele in sindikata so se sicer že srečali z ministrom Granellijem in s predstavniki IRI, vendar imam vtis, da so na tem srečanju naši sogovorniki zavzemali bolj obrambna stališča, češ da so za naše kraje naredili vse, kar je bilo v njihovi moči in pristojnosti. Res pa je tudi, da predvidenih načrtov za tržaško pokrajino ni mogoče spreminiti, saj jih pogujejo vsedržavni industrijski in finančni programi. Nekoliko pozitivnejši so bili odgovori ministra Granellija, vsaj kar zadeva najbolj

kritične primere tržaške industrije. Seveda pa je tudi njegove predloge pogojeval splošni gospodarski položaj.

Kako bi ocenili nastali položaj in kakšne rešitve predlaga vaš sindikat?

Predvsem moram poudariti, da UIL nima nobenega čudežnega recepta, temveč deluje, vsaj v tem primeru, na isti valovni dolžini kot ostala dva sindikata. Podjetja z državno udeležbo zaposlujejo na Tržaškem 47 odst. celotne delovne sile, zaposlene v industriji. Kriza se zato razpozna v vseh sektorjih, ki so tako ali drugače povezani z državnimi podjetji. Naš predlog je, da bi IRI ustanovila posebno agencijo, ki pa ne bi koordinirala dela v posameznih sektorjih, temveč bi skrbel za državna podjetja na vsem teritoriju. Obstaja sicer posebna služba SPI, vendar je njeno delo usmerjeno predvsem v malo in novo industrijo. Znano pa je, da se ta služba ni obnesla, kot sicer toliko drugih novih pobud, ki tu pri nas zrastejo kar čez noč, in se potem z isto naglico razblinijo v nič.

Tudi vam bom zastavila isto vprašanje kot vašima dvema stanovskima kolegom. Kateri industrijski sektor ima na Tržaškem največ možnosti za izhod iz krize, seveda s primernim pristopom krajevnih uprav in osrednje vlade ter z ustreznimi sanacijskimi, organizacijskimi in finančnimi ukrepi?

Brez dvoma je to pomorski sektor z ladjedelništvom in pristaniščem. Ne gre tu samo za nekakšen logistični pomen, temveč bolj zaradi dejstva, da bi bila s tem sektorjem povezana cela vrsta manjših in srednjih podjetij, zlasti zasebnih. Če bi ta sektor resnično zacvetel, bi se odprle nove možnosti zaposlovanja, kajti cilj IRI je ta, da sicer spodbudi nekatere dejavnosti, hkrati pa krepko omejuje zaposlovanje nove delovne sile. Delavcem državnih podjetij namreč ne grozi brezposelnost, kvečjemu dopolnilna blagajna, v najboljšem primeru pa njihova reintegracija v druga državna podjetja. Vedeti pa je treba, da so taki ukrepi skrajno omejevalni, saj avtomatično zapirajo možnost novih zaposlitev. Skratka, gre za zaprt krog porazdeljevanja delovnih mest v vseh tistih strukturah, ki jih vključuje IRI.

Kakšno bi moralo biti, po vašem mnenju, sodelovanje med IRI in Deželno?

Težko je govoriti o sodelovanju. Naša dežela ima posebni statut, ki je včasih prej omejevalen kot ne. Deželni zakonski osnutki o spremembah v politiki finansiranja, predlog za priznanje statusa obmejnega območja, razni birokratski mehanizmi, ki pogujejo izbire, so dejstva, o katerih IRI ni bila nikoli obveščena. Poleg tega pa IRI sestavlja razne načrte na podlagi potreb celotnega državnega ozemlja, brez vsakega razlikovanja za našo deželo. Ko torej govorimo o sanaciji tržaške industrije, moramo vedeti, da pomeni ta postopek za IRI predvsem finančno podporo podjetjem v krizi in krčenje delovnih mest v korist visoke tehnologije. Manj pozornosti polaga IRI v resnično sanacijo podjetij, ki bi težila k uveljavljanju na domačem in mednarodnem tržišču, pa čeprav bi morala na račun nove tehnologije zaposlovati manj ljudi. Za to, da bi državna podjetja lahko "tekmovala" tudi s tujim tržiščem, morajo najprej postati zanimiva za domače, temeljiti morajo na trdnih podstavkih, biti morajo živahna, dinamična in hkrati prilagodljiva za spremembe, ki jih prinaša tehnološki razvoj. Ne gre seveda samo za državna podjetja, gre tudi za sodelovanje z zasebnim sektorjem, storitvenimi dejavnostmi, raziskovalnim in znanstvenim področjem. Prej kot o sodelovanju, bi zato na tem mestu govoril o obojestranski ustreznosti strategiji.

MIMA KAPELJ

Ob bridki izgubi dragega očeta izrekajo iskreno in občuteno sožalje Pinu Bradassiju-Bradaču ter družini člani upravnega sveta, nadzornega odbora, direktorje ter kolegi Tržaške kreditne banke.

Ob izgubi dragega očeta izražajo občuteno sožalje sinu Pinu Bradassiju prijatelji Vida in Darjo, Adriano in Andreina ter Dragica in Ramiro.

Sari Zobec in družini izreka globoko sožalje ob smrti nonota Franca Sancina družina Bole.

S Saro in družino sočustvujeta tudi družini Trobec in Pappalardo.

Radijske oddaje o deželni obrti

Deželno odborništvo za obrt in ustanova ESA sta pripravili tedenski sklop neposrednih radijskih pogovorov o razvojni problematiki ter perspektivah obrti v naši deželi. Oddaje so včeraj stekle v deželnem italijanskem programu in gredo v eter vsak dan ob 11.30.

V prvem razgovoru so sodelovali deželni odbornik za obrt Turello, predsednik ustanove ESA Falleschini, predstavniki obrtnih združenj Cosolini (CNA), Della Mora (Združenje obrtnikov) in Kalan za Slovensko deželno gospodarsko združenje. Beseda je tekla o zakonskih določilih v korist obrti, kjer je bilo v zadnjih letih mnogo storjenega, a je ostala odprta še vrsta problemov. Kalan je opozoril na birokratsko počasnost, ki mnogokrat izniči učinkovitost prispevkov. Nesprejemljivo je namreč, da preteče od predstavitve prošnje do dejanskega nakazila prispevka več kot 12 mesecev. Odbornik Turello je priznal, da je negodovanje obrtnikov upravičeno in povedal, da je že dal nalog za okrepitve osebja pri ustanovi ESA, kar bi moralo pospešiti reševanje prošnje. Falleschini pa je podčrtal, da je ESA pripravila triletni načrt, v katerem so predvideni specifični posegi v korist goratih področij, lesarstva, kamnarstva, turizma, navihke in uvajanja inovacijskih tehnoloških proizvodnih procesov v obrtne delavnice. Sogovorniki so ugotovili, da je načrt utemeljen, a da je potrebno pregledati še možnosti za poživitev gradbene dejavnosti. Ker so v deželi v teku le velika investicijska dela, se poraja nujnost, da se gradbena obrtna podjetja združijo v konzorcije, da bodo lahko sodelovala na zakonsko predvidenih natečajih.

Danes bo v oddaji govor o posegih za gorata območja v deželi, jutri o olajšanih kreditih in drugih oblikah kreditiranja, v četrtek bodo na sporedu vprašanja strokovnega izobraževanja, v petek pa bo na vrsti mladinsko zaposlovanje in vprašanje podpore za delodajalce, ki vzamejo v službo mlade. Poslušalci lahko neposredno sodelujejo v oddaji s telefonskim pozivom na št. 0432/520578. (zk)

Proseška klavnica »začasno uporabna«

Od danes je klavnica na Proseku »začasno uporabna«. Dovoljenje v tem smislu so izdali pristojni funkcionarji Krajevne zdravstvene enote, potem ko so včeraj opoldne skupno s tržaškimi občinskimi odborniki za zdravstvo Luciom Cernitzem opravili strokovni ogled preurejenih prostorov. Preureditvena dela so se pričela 17. decembra. Šlo je za usposobitev prostorov s tehničnega, a tudi z zdravstvenega in varnostnega vidika. Ta dela se v celoti niso še končala, saj je med drugim trenutno uporabljen en škripec (poprej so bili trije), kar ne omogoča zakola več glav živine hkrati. »Zmogljivost proseške klavnice očitno še ni zadostna,« nam je povedal odbornik Cernitz, »važno pa je podčrtati, da zdaj ta klavnica povsem zadošča vsem predpisom tehnične, zdravstvene in varnostne narave. Kot mi je potrdil načelnik občinske službe za klavnice dr. Giamporcaro, jo bodo klavci začeli tudi nemudoma uporabljati.«

Cernitz nam je nadalje pojasnil, da bodo v najkrajšem času usposobili še en škripec. Kdaj se bo to natančno zgodilo, ni znano, mimo tega pa se lahko vprašamo, ali bo zmogljivost tudi tako izpopolnjene klavnice zadostna. »Zmogljivost bo vsekakor premajhna,« nam je povedal član ene izmed obeh tržaških zadrug klavcev Luciano Cicala. »To še zlasti ob praznikih, ko se poraba mesa poveča.« Vse torej kaže, da se bo treba še veliko časa posluževati zasebne klavnice podjetja SOPROZOO iz Milj.

Župan Občine Dolina je od včeraj iz varnostnih razlogov prepovedal vožnjo po cesti k. p. 1122 v Ricmanjih, ki se imenuje "Bardè" in ki pelje s pokrajinske ceste v vas. Na njej namreč tvrdka ICEDI SCAVI namešča podzemne infrastrukture. Prepovedi, ki bo veljala do 2. februarja 1988, so oproščeni občani, ki stanujejo vzdolž ceste.

Zakaj stavkajo napovedovalci Radia Trst A?

Od napovedovalcev Radia Trst A smo prejeli naslednje sporočilo:

Že dalj časa je sestav napovedovalcev pri tržaški radijski postaji sistematično izločen iz normiranj, ki izhajajo iz vsedržavnih delovnih pogodb, kljub stalnemu prizadevanju, da bi bilo naše delo pravilno vrednoteno in cenjeno. Priča smo vsakodnevni zapostavljanju in emarginiranosti, kar med drugim pelje do obubožanja slovenskega jezika in radijske besede. Vsaka naša dosedanja akcija za izboljšanje položaja je izzvenela kot pogovor med glušci, zato tudi zdajšnje razčlenjeno stavkovno gibanje.

Sindikalne organizacije radijskih uslužbencev pa so dodale naslednje obvestilo:

Napovedovalci Radia Trst A stavkajo zaradi sicer razumljivih sporazumov sprejetih na vsedržavni ravni za različne profesionalne subjekte, ki pa so bili avtomatično prenešeni na deželne sedeže ob neupoštevanju različnosti delovnih pogojev in predvsem z nesprejemljivo diskriminacijo, ki jo je ta deželni sedež RAI vzpostavil med italijanskimi in slovenskimi delavci, ki delujejo ekipno.

Včeraj pred kazenskim sodiščem

Razpečevalcem bodo sodili v Padovi

Na kazenskem sodišču se je včeraj zjutraj pričel maksiproces proti 24 osebam iz Trsta, Mantove, Padove in Verone, ki so jih karabinjerji aretirali med decembrom 1986 in majem 1987 z obtožbo, da so v okviru kriminalne mreže nakupili, posedovali, prevažali in prodajali nemajhne količine mamil. Sodna obravnava pa ni trajala niti dve uri. Sodišče (predsednik Brenici, javni tožilec Grohman) je namreč sprejelo ugovore nekaterih branilcev in predalo pristojnost sodišču v Padovi.

Glavni obtoženec, 25-letni Beniamino Milani, je prav iz Padove, in on naj bi bil - po ugotovitvah preiskovalnega sodnika Guida Patriarchija - organiziral mrežo razpečevalcev ter prodajal večje količine heroina: najmanj 50 gramov naenkrat. Po tej ugotovitvi naj bi torej le padovsko sodišče imelo kompetenco, da sodi vsem obtoženecem.

Milanija so karabinjerji izsledili, ko so prečesali tržaško tržišče in aretirali številne narkomane, ki so sodelovali pri razpečevanju. »Steber« trgovine s heroinom naj bi bil sicer 41-letni hotelir Angelo Paroli iz Peschiere del Garda. Heroin naj bi v Trst prinašala 28-letna Flavia Gallina iz Mantove, njeni tržaški posredniki pa naj bi bili obtoženci 25-letna Elena Pelosi, 26-letna

Lucia Pilutti, 29-letni Emanuele Buzotta, 21-letni Lorenzo Lancioni, 30-letna Carla Dierico, 33-letni Sergio Baccovich, 27-letni Ermanno Donizetti, 34-letni Giovanni Treppiedi, 25-letna Gaetana Crisafi in 23-letni Alessandro Busletta. O njihovi usodi bo sedaj odločalo padovsko sodišče.

Poskusa samomora sta se usodno končala

Nekaj ur po sprejemu v bolnišnico je na oddelku za urgentno medicino umrla v soboto nekaj po polnoči 42-letna Margherita Ponzin, ki je v svojem stanovanju v Ulici Valdirivo iz samomorilskih namenov popila solno kislino. Kljub vnetemu prizadevanju zdravnikom ni uspelo, da bi jo ohranili pri življenju. Ponzinova se je zdravila v centru za mentalno higieno pri Sv. Ivanu, po besedah njene matere, ki je prva sprožila alarm, pa zadnje mesece ni kazala znakov umske neuravnovešenosti.

Na istem oddelku je vedno v soboto, le nekaj ur prej, umrla tudi 53-letna Mirella Raimondi iz Ul. Bellosguardo 34. Tudi ona je hotela v smrt. Usodno odločitev je izpeljala do konca 13. januarja, ko je popila terpentinovno olje.

V menzi centra za umsko zdravje v Ul. Maovaz

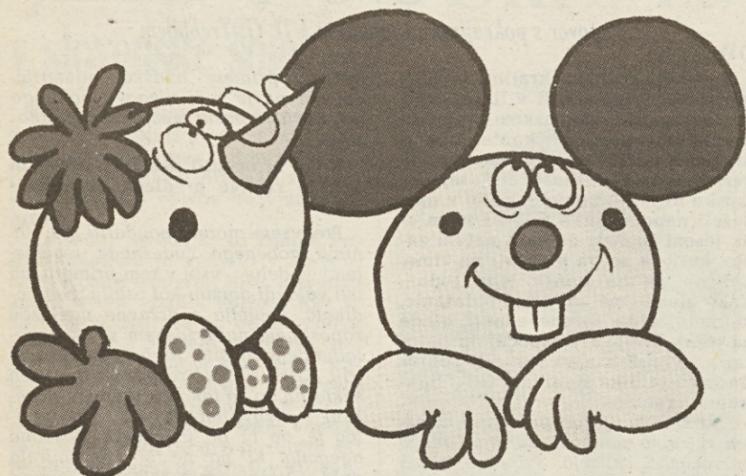
Silovit požar uničil kuhinjo

V menzi centra za umsko zdravje v Naselju Sv. Sergija v Ul. Maovaz 6 včeraj le za las ni prišlo do tragedije. Okrog 12. ure so v kuhinji pripravljali kosilo za 50 pacientov, ko je iz odrabljenе plinske jeklenke ušel plin in se vnel ob dotiku z ognjem, ki je gorel na štedilniku. Plameni so v hipu zajeli prostor in popolnoma uničili kuhinjsko opremo ter počrnili zidove. K sreči je bila menza ob tako zgodnji uri še prazna, hiter poseg gasilcev pa je preprečil hujše posledice, kajti v kuhinji je bilo še pet polnih jeklen. Plameni so lažje opekli le 42-letnega kuharja Gianfranca Coslovicha iz Ul. Pasteur 5, ki je bil v kuhinji v trenutku, ko je izbruhnil požar. Coslovichu, ki je na desni roki dobil opekline druge in tretje stopnje, so v glavni bolnišnici nudili le prvo pomoč. Okreval bo v desetih dneh.

V petek v gledališču Prešeren

Sapramiška obiše majhne in večje boljunske otroke

»Kdo ne pozna slavne Sapramiške?! Tiste ja, ki si je zlomila "vob" in sploh... in je potem šla k doktorju Detlu, ki ji je popravil "vob" in sploh... in je bilo potem vse lepo in sploh!«

S temi hudomušnimi besedami se lutkovna igrice Svetlane Makarovič predstavlja na gledaliških listih Lutkovnega gledališča iz Ljubljane, ki bo v petek, 22. t. m., ob 14.30, gostovalo v občinskem gledališču France Prešeren v Boljuncu. Lutkovni popoldan je v prvi vrsti namenjen osnovnošolskim otrokom, z gode in nezgode slavne Sapramiške pa si seveda lahko ogledajo tudi nekoliko starejši "otroci". Prireditve se vključuje v proslavljanje dneva slovenske kulture in jo prireja boljunsko Kulturno društvo France Prešeren.

Po uspešni knjižni predstavitvi je Svetlana Makrovič pripravila zgodbičo o nesrečni Sapramiški, o njenih lešnikih in o zlomljenem zobu še za lutkovni oder. Avtorica je sodelovala tudi pri pripravi predstave. K besedilu pa je pripisala: »Prav majhna je ta miška, veliko nje gorje, kako naj prenese to drobeno srce? Ne puščajmo je same, vse miške iz Ljubljane in še iz drugih krajev, vsakdo naj jo obiše: vabimo vas v lutkovno gledališče!«

In res si je Sapramiško od dneva premiere ogledalo nešteto otrok. Še sedaj, ko sta od tistega dne pretekli skoraj dve leti, je dvorana vedno pretesna. Pa Sapramiška tudi obiskuje otroke po vsej Jugoslaviji. Uspeh te lutkovne predstave je bil tolikšen, da jo je ljubljansko Lutkovno gledališče uvrstilo tudi v letošnji repertoar in jo — v veliko veselje mlajših in najmlajših — tudi redno izvaja.

KD France Prešeren zato res tople vabi, naj se na petkovem lutkovnem popoldnevu zbere čim več otrok. Prav gotovo ne bo nobenemu žal, če se bo z malo Sapramiško zapletel v nenavadne pustolovščine, z njo zapel in se zabavall (dam)

Občinska priznanja zaslužnim devinsko-nabrežinskim občanom

Devinsko-nabrežinska občinska uprava je preteklo soboto podelila priznanja dvajstaj občanom, ki so se v letu 1987 odlikovali na kulturnem, športnem in šolskem področju. Priznanja so prejeli: državni in evropski prvak v rolkanju župan Bojan Brezigar. »Naša priznanja so predvsem znak,« je dejal, »da občina, kateri pripadate, s pozornostjo sledi vašemu delu in dosežkom, s katerimi ste se uveljavili na vsedravnih in mednarodnih ravneh.«

Utemeljitev priznanj (šlo je za diplomo in leseno skulpturo domače umetnice Bogomile Doljak) je prebrala odbornica za šolstvo, kulturo in šport prof. Marinka Terčon. Priznanja so prejeli: državni in evropski prvak v rolkanju Andrej Antonič, članica državne reprezentance ženskega rokometu Fulvia Carciotti, prvi nagajenec na državnem pesniškem natečaju "Nosside 87" prof. Giorgio Depangher, drugouvrščena na državnem prvenstvu za začetnike judoja Deborah Leskovec, zmagovalček svetovnega pokala v igranju na diatonično harmoniko v Ahtnu Zoran Lupinc, zmagovalka na tekmovanju v južnoameriških plesih v kategoriji začetnikov Erika Pertot, osvovitelj prvega mesta na državnem natečaju za flavto v Genovi Daniele Porcile, dobitnica tretje nagrade v kategoriji pesnikov jezikovnih manjšin iz Italije na pesniškem natečaju "Nosside 87" in druge nagrade na državnem tekmovanju za poezijo "Umberto Saba" v Trstu Tatjana Rojc, osvovitelj prvega mesta na mednarodnem tekmovanju za vaditelje nemških ovčarjev v Gorici Bogomir Rudež, članica državne reprezentance ženskega rokometu Laura Slavec, odličnikinja trgovskega zavoda "Žiga Zois" in praporščkinja dela Elizabeta Spetič ter dobitnica prve nagrade na mednarodnem klavirskem tekmovanju v Stresi Beatrice Zonta.

Pri podeljevanju priznanj je poleg župana in odbornice Terčon sodelovala tudi odbornica Rita Contento, številni udeleženci pa so se po uradnem delu zadržali še na prijetni družabnosti.

Na sliki: nagrajeni občani z županom Brezigarjem (tretji z desne zadaj) in odbornico Terčon (druga z leve spredaj).

SLOVENSKI KLUB V TRSTU
Ulica sv. Frančiška 20/II

vabi danes, 19. t. m., ob 20.30 v Gregorčičevo dvorano na predvajanje filma

KAMNITI PIGMALION

Prikaz Plečnikove umetnosti je po zasnovi dr. Naceta Šumija nastal ob sodelovanju praške, dunajske in ljubljanske televizije.

Spremno besedo bo prispeval prof. Marco Pozzetto.

SPDT vabi na predavanje za mejske alpinistke ERIKE KOŠUTE na temo

V KITAJSKI HIMALAJI

Predavateljica bo s pomočjo barvnih diapozitivov opisala uspešno odpravo na himalajski sedemtisočak Muztagato (7546m).

Predavanje bo v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Frančiška 20/II. nad.) v četrtek, 21. t. m., ob 20.30. **Vabljenil!**

gledališča

ROSSETTI
Nocoj ob 20.30 bo na sporedu W. Shakespearov MACBETH. Nastopala bosta G. Lavia in M. Guerritore. Režija M. Sciacaluga. V abonmaju: odrezek št. 6. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasazi Protti.

VERDI
Operna sezona 1987/88.
V ponedeljek, 25. t. m., bo v mali dvorani gledališča Verdi muzikolog Claudio Casini predstavil opero Charlesa Gounoda FAUST. Premiera bo v torek, 26. t. m., (red A/C) ponovitev pa 29. in 31. januarja ter 5., 7., 10., 13., 16. in 19. februarja.

LA CONTRADA - TEATRO CRISTALLO
Še danes, 19. t. m., ob 11. uri bo v gledališču Cristallo baletna predstava za šole, ki jo organizira gledališče Verdi. Vsaka predstava traja eno uro. Vstopnica stane 1.000 lir. Zainteresirani se lahko javijo pri blagajni gledališča Verdi.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
gostuje s Cankarjevo dramo "Kralj na Betajnovi" danes, 19. t. m., ob 19.30 v Kočevju; jutri, 20. t. m., ob 19.30 in v četrtek, 21. t. m., ob 10.00 in 19.30 v Novem mestu ter v petek, 22. t. m., ob 20. uri v Ajdovščini.

koncerti

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo. V ponedeljek, 25. januarja, ob 20.30 bo v gledališču Rossetti koncert skupine CHICAGO STRING TRIO.

razstave

V galeriji Cartesius je do 21. t. m. odprta razstava DOMENICA BONIELLA.

V galeriji Minerva je do 21. t. m. odprta fotografska razstava Tullia Stravisijsa.

kino

ARISTON - 15.30, 22.15 Il cielo sopra Berlino, dram., ZRN 1987, r. Wim Wenders; i. Bruno Ganz, Otto Sader.

NAZIONALE IV - 16.00, 22.00 Arrivederci ragazzi, Fr., 1986, dram., r. Louis Malle, i. G. Manesse, J. Biras.

EXCELSIOR I - 16.00, 22.15 Io e mia sorella, It. 1987, kom., r. Carlo Verdone; i. Ornella Muti, Carlo Verdone.

EXCELSIOR II - 17.00, 22.00 Le vie del Signore sono finite, kom., It. 1987, r. Massimo Troisi; i. Massimo Troisi.

NAZIONALE II - 16.00, 22.00 Angel Heart, l'ascensore per l'inferno, ZDA, 1987, str., r. A. Parker, i. M. Rourke, R. De Niro.

NAZIONALE I - 16.00, 22.00 Balli proibiti, kom., ZDA 1987, r. E. Ardolino; i. C. Connelly, Lisa Lee Lyon.

FENICE - 16.00, 22.00 Senza via di scampo, r. Roger Donaldson; i. K. Kostner, G. Hackman.

GRATTACIELO - 16.30, 22.15 Opera, str., It. 1987, r. Dario Argento; i. Claudia Marsillach, Urbano Barberini.

MIGNON - 16.00, 22.00 Biancaneve e i sette nani, ris., 1937, 83'; prod. W. Disney.

EDEN - 15.30, 22.00 Il vizio nel ventre, porn., □□.

NAZIONALE III - 16.15, 22.15 La donna contesa da uomini e bestie, □□.

VITTORIO VENETO - 16.30, 22.10 Comandato Leopard, vojni, i. Klaus Kinsky.

CAPITOL - 16.00, 22.00 Roba da ricchi, kom., It. 1987, 110'; r. Sergio Corbucci; i. Renato Pozzetto, Paolo Villaggio.

LUMIERE FICE - 16.00, 22.00 Oci Ciornie, kom., 1987, r. N. Michalkov, i. M. Mastroianni, N. Keller, E. Sofonova.

RADIO - 15.30, 21.30 Ragazze roventi a Beverly Hills, porn., □□.

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

včeraj - danes

Danes, TOREK, 19. januarja
KNUT
Sonce vzide ob 7.40 in zatone ob 16.51 - Dolžina dneva 9.11 - Luna vzide ob 8.15 in zatone ob 17.02.

Jutri, SREDA, 20. januarja
BOŠTJAN

PLIMOVANJE DANES: ob 3.24 najnižje -14 cm, ob 9.02 najvišje 49 cm, ob 15.53 najnižje -72 cm, ob 22.37 najvišje 44 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 9 stopinj, zračni tlak 1026,3 mb ustaljen, brezvetrje, vlaga 91-odstotna, nebo oblačno, morje mirno, temperatura morja 11 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Peter Carli, Mattia Viuzzoli, Rachele Latcovich, Alessio Spadoni, Andrea Ciani.

UMRLI SO: 82-letni Romano Gobbo, 83-letna Veglia Matassi, 63-letni Gino Montin, 48-letna Lidia Stefani, 73-letna Antonia Millich por. Cattunar, 62-letni Domenico Braico, 78-letni Carlo Cherbava, 93-letna Teresa Tomat, 44-letna Margherita Ponzin, 77-letna Maria Abbatuzzi por. Caciottoli, 53-letna Mirella Raimondi.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARNA

Od ponedeljka 18., do sobote, 23. januarja 1988

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Trg Oberdan 2, Ul. T. Vecellio 24, Ul. Zorutti 19, Largo Osoppo 1 (Greta), MILJE - Lungomare Venezia 3.
NABREŽINA (tel. 200466) samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Trg Oberdan 2, Ul. T. Vecellio 24, Ul. Zorutti 19, Largo Osoppo 1 (Greta), Trg. Cavana 1, Trg. Giotti 1, MILJE - Lungomare Venezia 3.

NABREŽINA (200466) samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Trg. Giotti 1, Trg. Cavana 1, MILJE - Lungomare Venezia 3.

NABREŽINA (tel. 200466) samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpriznična od 14. do 20. ure in priznična od 8. do 20. ure.

Barbari in Danjelu iz Saleža se je včeraj pridružila mala MARINA
Trikratni mamicini Nadi in očku Gianniju čestitata, sestrični Marini pa želita, da bi se prav kmalu vsi skupaj igrali
bratranca Blaž in Mitja

razne prireditve

Pustni odbor Breg prireja v četrtek, 21. t. m., ob 20.30 v mali dvorani občinskega gledališča F. Prešeren v Boljuncu PREDVAJANJE FILMOV IN KRAJŠIH POSNETKOV LANSKEGA PUSTNEGA SPREVEDA. Vabljeni vsi, ki se za letošnje pustovanje še niso dovolj ogreli, vsi, ki bi se radi od srca nasmejali, in vsi, ki jih vesela družba navdse veseli.

KD F. Prešeren javlja prihod slavne Makarovičeve SAPRAMIŠKE. V Boljuncu bo dospela v spremstvu ljubljanskega lutkovnega gledališča in osebnega zobozdravnika dr. Detelja. Sapramiška bo s svojimi dogodivščinami prav gotovo navdušila in zabavala vse, zlasti pa naše otroke. Vidimo se v petek, 22. t. m., ob 14.30 v gledališču F. Prešeren v Boljuncu. Hrustali bomo sladke lešnike.

SKD Tabor - knjižnica P. Tomažič in tovariši. V petek, 22. t. m., ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah bo pisatelj Matjaž Kmeclj predaval na temo "DANAŠNJA SLOVENSKA KULTURA".

šolske vesti

Didaktično ravnateljstvo Sv. Ivan sporoča, da poteka predpisan za prvi razred in otroški vrtec na ravnateljstvu do 25. t. m.

Osnovna šola D. Kette - Ul. Gatterl 3 obvešča, da zapade rok predpisa za 1. razred 25. januarja. Šola je v strogem središču mesta, redni pouk poteka od 8. do 12. ure z možnostjo popoldanskega pouka od 12. do 16. ure in z raznimi drugimi dejavnostmi. Informacije: tel. 729273 od 8. do 12. ure.

razna obvestila

KD Lipa obvešča, da bo seja glavnega odbora jutri, 20. t. m., ob 20.30 v Bazovskem domu.

SKD Barkovlje prireja nadaljevanje plesnega tečaja. Začetek v petek, 22. januarja, ob 20. uri. Za informacije tel. 415797.

Sekcija VZPI-ANPI iz Boljunca obvešča, da priredi DRUŽABNI VEČER v soboto, 6. februarja 1988, v hotelu Maestoso v Lipici. Vabljeni so člani, borci, aktivisti, deportiranci, prijatelji in mladina. Zabavali vas bodo Veseli godci. Vpisovanje pri posameznih vaških sekcijah najkasneje do 2. februarja 1988.

ZSKD razpisuje LITERARNI NATEČAJ ob Dnevu slovenske kulture z naslovom "Prešeren je mislil in delal v nasprotju z ustaljenimi normami. Je v letu 1988 to mogoče? Kaj meniš o kulturi drugačno?" Na natečaj se lahko prijavijo dijaki slovenskih višjih srednjih šol iz Trsta in Gorice. Delo je treba oddati najkasneje do sobote, 30. t. m., na sedežih zveze v Trstu - Ul. sv. Frančiška 20 in v Gorici - Ul. della Croce 3.

prispevki

Slavoljub Štoka daruje 30.000 lir za ŠD Kontovel.

Namesto cvetja na grob Elizabete Krecich vd. Albi darujeta Dario in Egidia 20.000 lir za ŠD Kontovel.

Elza in Tonči Pertot darujeta 50.000 lir za SZ Bor.

Ob nabiralni akciji za SZ Sloga so darovala podjetja iz Bazovice: drogerija Bajc 40.000 lir, manufakturna trgovina "Da Anita" - R. Kralj 50.000 lir in skladišče piva A. Grgič 100.000 lir.

V spomin na Danila Komarja darujeta žena Giustina in hči Lucina 250.000 lir za Godbo na pihala iz Ricmanj.

V spomin na dragega Stefana Guzzardija darujeta Aleš in Davorin s starši 10.000 lir za osnovno šolo P. Voranc iz Doline.

V spomin na dragega in nepozabnega Renata Gombača daruje Ljuba Gropazzi 10.000 lir za TPPZ P. Tomažič.

mali oglasi

DANILA in MIRKO točita belo in črno vino v Zabrežcu na št. 4.

OSMICO je odprl Ernest Smotlak v Mačkolkah št. 58. Toči belo in črno vino.

PRI KUKUKEVIH v Doberdobju so odprli osmico. Nudijo domače vino in svež prigrizek lastne proizvodnje.

PROFESSIONAL SPORT - Ul. Udine 45/9 obvešča, da se je začela enome-sečna razprodaja zimske opreme s popusti do 40%. Poleg tega vam zelo hitro pripravimo drsno ploskev smuči po ugodnih cenah.

KD VESNA in ŠD MLADINA - upravitelja Doma A. Sirk v Križu, nujno iščeta zanesljivo osebo za upravljanje društvenih prostorov-bara. Zainteresirani naj pisмено prošnjo pustijo pri hišniku Doma.

UVOZNO/IZVOZNO podjetje išče direktorja/co (administracija uvoz-izvoz, organizacija kadrov). Zahteva se: večletna izkušnja na vodilnem mestu ter znanje slovensčine, srbohrvaščine in angleščine. Pisemne ponudbe poslati na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Direktor".

HIŠO na Krasu išče slovenski par. Tel. 815701 ob uri obedov.

DRVA ZA KURJAVO prodajamo po 15.000 lir stot. Tel. 421508 po 20. uri.

AKACIJEVE KOLE za vinograd prodajamo. Tel. 421508 po 20. uri.

PRODAM mize in stole za osmice. Tel. 228145.

PRODAM volkswagen scirocco GT 1500, bele barve, letnik 1978 v odličnem stanju, edini lastnik, 90.000 km.; kolesa iz lahke zlitine campagnolo, radio/kasetofon grundig, snežne pnevmatike s kolesi in verigami, nastavki za prevoz smuči in čolna. Indikativna cena 3.000.000 lir. Tel. 825059 v večernih urah.

PRODAM renault R20TS, plave barve, letnik '77, v dobrem stanju, radio-kasetofon, vlečni kavelj. Cena 2.000.000 lir. Telefonirati v večernih urah na št. 0481/82353.

PRODAMO rabljene avtobuse v dobrem stanju. Obrniti se na A.P.T. - Ul. IX. Agosto 11 - Gorica. Tel. 0481/84566.

menjalnica		18. 1. 1988	
Ameriški dolar	1225.—	Japonski jen	8.—
Nemška marka	731.—	Švicarski frank	896.—
Francoski frank	215.—	Avstrijski šiling	104.—
Holandski florint	650.—	Norveška krona	187.—
Belgijski frank	34.—	Švedska krona	200.—
Funt šterling	2160.—	Portugalski eskudo	8.—
Irski šterling	1930.—	Španska peseta	10.—
Danska krona	188.—	Avstralski dolar	825.—
Grška drahma	8.—	Debeli dinar	0,83
Kanadski dolar	915.—	Drobni dinar	0,83

BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE Telef.: Sedež 040/67001
TRŽASKA KREDITNA BANKA Agencija Domjo 831-131

MANUFATURA

PODOBNIK

OPČINE

RAZPRODAJA

ZIMSKO-ŠPORTNO KONFEKCIJO

vetrovke - hlače - kombinezoni
trenirke - pletenine
za
MOŠKE, ŽENSKÉ in OTROKE

POPUSTI

DO 50 %

Obv. občini 4. 1. 1988

slike, ki niso le spomin

lida turk

Srečanje starih prijateljev

Ob koncu prve svetovne vojne so mnogi starši poslali svoje otroke, ki so bili godni za srednjo šolo, čez mejo v Ljubljano ali Maribor, da bi tam obiskovali slovensko šolo.

Novo okolje se mladim, posebno v začetku, ni zdelo vedno prijazno, saj je bilo za mnoge že dovolj hudo živeti daleč od družine. Iz samote in stiske so si pomagali tako, da so začeli misliti na organizacijo slovenskih dijakov, ki so prihajali z italijanskega ozemlja. In res so se leta 1922 povezali v Zoro.

Glavna dejavnost v društvu je bila organizacija predavanj, ki so si sledila vsako soboto. Malo kasneje so ustanovili še razne odseke, ki so jih obiskovali dijaki po zanimanju: dramskega, tamburaškega, šahovskega, športnega in govorniškega. Društvo Zora je vzdrževalo stike tudi z drugimi primorskimi društvii, teh pa je bilo kar precej.

Prišlo je leto 1927. In ko so v Trstu in Gorici razpustili

razna mladinska društva, je »dolga roka« italijanske policije segla do Ljubljane in razpustila tudi Zoro.

Kako je prišlo do razpusta Zore je točno opisal dr. Vlado Turina, ki je bil leta 1927 predsednik tega dijaškega društva. O razpustu in delovanju društva, pa tudi o mnogih prijetnih spominih so se pogovarjali nekdanji Zoraši jeseni 1977, ko so se zbrali v Lipici.

Na sliki vidimo nekatere znane protagoniste našega kulturnega življenja v Trstu v drugi povojni dobi: dr. Angelo Kukanja, arh. Franjo Kosovel, dr. Vlado Turina, inž. Stanislav Renko, dr. Ivan Baša, dr. Mirko Luin in drugi.

Drugi z desne sedi Joško Žiberna, ki je za tržaško radijsko postajo pred časom obujal spomine na delovanje Primorcev v levičarskih organizacijah v Jugoslaviji med obema vojnoma. Oddaje Primorski emigranti od Soče do Mlade Soče se ponavljajo ob ponedeljkih ob 8.10.

Pripravlja:
Iztok Jelačin

nedelja ob 14.35

Vročih 10

Lestvica Radia Koper — Capodistria, Primorskega dnevnika in Primorskih novic

Pozdravljeni... Kljub pomanjkanju snega je zima, kljub zimi je v naši oddaji vroče... Glasovnice so vam na razpolago, prve nagrade pa bomo razdelili že čez štirinajst dni. Po novem, kar ni staro, imamo na Radiu Koper dve oddaji, v soboto in nedeljo, obe pa nam pomagata oblikovati sami. Napor pri izpolnjevanju glasovnice bo po novem sicer večji, vendar spleščajoč...

Štev. tednov na lestvici	Lestvica pretekli teden	
6	1	1. Los Lobos — <i>La Bamba</i>
8	4	2. Bruce Springsteen — <i>Tunnel Of Love</i>
5	6	3. George Michael — <i>Faith</i>
3	7	4. Sting — <i>We'll Be Together</i>
3	8	5. Gianna Nannini — <i>I maschi</i>
2	10	6. U2 — <i>In God's Country</i>
12	2	7. Whitesnake — <i>Here I Go Again</i>
7	3	8. Simply Red — <i>Maybe Someday</i>
—	—	9. Terence Trent D'Arby — <i>Wonderfull World</i>
—	—	10. Brian Adams - <i>Run To You</i>

Los Lobos so še vedno najbolj vroči, Tunel ljubezni pa vam spet leze v uho. George Michael, Sting in Gianna Nannini v družbi U2 zdaj krojijo vrh, ki je po daljšem času zamenjan. Whitesnake so izgubili precej kalorij, kar velja tudi za Simply Red. Na dnu lestvice sta dve novosti, *Čudoviti svet* vse boljšega Terenca Trent D'Arbyja in *Run To You* Briana Adamsa, ki pravzaprav ni več novost, saj gre za že uveljavljen motiv. Kakorkoli že, glasovali ste zanj in tu ga imate...

Verjetno ste tudi sami opazili, da na lestvici po osemindvajsetih tednih ni več Krpanov in njihovega *Še je čas*. Tako ostaja še naprej rekorden *Od višine se zvrti* s sedemintridesetimi tedni prisotnosti...

Glasujte, ne bo vam žal! Naši komercialisti obljubljajo krasne nagrade in cel kup presenečenj...

Glasovnica za Vročih 10

Ime in priimek: .....

Naslov: .....

Glasujem za: .....

Moj predlog: .....

Bralci Primorskega dnevnika ali Primorskih novic na Tržaškem in Goriškem naj pošljejo glasovnice na naslov: Primorski dnevnik, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst; bralci obeh časopisov v Sloveniji pa na naslov: Primorske novice, OF 12, 66000 Koper. Vsi naj pripišejo oznako »Vročih 10«.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	RTV Ljubljana	TV Koper
7.15 Inf. oddaja: Uno Mattina 9.35 Risanka: Grisu il draghetto 9.55 Šport: SP v smučanju, moški veslalom, 1. tek (iz Sass Feeja) 11.15 Rubrika: Okrog nas 11.30 Nan.: La tata e il professore 12.00 Dnevnik - kratke vesti 12.05 Variete: Pronto ...è la Rai? 13.30 Dnevnik 13.55 Dnevnik - tri minute 14.00 Pronto è la Rai? (2. del) 14.15 Dokumentarec: Quarkov svet 15.00 Aktualno: Italijanska kronika 15.30 Dnevnik - kronika 16.00 Otroška oddaja: Big! 18.00 Variete: Ieri, Goggi, domani 20.00 Dnevnik 20.30 TV drama: Se devi dire una bugia, dilla grossa (i. Johnny Dorelli, Paola Quattrini, 1. del) 22.40 Dnevnik 22.50 TV film: C'era una volta una famiglia (r. Richard Michaels, i. Lee Chamberlain, Nancy Marchand) 0.25 Dnevnik - zadnje vesti 0.40 Dokumentarec: Življenje živali	8.00 Prva izdaja in telovadba 9.00 Matineja: Italija se prebuja 10.00 Rubrika o televiziji 11.05 Tečaj nemščine 11.30 Kviz: Paroliamo 11.55 Variete: Mezzogiorno è... 13.00 Dnevnik - ob trinajstih 13.30 Mezzogiorno è... (2. del) 13.40 Nadaljevanje: Quando si ama 14.30 Dnevnik in športne vesti 15.00 Glasbena oddaja: D.O.C. 16.00 Nan.: Lassie, nato kviz Farfadè 17.00 Dnevnik - kratke vesti 17.05 Rubrika: V prijetnem počutju 18.05 Nan.: Il dottor Simon Locke 18.30 Dnevnik - športne vesti 18.45 Nanizanka: Miami Vice 19.30 Horoskop, vreme, dnevnik, šport 20.30 Film: Il tocco della medusa (dram., VB 1977, r. Jack Gold, i. Richard Burton, Lee Remick) 22.20 Dnevnik - kratke vesti 22.30 Variete: Indietro tutta! 23.30 Dnevnik - zadnje vesti 24.00 Film: La selva dei dannati (dram., Fr. 1956, r. Luis Bunuel, i. Simon Signoret, Charles Vanel)	12.00 Dokumentarna oddaja: Meridiana - Srečanje s človekom in okoljem 12.55 Šport: SP v smučanju, moški veslalom, 2. tek (iz Sass Feeja) 14.00 Deželne vesti 14.30 Mladinska oddaja: Jeans 2 15.30 Izobraževalna oddaja: S.O.S. 011/8819 - Pomoč pri domačih nalogah dijakov nižje srednje šole 16.00 Športna rubrika: Fuoricampo 17.30 Športni dnevnik: Derby 17.45 Dokumentarna oddaja: Geo 18.30 Nanizanka: Vita da strega 19.00 Vreme in dnevnik 19.30 Deželne vesti 20.00 Inf. odd.: Otroška glasovnost 20.30 Film: I diamanti dell'ispettore Klute (krim., ZDA 1973, r. Tom Gries, i. Donald Sutherland, Jennifer O'Neill, 1. del) 21.15 Dnevnik - vesti 21.20 Film: I diamanti dell'ispettore Klute (2. del) 22.05 Aktualna oddaja: Proces mafiji 0.05 Dnevnik - zadnje vesti	9.05 Zimski počitniški spored: Spominski koledar, 9.15 Biskviti, 9.40 Kam, kje, kako med počitnicami 9.55 Šport: SP v smučanju, moški veslalom, 1. tek (iz Sass Feeja) 11.00 Dok.: Tujci našega planeta 11.25 Risanka 11.35 Mladinska oddaja: Ex libris - O vinu in vinarstvu 12.00 Šport: SP v smučanju, moški veslalom, 2. tek (iz Sass Feeja) 13.45 Mlad. oddaja: Enajsta šola 16.15 Šport: SP v smučanju, moški veslalom (iz Sass Feeja) 17.15 Kronika mednarodnega lutkovnega festivala 17.30 Mladinska oddaja: Pamet je boljša kot žamet - Škrob 17.45 Mladinska oddaja: Periskop 18.45 Risanka, nato Obzornik 19.25 Zrno, dnevnik in vreme 20.05 TV film: Paralele (dram., r. Marjan Ciglič, i. Albert Fortell, Olga Kacjan, Matjaž Višnar) 21.30 Kulturni tednik: Osmi dan 22.10 Dnevnik	9.55 Šport: SP v smučanju, moški veslalom, 1. tek (iz Sass Feeja) 12.55 Moški veslalom, 2. tek 14.00 TVD Novice 14.05 Šport: SP v smučanju, povzetki 15.05 Otroški spored 16.35 Nanizanka: One Day in Eden 17.35 Nadaljevanje: Mamma Vittoria 19.00 Odprta meja Danes in Odprti meji med drugim: TRST — Študijski seminar za italijanske šolnike iz Jugoslavije VIDEM — Socialistični poslanec Gabriele Renzulli o zaščitenem zakonu BENETKE — Razzosda o pokolu v Petovljah TRST — Razstava tržaškega mojstra Domenica Boniella 19.30 TVD Stičiče 19.45 Rubrika: Mesto danes 20.00 Nanizanka: Doctors 20.30 Košarka: Spondilatte-Cuki 22.00 TVD Vsedanes 22.10 Film: Ammutinamento
CANALE 5	ITALIA 1	TELEPADOVA	TELEFRIULI	RADIO TRST A
7.00 Rubrika: Dobro jutro, Italija 7.20 Risanke 9.00 Nanizanki: Arcibaldo, 9.30 General Hospital 10.30 Kviz: Cantando cantando, 11.15 Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.40 Il pranzo è servito 13.30 Nad.: Sentieri 14.30 Kviz: Fantasia 15.00 Film: Anche gli eroi piangono (vojni, ZDA 1956, r. George Seaton, i. William Holden, Deborah Kerr) 17.15 Nanizanka: Alice 17.45 Kviz: Doppio slalom 18.15 Nanizanke: Webster, 18.45 I cinque del quinto piano, 19.15 I Robinson 19.45 Kviz: Tra moglie e marito 20.30 Nanizanka: Dallas 21.30 Nadaljevanje: Uccelli di rovo 23.00 Variete: Maurizio Costanzo show - Night 0.15 Rubrika: Première 0.25 Nanizanki: Gli intoccabili, 1.25 Bonanza	9.15 Film: Papà per una notte (kom., It. 1939, r. Mario Bonnard, i. Clelia Matania) 11.00 Nanizanke: Strega per amore, 11.30 Giorno per giorno, 12.00 La piccola grande Nell, 12.30 Vicini troppo vicini 13.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao, vmes risanke Dolce Katy, Occhi di gatto, Isidoro 14.30 Nadaljevanje: La val-le dei pini, 15.30 Così gira il mondo, 16.30 Aspettando il domani, 17.15 Febbre d'amore 18.15 Kviz: C'est le vie, 18.45 Gioco delle coppie 19.30 Nanizanka: Quincy 20.30 Film: Nevada Smith (western, ZDA 1966, r. Henry Hathaway, i. Steve McQueen, Raf Vallone, Brian Keith) 22.55 Film: Bullitt (krim., ZDA 1969, r. Peter Yates, i. Steve McQueen, Jacqueline Bisset) 1.05 Nanizanki: Switch, 1.55 Il Santo	10.20 Kung Fu, 11.20 Agenzia Rockford, 12.20 Charlie's Angels, 13.20 Arnold 13.50 Variete: Smile 14.20 Glasbena oddaja: Deejay Television 15.00 Nanizanka: Chips 15.30 Otroška oddaja: Bim bum bam, vmes risanke Belle e Sebastian, Holly e Benji, Kiss me Licia 18.00 Nanizanki: Hazzard, 19.00 Starsky e Hutch 20.00 Risanke: Piccola bianca Sibert, 20.15 Maple Town 20.30 Nanizanka: I ragazzi della 3.C 21.30 Variete: Candid Camera Show 22.30 Šport: boks 23.30 Glasbena oddaja: Rock opolnoči 0.30 Nanizanke: M.A.S.H., 1.00 Alfred Hitchcock presenta, 1.30 Ai confini della realtà	14.30 Dražbi 15.30 Risanke 16.30 Glasbena oddaja: Music box 17.15 Dokumentarec: Sulla rotta di Magellano 18.15 Nadaljevanje: L'educazione sentimentale 19.00 Dnevnik 19.30 Dan za dnem 20.00 Rubrika o obrtništvu 20.30 Rubrika: Župan in njegovi ljudje 22.00 Nanizanka: Il perduto amore 22.30 Dnevnik 23.00 Dan za dnem 23.30 Nadaljevanje: A passo di fuga 0.30 Informativna oddaja: News dal mondo	7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 7.40 Pravljiča; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Oddaja iz Benečije: Ne-diški zvon (pon.); 8.45 Za vsakogar nekaj; 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 Torkov zbornik: Od prehrane do potrošništva (1. del); 12.15 Naša dobra stara kuhinja; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Dvignjena zavesa; 14.50 Glasbene skice; 15.00 Roman: Nemeza (12. del); 15.20 Zbornik (2. del); 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Roman: Antigona (2. del).
RETEQUATTRO	ITALIA 1	TELEQUATTRO	RADIO KOPER (slovenski program)	RADIO KOPER (italijanski program)
8.30 Nanizanka: La grande vallata	8.30 Nanizanke: L'uomo da sei milioni di dollari, 9.25 Wonder Woman,	14.15 Nadaljevanje: Ai confini della notte, 15.00 Dancing Days 16.30 Nanizanka: Orazio 17.00 Risanke 17.30 Nanizanka: I forti di Forte Coraggio	(Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 14.00 Dogodki in odmevi 19.30 Dogodki in odmevi	7.30, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vremenska napoved in promet; 6.30 Jutranjik; 7.00 Jutranja kronika; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.00 Danes na valu Radia Koper; 14.05 Glasbena oddaja; 14.40 Reportaže, intervjuji, zanimivosti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Za varnejši jutri; 17.40 Aktualna tema; 18.00 Sotočje; 19.00 Zaključek sporedov in prenos Radia Ljubljana.
			RADIO KOPER (italijanski program)	RADIO OPČINE
			8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Priručno vaši; 8.40 Po vašem izboru; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Na prvi strani; 10.05 Glasbeni sprehodi; 10.35 Vstop prost; 11.00 Srečanja; 11.15 Oddaja o turizmu; 11.40 Popevka tedna; 12.00 Glasba po željah; 14.35 Glasbeno popoldne; 15.00 Sola, otroštvo in vzgoja; 15.45 Sintonizirani; 16.00 Popevka tedna; 17.00 Bublbing; 17.33 Bazar; 18.00 Radijska scena; 18.33 Filmski pregled; 19.00 Glasbene novice; 20.00 Nočni program.	10.00 Glasba po željah; 12.00 Glasbeni koktajl; 17.00 Okno na Benečijo; 18.00 Glasbena oddaja s skupino Sank Rock; 19.30 Smeh in glasba; 20.45 Val mladih, nato Glasba za lahko noč.

Dejavnost poklicnih gasilcev na Goriškem

Lani poprečno pet posegov na dan
Veliko dela zaradi oktobrskih poplav

Poklicni gasilci na Goriškem so v lanskem letu opravili skoraj tretjino več posegov kakor leto poprej. Tako izhaja iz letnega poročila, ki ga je večeraj predstavnikom tiska posredoval namestnik poveljnika geometer Angelo Scuderi. Na pomoč so pohiteli 1933-krat, medtem ko 'so leta 1986 imeli samo 1476 posegov. Na izreden porast so vplivale izredne vremenske razmere, kot npr. poplave v začetku oktobra, ko so poohiteli na pomoč več kakor 150-krat.

V preteklem letu — podatki veljajo za vso pokrajino — so gasili 424-krat, leto poprej pa 414-krat. Najbolj pogosti so bili manjši posegi, kakor recimo odpiranje vrat, dvigal, odstranjevanje nadležnih žuželk itd. Takih posegov je bilo lani kar 876, leto poprej pa približno sto manj. Zaradi odstranjevanja ometa, visečih predmetov, rušenja, usadov itd. so gasilci posegli v 97 primerih, leto poprej pa samo 47-krat. Porast je v zvezi z lanskimi naravnimi katastrofami, približno enako je ostalo

le število posegov nujnega pomoči posameznim osebam. Za približno dvajset odstotkov več je bilo posegov v primeru prometnih nesreč. Lani so gasilci pomagali 96-krat, leto poprej pa 75-krat. Pri odstranjevanju škode zaradi vode so posredovali 251-krat, leto poprej pa samo 75-krat.

Pri obravnavi požarov velja posebej navesti, da je šlo v glavnem za manjšo škodo, omejeno zaradi razmeroma hitrega ukrepanja. "Vendar bi se dalo škodo znatno omejiti, s primernimi preventivnimi ukrepi," je mnenje namestnika poveljnika gasilcev. Pogosti so zlasti požari v stanovanjih, največkrat nastanejo zaradi neustrezne ali povsem dotrajane električne napeljave.

Kljub povečanemu obsegu dela, so bili gasilci na Goriškem v glavnem kos položaju, zahvaljujoč predvsem primerni in sodobni opremi ter ustreznimi oblikami organiziranosti. "Primerna prilagoditev organika bi prav gotovo

omogočila še večjo uspešnost naše, za skupnost neobhodno potrebne službe." Vedeti je namreč treba, da celotna gasilska služba v pokrajini danes premore 164 mož. Če od tega odštejemo 56 oseb, ki so stalno dodeljene za protipožarno in reševalno službo na deželnem letališču v Ronkah, ostane za druge dejavnosti le okrog sto mož.

Upanje v povečanje organika ni povsem brez osnove. Mogoče se bo stanje izboljšalo proti koncu leta ali vsaj prihodnje leto. Do takrat pa pač treba tako ali drugače poskrbeti, da bo služba delovala vsaj tako dobro kakor doslej.

Iz pogovora z namestnikom poveljnika gasilcev je izšlo tudi nekaj koristnih napotkov za občane. Kljub temu, da je za klic v sili na razpolago posebna brezplačna telefonska številka "115", prihaja največ pozivov še zmeraj na telefonsko številko centrale. Za uspešno in hitro pomoč pa je posebnega pomena točna informacija o kraju, obsegu in vrsti nesreče.

Divjak jazz band
jutri zvečer v Štandrežu

Jutri, v sredo, s pričetkom ob 20.30 bo v kulturnem domu Andreja Budala v Štandrežu koncert Divjak jazz banda iz Ljubljane. Večer prireja domače društvo Oton Župančič skupaj z drugo Ars nova, ki je poskrbela za gostovanje ansambla.

Divjak jazz band je skupina, ki je nastala pred približno enim letom, sestavljajo pa jo izkušeni evropsko znani glasbeniki. Vodja je bobnar skupine Ratko Divjak, ki je obenem tudi član znanega orkestra Big Band RTV Ljubljana. Veliko igra po Evropi, bodisi z Big Bandom, kot tudi z drugimi jazz skupinami. Skupini se je pridružil tudi pianist Dejan Pečenko, ki je imel prej svoj trio. Ta skupina je vrsto let nastopala po raznih jazz klubih Evrope, nakar se je Pečenko odločil, da prestopi k Divjaku. Basist Viktor Brizani prihaja iz jazz-rocka, medtem ko je saksofonist in flavtist Matjaž Albreht že star znanec jugoslovanskih in evropskih, pa tudi svetovnih jazz klubov. Vsako leto vodi v glasbenem centru v Grozjanju pri Umagu tečaj jazz glasbe, ki doživlja iz leta v leto vedno večji uspeh.

Skupina Divjak jazz band igra v glavnem jazz-blues, soul-latino, imajo pa tudi zahtevnejši repertoar moder-

nega in eksperimentalnega jazz. Na koncertu v Štandrežu bodo predstavili nekaj jazz-bluesa, ostali del programa (večer se bo namreč odvijal v dveh delih) pa bo posvečen latinskoamerškemu jazzu, ki je zelo melodičen in ustreza torej širšemu krogu poslušalcev.

Poskus samomora
ali neumna šala?

Anonimni telefonski poziv je sinoči nekaj pred 18. uro obvestil policijo, da je nekdo skočil s Pevskega mostu v Sočo. Takoj so na kraj pridrveli policijski avtomobili, rešilec Zelenega križa in gasilci. Na mostu se je v kratkem času zbrala tudi množica radovednežev. Čeprav bi lahko šlo le za skrajno neokusno šalo (glas po telefonu, so nam povedali na policiji, je zvele nekam otroško), gre navesti okoliščino, ki je narekovala največjo previdnost. Na ograji mostu so namreč našli kuverto pisma goriške KZE, naslovljeno na nekega moškega, katerega imena - iz razumljive previdnosti - nam niso javili.

Zaradi teme je bilo iskanje seveda zelo težavno. Gasilci so se iz Ul. Cordaioli spustili do Soče in skušali s pomočjo svetilk ugotoviti morebitno prisotnost kakega trupla. Do trenutka, ko pišemo, iskanje ni dalo nobenih sadov. Možno je, da je tok odnesel truplo daleč proč, čeprav vsi upajo, da je šlo zgolj za nesmiselno in neumno šalo.

Ranjena Števerjanka

V Ščednem se je v soboto zvečer ponesrečila 50-letna Emilija Hlede, Ščedno 9. Menda je hodila peš in je vanjo zadel motorni kolesar. V bolnišnici so ji ugotovili lažji pretres možganov in udarec v ramo. Zdravila se bo 10 dni.

Rajonski svet za center

Razprava o zamenjavi
predsednika

Na seji rajonskega sveta za mestno središče, napovedana je za sredo, 20. t. m., ob 20.30 bodo razpravljali o zamenjavi predsednika. Preverili naj bi, če dogovor, ki je bil pred časom sklenjen še drži. Dolžnosti predsednika rajonskega sveta zdaj opravlja Edi Bramuz, ki pripada krščanskodemokratski stranki.

Na Vrhu maja letos
kongres jamarjev

V začetku maja, predvidoma 7. in 8. maja, bo na Vrhu letni kongres jugoslovanskih jamarjev. Prisotnih bo okrog trideset strokovnjakov, ki se bodisi poklicno, bodisi ljubiteljsko ukvarjajo z raziskovanjem jam. Organizaciji kongresa so se dogovorili ob nedavnem obisku predstavnikov Jamarske zveze Slovenije pri Kraških krtih.

Društvo ima zelo razvejano sodelovanje s klubi v Sloveniji in na Koroškem, organizacija letnega kongresa predstavnikov jamarskih društev iz cele Jugoslavije pa pomeni nadaljnjo uveljavitev v širšem prostoru.

V Kulturnem domu od 26. do 31. januarja

Kar sedem filmov in 20 ur TV videa
na sporedu 3. Film video monitorja

Film Matjaža Klopčiča *Moj ata, socialistični kulak* bo prihodnji tork predelal 3. Film video monitor, ki ga Kinoatelj prireja v Kulturnem domu. Prireditev, na kateri bodo predstavili celovito slovensko filmsko produkcijo leta 1987 in bogat izbor televizijskega in video ustvarjanja, so uradno predstavili včeraj.

Predsednik Kinoateljstva prof. Darko Bratina je povedal, da bo z ozirom tako na količino kot na kakovost letošnji 3. FVM še posebno zanimiv. Predvsem gre podčrtati rekordno filmsko produkcijo, saj so lani v Sloveniji posneli kar sedem celovečercer, namesto štirih ali petih, kot v prejšnjih letih. Ob uradnem producentu Viba filmu in povečani vlogi RTV, ki je sodelovala pri proizvodnji dveh filmov, se je prvič pojavila tudi "neodvisna" produkcija. Ljubljanski SKUC forum je namreč dokazal, da je z minimalnimi sredstvi in veliko dobre volje mogoče posneti film (*Usodni telefon*, v režiji 23-letnega Damjana Kozoleta) tudi izven institucionalnih okvirov.

Film je marsikdo označil kot dogodek leta. Nedvomno je tudi njegova zasluga, da se je v Sloveniji začela živahna razprava o različnih možnih poteh filmske in video proizvodnje. Prav tej aktualni temi bodo posvetili v soboto, 30. januarja, okroglo mizo, pri kateri bodo sodelovali slovenski ustvarjalci, producenti ter italijanski kritiki. Teh bo predvi-

doma v Gorici okrog 15, kar dokazuje vedno večje zanimanje za slovenski film v Italiji. Lanskem Film video monitorju sta sledila tedna slovenskega filma v Rimu in Bocnu, ki sta imela zelo dober odziv v italijanskem prostoru in sta tako povečala tudi pozornost za goriško manifestacijo.

Ob dveh že navedenih filmih zasledimo v programu nekaj zanimivih naslovov. Predvsem velja to za *Hudodelce* Francija Slaka po znanem romanu Marjana Rožanca. Dileme in še odprte rane leta 1948 so v tem, kot tudi v Klopčičevem filmu (ki je ekranizacija Partljičeve gledališke uspešnice) predmet kritične obravnave. Satirična komedija *Živela svoboda!* prav tako obravnava s povojnimi leti, medtem ko *Ljubezni Blanke Kolak* prikazuje doživljajski svet in stiske ženske skozi zadnjih 40 let. Spored dopolnjujeta *Ljubezen nam je vsem v pogubo*, po motivih novel Ivana Tavčarja, in mladinski film *Čisto pravi gusar*.

Filme bodo vrteli vsak večer do nedelje, 31., ko bosta popoldne na sporedu zadnja dva. Več kot 20 ur oddaj obsega televizijski izbor, ki bo kar se da celovito predstavil paleto programov ljubljanske RTV. Ne nazadnje pa velja opozoriti na slovenski video in alternativno mladinsko produkcijo (*Projekt alternativne TV, Laibach efekt*), ki ji bodo na Monitorju odmerili precejšnji prostor.

Dokument ima okrog 900 strani

Zaključena obrazložitev obsodbe
krivcev za atentat pri Petovljah

Več kot pet mesecev je že odkar je v poznih popoldanskih urah 25. julija 1987 predsednik porotnega sodišča v Benetkah Renato Gavagnin v zelo zavarovani sodnijski dvorani v Mestrah prebral obsodbo na račun povzročiteljev atentata na karabinerje v Petovljah in tistih, ki so preiskavo speljali na krivo sled. Na dosmrtno ječo sta bila takrat obsojena fašista Vincenzo Vinciguerra in Carlo Cicuttini, na več let zapora številni fašistični skrajneži iz naše dežele ter Veneta, na dolge zaporne kazni visoki karabinjerski častniki. Na čelu slednjih je bil danes že upokojeni general Dino Mingarelli, ki je v začetku sedemdesetih let (atentat je bil 31. maja 1972) bil na čelu deželne legije karabinjerjev v Vidmu. Kot vodja preiskave je, kot je bilo na lanskem procesu v Benetkah dokazano, hotel speljal preiskavo na krivo sled. Na prvem procesu, ki je bil v Trstu dve leti po atentatu, so se za rešetkami kot obtoženci znašli mladi Goričani. Ker ni bilo dokazov so bili seveda oproščeni. Po več procesih tudi prizivnega značaja, je bil lani končno, petnajst let po atentatu, dejanski proces o tem atentatu, v katerem so bili ubiti trije karabinjerji. Na lanskem procesu v Benetkah so pravni zastopniki sedmih mladih Goričanov, ki so bili zaprti v začetku 1973 in po krivem obtoženi atentata, zahtevali ne le moralno, marveč tudi denarno odškodnino, ter jo tudi dosegli.

Predsednik sodišča je več kot pet mesece rabil, da je obrazložil obsodbo. Sodni akt ima okrog 900 strani. Predsednik Gavagnin ob zaključku svoje utemeljitve pravi, da bi bili že kmalu po atentatu prišli krivcem na sled, če ne bi tajna služba blokirala preiskavo oziroma jo speljala na napačno pota. Tajne službe so očitno takrat podpirale prevratno delovanje skrajnih desničarskih krogov. Zaradi tega je tudi razumljivo, da je v to dogajanje segla tudi dolga roka framasonske lože P2.

Predsednik beneškega porotnega sodišča je obrazložitev lanske obsodbe deponiral konec prejšnjega tedna.

Preiskovalni sodnik Felice Casson, ki je z nekajletnim delom spravil obtožence pred sodišče, pa je že na delu, da zaokroži svojo dejavnost. Že na lanskem procesu pred poroto v Benetkah so sodniki ugotovili, da so se nekatere priče zarekle. V glavnem so to bili ljudje iz sodnijskih ter policijskih krogov. Zaradi tega so proti nekaterim pričam začeli sodni postopek. V tem času je Casson zaslišal še druge ljudi, tudi nekatere visoke karabinjerske častnike, baje tudi na samem vrhu tega rodu vojske. Preiskovalni sodnik v Benetkah pripravlja namreč dopolnilni proces, če ga tako lahko imenujemo.

Ne smemo pozabiti, da je bil lanski proces o petovljskem atentatu prvi v Italiji, na katerem so ne le sodili, marveč tudi obsodili fašistične skrajneže, ki so v sedemdesetih letih rovarili proti demokratični ureditvi države, delali atentate, ter imeli pri tem podporo nekaterih delov tajnih služb.

Sicer pa je pričakovati, da bo še letos tudi prizivni proces. Lani obtoženi fašisti ter državni funkcionarji bodo na tem skušali zavreči lansko obtožnico in seveda tudi obsodbo.

Tik pred petkovo konferenco deželne uprave

KPI bo v Trziču obrazložila
stališče do državne industrije

Konec tedna bo deželna konferenca o podjetjih z državno udeležbo. Ker imamo takih podjetij v naši deželi veliko, še zlasti v goriški in tržaški pokrajini, je jasno da pri nas vlada največ zanimanja zanjo.

Komunisti bodo svoje stališče predhodno obrazložili na javni konferenci, ki bo v dvorani Palazzetto Veneto danes popoldne ob 17.45. Pokrajinska federacija KPI za Goriško vabi politike drugih strank ter sindikaliste, da sodelujejo v razpravi.

Uvodno poročilo bo imel deželni svetovalec Paolo Padovan, doma iz Trziča. Po razpravi bo govoril deželni tajnik KPI Roberto Viezzi. KPI se zavzema za ojačenje takih podjetij v naši pokrajini. Istočasno zahteva večjo zavzetost deželne vlade do rimske vlade ter voditeljev Intersinda, da bi se prisotnost teh podjetij pri nas ojačila.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE G. BELLI iz RIMA

predstavi farso *Daria Foja*

CHI RUBA UN PIEDE È FORTUNATO IN AMORE

Režija Antonio Salines

V sredo, 20. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu v Gorici.

Predprodaja vstopnic v Kulturnem domu od 11. do 13. ure.

PREDNAROČNINA ZA PRIMORSKI DNEVNIK ZA LETO 1988

Celoletna ..... 100.000 lir
Mesečna ..... 13.000 lir

Celoletna prednaročnina za PRIMORSKI DNEVNIK 100.000 lir + 500 lir kolka velja za tiste, ki jo poravnajo do 31. januarja 1988. Po tem datumu bo celoletna naročnina znašala 156.000 lir + 500 lir kolka.

Vsem naročnikom bomo še naprej nudili brezplačno MALE OGLASE in ČESTITKE. Naročnino lahko poravnate na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici, pri raznašalcih časopisa, preko pošte na t/rn ZTT št. 13512348 in pri vseh slovenskih kreditnih zavodih.

GOSTOVANJE MESTNEGA GLEDALIŠČA LJUBLJANSKEGA

Aleksander Geiman

Klopca

Režija: MARJAN BEVK

Danes, 19. januarja, ob 20.30 ABONMA RED B

V Kulturnem domu v Gorici Avtobusi vozijo po običajnem voznem redu

Danes praznuje 50. rojstni dan GIANNI

Vse najboljše mu želi žena Alma, Morena, Gianna, Monika, Loren in Sandi.

izleti

Društvo slovenskih upokojevcov prireja skupaj z VZPI in v sodelovanju s Subnorom z Reke 31. t. m. avtobusni izlet na Reko z obiskom mučeniških krajev Lipa in Podhum. V ceni izleta je vključeno tudi kosilo. Vpisovanje še danes od 10. do 12. ure na društvenem sedežu.

kulturni dom

Skupinska razstava goriških slikarjev je odprta vsak dan od 10.00 do 12.30 in od 17.30 do 19.30.

kino

Gorica

CORSO 18.00-22.00 »Angel heart — ascensore per l'inferno«. Prepovedan mladini pod 14. letom.

VERDI 17.30-22.00 »Salto nel buio«. VITTORIA 17.30-22.00 »Moana — la bella di giorno«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 18.00-22.00 »Biancaneve e i sette nani«.

COMUNALE Zaprt.

Nova Gorica

SOČA 18.00 in 20.00 »Krokodil dandy«. DESKLE 19.30 »Konec vojne«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI Bassi Rita, Ul. Don Bosco 175, tel. 32515.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU S. Antonio, Ul. Romana 147, tel. 40497.

POGREBI

Danes v Gorici: ob 9.30 Renato Colotti iz mrlške veže splošnega pokopališča v cerkev sv. Justa in na glavno pokopališče, ob 12. uri Franco Novelli iz mrlške veže na glavnem pokopališču v cerkev v Podturnu in na glavno pokopališče.

Na Nevejskem sedlu se je končal smučarski tečaj SPD Gorica

Na Nevejskem deslu se je v nedeljo uspešno končal smučarski tečaj v prireditvi Slovenskega planinskega društva iz Gorice. Zanimanje za to dejavnost je bilo tudi v tej sezoni zelo veliko, saj se je v tečaj prijavilo nad sedemdeset članov in prijateljev društva z dokaj različnim znanjem smučarskih veščin. Največ je bilo seveda tudi letos začetnikov — osnovnošolskih otrok pa tudi starejših, ki so se okorajžili in poskusili nataktni smučke. Sprva je bila precejšnja muka, ob koncu pa so bili zadovoljni in so, kot je slišati, že med kandidati za nadaljevalni tečaj prihodnje leto.

Ob zaključku tečaja je društvo pripravilo zakusko za udeležence, kjer so razdelili tudi kartončke z ocenami. Bila pa je to tudi priložnost za kratek pomenek in zahvalo učiteljem in drugim sodelavcem Smučarske šole za zelo poštvovalno in uspešno delo.

Planinsko društvo je poskrbelo tudi za avtobusni prevoz tečajnikov in spremljevalcev.

Tečaj smučanja se je zaključil, ne pa smučarska sezona. Društvo bo v prihodnjih tednih priredilo še nekaj smučarskih izletov, 13. marca pa bo društveno tekmovanje.

Energetska vprašanja v Trziču

Tudi CGIL proti referendumu in poziva občane k bojkotu

V Trziču se širi fronta, ki nasprotuje posvetovalnemu referendumu o energetskih vprašanjih predvsem v zvezi s prisotnostjo termoelektrarne ENEL, tako kot si ga je zamislila občinska uprava. Pred kakim dnevom smo objavili stališče CISL, sindikata, ki je pozival občane, naj se glasovanja sploh ne udeležijo. Slično stališče je sedaj zavzela tudi najmočnejša sindikalna zveza CGIL.

Svoje poglede opredeljuje sindikat z geslom *DA referendumu, NE takemu referendumu*. Ob ugotovitvi, da je referendum pomembno sredstvo za neposredno soudeležbo občanov pri odločitvah, ki jih zadevajo, meni sindikat, da v sedanjem trenutku niso dani pogoji za zavestno odločanje, ki bilo bi osnovano na jasnih postavkah. Potrebna bi bila predhodna študija, ki bi osvetlila kompatibilnost nameščanja novih energetskih naprav s potrebno zaščito okolja in tudi z drugimi razvojnimi možnostmi na Trziškem, tako kar zadeva industrijo, obrtništvo, pristaniške dejavnosti, turizem, marine.

Potrebno bi bilo soočanje z ENEL, na katerem naj bi upravne in družbene sile v Trziču dobile zadovoljive odgovore na sledeča vprašanja: uporaba najnovejše tehnologije za omejevanje okuževanja zraka in vode; postavitev morebitne nove elektrarne - ki naj vsekakor okužuje manj kot sedanja -

daleč od naseljenih območij; razrušenje vseh naprav sedanje elektrarne, ko bi začela delovati nova, manj okužujoča; takojšnja izvedba potrebne sanacije na sedanji elektrarni.

Medtem ko je sprva občinska uprava pokazala, da jemlje resnično v poštev te predloge, ugotavlja CGIL, se je kasneje odločila za oblikovanje instrumentalnih vprašanj, ki ne dajejo nobenih smernic za reševanje resničnih problemov. S tem naj bi izvotlili referendum in ga sprevrgli v zgolj politično pobudo. V tej oceni je sindikat zelo oster: tako kot je zasnovan, je referendum "prava žalitev razumnosti trziških občanov" in "velikanska goljufija, instrumentalizacija, ki nima nobene zveze s problemi okolja in njegove zaščite". Izid tako zasnovanega referenduma je potemtakem že vnaprej znan, končna posledica pa bo lahko ena sama: vse bo ostalo tako kot doslej. Obdržali bomo staro okužujočo elektrarno sredi mesta, pravi CGIL, ostali bomo brez greznicega omrežja, kar - med drugim - onemogoča kopanje v morju, ohranili bomo povsem neustrezno cestno omrežje.

Zaradi vsega navedenega pokrajinsko in deželno tajništvo CGIL sporazumno pozivata trziške občane, naj se ne udeležijo glasovanja, ker da tako zasnovani referendum pomeni pravo izigravanje volje ljudi.

V Sovodnjah se vsi navdušujejo za ples

Nastop 60 mladih plesnih tečajnikov

»Takega navdušenja res nismo pričakovali. Pred leti smo že imeli podobne tečaje, ko smo jeseni po nekajletnem premoru ponovno razpisali plesni tečaj za začetnike, gotovo nismo pričakovali tolikšnega odziva.« Tak je bil komentar Ivane, predstavnice mladinskega odseka kulturnega društva v Sovodnjah, ko smo se z njo pogovarjali pred plesno akademijo, ki je v soboto zvečer v sovođenjskem kulturnem domu zaključila dvomesečni plesni tečaj.

Plesne vaje je dvakrat tedensko obiskovalo okrog 60 mladih, pretežno od 15. pa do 18-19. leta starosti. Večina so to bili mladinci iz sovođenjske občine, nekaj pa je bilo tudi tečajnikov iz drugih krajev, predvsem iz Gorice. Pričakovali bi predvsem dekleta, pa ni bilo tako, saj se je k tečaju prijavilo mnogo fantov, celo več kot deklet. Majhno nesorazmerje med spoloma pa ni povzročalo težav, saj smo na akademiji lahko ugotovili, da so vsi obiskovali plesne vaje dokaj uspešno.

»Ko sem jih dobil v roke, so bili popolni začetniki, sedaj pa jih kar pogledajte«, je zadovoljno povedal Alvis Nemeč, ki je ob pomoči Magdalene Kette v teh mesecih uril v plesu sovođenjsko "mularijo". Tako so se postopoma naučili korake angleškega vačka, potem hitreje gibe dunaj-

skega, pa še fox, tango, blues, boogie in moderni ples. Vse to so v soboto prikazali pred številnim občinstvom, ki so ga sestavljali starši, znanci, prijatelji. Večer pa ni bil samo prikaz navedenih plesov. Učitelj Alvis je namreč pripeljal s seboj nekaj parov plesalcev iz Brd, ki obiskujejo podoben tečaj v Dobrovem. Na večeru so se tako pomerili na pravnem plesnem tekmovanju domači sovođenjski pari in briški gostje. S prijetnimi in zabavnimi točkami je še nastopil priznani čarodej in iluzionist Roman Delhi, član Društva artistov Slovenije.

Da sta tečaj in njegov zaključni večer res lepo uspela, priča tudi zanimanje za plesne dejavnosti, ki je v zadnjih tednih v Sovodnjah močno naraslo. Mladi, ki so obiskovali tečaj, so med seboj navezali prijateljske vezi, prijetno so se počutili skupaj, tako da bi radi nadaljevali z rednim srečevanjem. Morda jim bo to uspelo na nadaljevalnem tečaju, ki ga misli mladinski odsek prirediti v prihodnjih mesecih. Pa ne samo tega: pogovarjajo se tudi o tem, da bi organizirali otroški plesni tečaj in tečaj za odrasle, saj so se menda tudi starši nalezili navdušenja mladih in se želijo še sami izpopolniti v plesnih gibih.

Podgorci bodo njih očaka počastili v nedeljo

Dr. Stojan Brajša bo imel 100 let

V nedeljo, 24. januarja bo v Podgorci velik praznik. Dr. Stojan Brajša bo praznoval svojo stoletnico. Z njim bo praznovala vsa vas, saj se bodo na njegov dom podali člani rajonskega sveta, pevci zbora Andrej Paglavac, cerkveni pevci in še kod. Podgorški župnik don Mauro je slavnost oznanil v nedeljo pri maši.

Dr. Stojan Brajša je v manjšinskih krogih zelo znana osebnost. Rodil se je 24. januarja 1888 v Pazinu, kjer je bil oče Matko občinski tajnik. Mati, Marija Žitko, je bila Slovenka. Maturo je naredil v Pazinu. Zatem je pravo študiral v Zagrebu, na Dunaju in v Gradcu, kjer je doktoriral, zatem po vojni spet doktoriral v Padovi. Potem ko je nekaj let služboval v Istri je leta 1920 prišel v Gorico, kjer se je poročil s Štefanijo Leban iz Podgore. Bil je nekaj let koncipi-

ent v odvetniški pisarni dr. Karla Podgornika, nato je v Gorici več let imel lastno odvetniško pisarno. Zaradi fašističnega preganjanja je leta 1931 zbežal v Jugoslavijo, kjer je bil, v raznih krajih, odvetnik ter sodnik. Po vojni se je vrnil v Gorico. Poučeval je na slovenskih šolah, delal na Radiu Trst, bil v službi pri ZVU.

Stalno je sodeloval v slovenskem katoliškem gibanju. Bil je, med drugim, urednik lista Pučki Prijatelj, ki ga je na Krku izdal škof Anton Mahnič. Sodeloval je tudi z drugimi spisi. Po vojni je v Gorici napisal nekaj solskih knjig.

Seveda bo dr. Stojan Brajša praznoval svojo okroglo stoletnico tudi v družinskem krogu, saj za to priložnost pridejo domov otroci, ki žive po svetu. Stari očak jih bo sprejel kot vedno vever in nasmehjan.

Pogovor z zdravnikom dr. Bernardom Spazzapanom

V klubih uspešno zdravljenje alkoholikov

Odnos okolja do vprašanj alkoholizma je zelo dobro sintetiziran v ljudskem reku, ki pravi, da se pijanec spreobrne, ko se v jamo zvrne. Ta stavek nam veliko pove o splošno sprejemem prepričanju, da je alkoholizem neozdravljiva bolezen in se ji, ker je pač huda bolezen, ponavadi odreče vsako pomoč. Tako gledanje jasno nič ne prispeva k temu, da bi se problem rešil, saj se alkoholike, kot neozdravljive bolnike, izrine iz družbenega tkiva in se jim ne da nobene možnosti za revanšo.

Proti tej zakoreninjeni miselnosti se že vrsto let bori ekipa medicinskih in socialnih delavcev, ki so v goriški bolnišnici organizirali center za zdravljenje alkoholikov. Med temi je tudi slovenski zdravnik dr. Bernard Spazzapan, ki nam je v pogovoru pojasnil način dela, cilji in perspektive službe, ki jo sam vodi.

Pri odpravljanju alkoholizma ste v Gorici dosegli pomembne uspehe, ki so sad trdega in vztrajnega dela, predvsem pa novega pristopa k reševanju tega vprašanja. Od kod vaši novi pogledi na alkoholizem?

»Vse se je začelo leta 1980, ko smo v okviru psihiatrične službe organizirali sekcijo za alkoholike. Nekateri izmed

nas smo takrat v Zagrebu študirali pri Vladimiru Hudolinu, svetovno znanemu profesorju socialne psihiatrije, orientacije v psihiatriji, ki pravi, da so duševne bolezni socialno in ne biološko pogojene. Zdravljenje zato ne more biti farmakološko, ampak mora biti sad celovitega socialno-psihološkega pristopa. Pri teh bolnikih je treba zato najprej razčistiti družinsko in delovno okolje, v katerem živi. Vemo, da je alkoholizem izključno psihološka bolezen, zato alkoholika zdravimo v njegovem mikro ambientu, pri tem procesu je zato nujno, da sodelujejo tisti, ki so mu najbližji: družinski člani, prijatelji in, po možnosti, delodajalec.

V Italiji smo v Gorici prvi uvedli način zdravljenja, ki je v Jugoslaviji že precej razvit. Nič čudnega torej, če je klubov alkoholikov pri nas največ, iz naše dežele so se razširili v sosednji Veneto, ker jih je že kar precej, od tam pa novi oprjemji pronicajo v vso italijansko družbo.

Dosedanji rezultati zgovorno pričajo, da ste na pravi poti.

»Naraščajoče število članov tako imenovanih Klubov alkoholikov je nam v veliko zadoščenje, predstavlja pa še dodatno vzbudbo, da bomo v bodoče še več in bolje delali. Bitka pa

bo dolga, saj bijemo neenako boj proti okolju, ki človeka enostavno sili k uživanju alkohola. Italija je npr. ena izmed redkih držav, v katerih je dovoljeno propagiranje alkoholnih pijač. Po televiziji tako lahko izvemo, da alkohol poveča možnost, da tisti, ki pijejo whisky so mladi, bogati, imajo dobre avtomobile (z vgrajenim telefonom) in lepe ženske.

To sicer še ne pomeni, da se mi borimo za popolno odpravo alkoholnih pijač, saj vemo, da s proizvodnjo vina živi veliko naših ljudi in je naša kulturna tradicija s tem pogojena. Zahtevamo pa, da so ljudje informirani tudi o drugi plati kolajne, ki večkrat ni tako prijetna.

Kako ste pravzaprav organizirani in kako zdravite tiste, ki vas prosijo za pomoč?

»Alkoholik prosi za pomoč, ko se mu kaj hudega pripeti, ko ga žena hoče pustiti, ko se skrega s prijatelji ali mu delodajalec zagrozi, da ga bo odpustil iz službe. Udariti moramo zato po železu, ko je vroče, vsako odlašanje je namreč škodljivo, saj se mogoče pogoji, ki so alkoholika privedli do prošnje po pomoči, s časom navidezno izboljšajo. Takrat pride v splošno bolnišnico na dvomesečno zdrav-

V Vidmu, Gorici, Standrežu, Dornberku

Obilo koncertov za mlade v teh dneh v naši deželi

Vse kaže, da bo mladina imela letos na razpolago obilo koncertov tudi v naši deželi. Italijo so lani obiskali številne turneje svetovno znanih pevcev in skupin, tako da bomo tudi letos, vsaj v velikih mestih, priča pravemu navalu koncertov rock, jazz in druge glasbe. Do sedaj niso naši kraji bili deležni številnih obiskov, kaže pa da se bo letos vendar kaj spremenilo. Mislimo tako na nastope svetovno znanih skupin kakor tudi na koncerte široki publiki »neznanih« glasbenikov (pripomnil bi le, da je pred nekaj leti ameriška kantavtorica Suzanne Vega nastopila v Majanu pred le 150 gledalci. Zanimanje za izvajanje glasbe v živo pa se iz leta v leto veča, vedno več ljudi pa je tudi pripravljenih odšteti tudi do 25000 lir za dober koncert.

V prihodnjih dneh bo na odrih naše dežele še kar živo. Letos smo lahko že

poslušali Renata Zera v Vidmu, izvrsten jazz večer Trilok Gurtuja v Kulturnem domu in še kaj. V soboto je bil v Dornberku prvi nastop nove turneje novogoriške skupine Avtomobili, ki so pred koncertem leta posneli novo veliko ploščo, za katero pa še ne vemo točen datum izdaje. Plošča nosi ime "Krenimo", pesmi, katerih je deset, jih Marko Vuksanovič in tovariši pejejo v srbohrvaščini, za slovenski trg pa so jih posneli tudi v slovenščini. Avtomobili so z novimi skladbami predstavili predvsem čustveno-melodične trenutke. Kaj več o tej plošči bomo napisali ob njenem izidu, želeli pa bi, da bi Avtomobili znova nastopili tudi pri nas.

V sredo bomo lahko poslušali koncert Divjak banda, ki ga Mladinski odsek društva Oton Zupančič prireja v kulturnem domu v Standrežu, o katerem pišemo na drugem mestu. V Valentinišu v Trziču bodo ob 21. stopili na oder Premiata Forneria Marconi, ali krajše PFM. Gre za morda najbolj poznano italijansko rock skupino, ki nastopa že skoro dvajset let. V prvih letih sedemdeset so tudi edini uspeli predrati na ameriški trg, sedaj pa je njihova glasba bolj prirojena trškiškim zahtevam. Vseeno pa so stari lisjaki kakršni so Franz Di Cioccio, Franco Mušsida in Patrick Djivas, ki s skupino sodelujejo že preko deset let, na koncertih zmogni ustaviti zares pristne glasbene atmosfere. Z njimi bodo igrali tudi Walter Calloni, Vittorio Cosma, Giancarlo Parisi in Demo Morselli.

Za ljubitelje jazz pa bo osrednji oder v videmski športni palači, kjer bo nastopil trobentač Dizzie Gillespie, ki kljub svojim 71. letom še vedno potuje in koncertira po celem svetu. Gillespie bo nastopil z izvrstno skupino kjer izstopata predvsem imena Sam Riversa in Ed Cherryja.

Zalostno je le beležiti, da se ti trije koncerti vršijo istega dne! Četrtega februarja bodo v Vidmu nastopili Marillion, katerih glasba se še vedno preveč sklicuje na sound prvih plošč Genesisov, nekaj dni kasneje pa bo vedno v Vidmu na vrsti Eros Ramazzotti. Videmski CSS pa se bo letos podal tudi na glasbeno področje. Mladi videmčani, ki sestavljajo to društvo, že nekaj let z izrednim uspehom prirejajo v furlanskem mestu gledališko sezono Teatro Contatto, letos pa bodo prav z nastopom Gillespieja začeli Contatto Musica, program katerega bo na videmske odre prinesel še štiri večere dobre jazz glasbe. (al)

FABIO GERGOLET

Petrovič bo olimpijski slalomski prvak...

Letos bosta kar dve veliki prireditvi: olimpijske igre in evropsko nogometno prvenstvo. Zimski del olimpijskih iger bo stekel že čez slab mesec, poletni pa seveda kasneje. Tudi letos ne bo šlo brez bojkota. Najbolj presenetljiva je odločitev Kube, ki je odpovedala sodelovanje z utemeljitvijo, da Južna Koreja »ne jamči za najbolj zdrave in častne razmere za olimpijske igre« in da »so za Kubo moralna načela naroda pomembnejša od kolajne«. Prav gotovo, da Južna Koreja nima najbolj »zdravih« pogojev in voditeljev, a vendar je vsak bojkot boleč, čeprav ne gre v sodobnem času več slepomisli o »združevalni moči« športa. Najbrž bi bila za nas pomembnejša druga trditve, ki jo je kubanski olimpijski odbor zapisal v sporočilu javnosti. Iztrgana iz propagandistične retorike bi morala moralna načela naroda še kaj pomeniti. Če pa se podamo na ta teren, se bo takoj našel kak prebrisan zamejski »funkcionar«, ki bi sicer streljal daleč mimo (taki ljudje nimajo najbolj bistrih oči), a vendarle (ne-preverjeno) delil moralne nauke.

Zato se raje obrnimo daleč proč. V Genovi je Napoli z golom Maradone dokazal, da resno misli ponoviti lanskoletni prvenstveni uspeh. Sampdoria je sicer

stalno napadala in bi si zaslužila vsaj točko, a kaj, ko imajo osli (ti so znak—simbol neapeljske ekipe) vedno več sreče od drugih bitij. Boškov sicer pravi, da bo njegova ekipa na koncu prva, a to je le malo verjetno. Nekoliko več otipljivih argumentov ima vsekakor Milan, ki zadnje čase igra kot dobro naoljen stroj in zmaguje tako doma kot na tujem. Nič čudnega, da je ekipa tako prodorna, saj je to tudi Berlusconi's vrh. Milanov gospodar je namreč prodril na tuje tržišče, sicer ne prav prvovrstno in bo svoje antene razpredel kar v Kopru, od koder bo v neposrednih prenosih začel oddajati 10 ur dnevno in to prvenstveno športne dogodke. Kje bo videti kulturno, narodnostno, človeško, manjšinsko itd. poslanstvo kopske televizije, je zaenkrat skrivnost...

Nič skrivnostnega pa ni v uspehih Alberta Tombe. To je nenadkriljiv šampion, za katerega strokovnjaki pravijo, da njegov čas šele prihaja. Kaj se bo potem zgodilo? Če že sedaj zmagava na vsaki tekmi, bo najbrž potem zmagoval tudi v casinju. V uteho nam je, da se je prebudil mladi Žan in da se je Petroviču izboljšal vid. Prav Petrovič bo po vsej verjetnosti tudi olimpijski slalomski prvak. Jaz stavim nanj. (mč)

Nogomet: kdo bo sedaj ustavil Napoli? Segafredo pred »športno tragedijo«

V zadnjem kolu prvega dela italijanske A lige je prišlo do nekaj skoraj neverjetnih izidov. Izredno važno zmago je izboril Napoli v Genovi, kjer je z golom Maradone tri minute pred iztekom srečanja izločil Sampdoria iz boja za državni naslov. Mancini in tovariši sedaj zaostajajo za pet točk za vođečimi, to pa je verjetno kar nepremostljiva razlika.

Gulitov Milan pa ne pozna zastojev: zmaguje, predvsem pa navdušuje. Čeprav so Sacchi's varovanci igrali v desetih od 20. minute dalje zaradi izključitve Tassottija, so vseeno nasuli Comu pet zadetkov. Milan je tako edini resen Napolijev nasprotnik za naslov. Ostali se bodo verjetno lahko borili le za »cono UEFA«. Tudi Roma je pripravila presenečenje in v Veroni premagala domačo ekipo. Inter si je v zadnjih kolih nekoliko opomogel ter je v nedeljo celo na tujem premagal Avellino.

Nogomet: zakaj igra Triestina le doma tako dobro?

Triestina je najbolj uspešna drugoligaška ekipa na domačem igrišču. Na starem stadionu pri Sv. Ani naravnost zmelje vsakega nasprotnika, katerega nato odpošlje domov z »repom med nogami«. Tako se je zgodilo z Leccejem, Bologno, Genoo, Brescio. Do nedelje je npr. prav slednja spadala v širši izbor ekip, ki meri na napredovanje v A ligo. Vendar pa smo na stadionu Grezar videli eno žilavo (Triestino) in eno šibko ekipo (Brescia). Tržaška ekipa je s to zmago »prišla« kar tri druge ekipe in je že sedaj v še precej varnem položaju, kar se tiče izpada, posebno če pomislimo, kako je bilo pred mesecem dni. Vsekakor pa te domače zmage Bivija in tovarišev dokazujejo, da je nivo italijanske nogometne B lige res nizek...

Vidimčani se še sploh niso rešili krize in straha pred nazadovanjem. Na tujem so sicer remizirali, vendar pa proti zelo šibki Modeni, ki je eden od kandidatov za izpad.

Košarka: Segafredo na dnu

Z domačim porazom proti Biklimu iz Riminija se je goriški »slovenski«

Novi obrazi v smučanju Robert Žan

Robert Žan je član SK Jesenice, rodil pa se je 28.4.1967 na Jesenicah, kjer živi. Pred nedeljsko uvrstitvijo na 4. mesto je bila njegova najboljša uvrstitev 22. mesto leta 1986 v Alti Badii. Leta 1985 je bil balkanski prvak v veleslalomu, istega leta pa mladinski svetovni prvak v veleslalomu. Na svetovnem prvenstvu lani se je v veleslalomu uvrstil na 20. mesto.

košarkarski prvotigaš pogreznil do dna. V nedeljo pa se je predvsem pokazala kriza v igri, saj so bili igralci iz Riminija boljši nasprotniki v vseh elementih igre. Tudi končna razlika devetih točk za goste je povsem realna. Sedaj je za goriško ekipo, ki zavzema zadnje mesto na lestvici, že zelo kritično. Že res, da manjka do konca prvenstva polovica pivenstva, vendar pa s tako igro, ki so jo prikazali na zadnjih srečanjih prvenstva, se Vitez, Marušič, Devetti in tovariši zagotovo ne bodo rešili izpada.

Jugoslovanska košarka: Jugoplastika nezadržna

Jugoplastika, ki premočno vodi na lestvici jugoslovanskega prvotigaške-

ga košarkarskega prvenstva, je v nedeljo premostila še eno, verjetno celo največjo oviro na svoji zmagoslavno poti. V Zagrebu je namreč premagala, sicer le za eno točko nič manj kot Cibono Dražena Petroviča. Tokrat je nekoliko odpovedala ljubljanska Smelt Olimpija, ki je sicer na tujem izgubila proti ne nezadržni Crveni zvezdi. V igri se je prav gotovo pokazal korak nazaj. Ljubljancani ohranjajo tretje mesto na lestvici.

Smučanje: Tomba kot Ingemar Stenmark

Tokrat je sicer izredni italijanski smučar Alberto Tomba še dodatno presenetil. V svoji četrti sezonski zmagi je dosegel skoraj rekorden naskok na drugouvrščenim: preko dve sekundi! Tombova forma torej ne pojenja, obratno! med Jugoslovani se je tokrat zelo izkazal Robert Žan, ki je osvojil res dobro četrto mesto. Izvedenci pravijo, da je on eden od smučarjev bodočnosti. Čas bo pokazal njegovo veljavo. Tomba je seveda še utrdil vodstvo na skupni lestvici za SP.

Smučarski skoki: Ulaga spet odlični

V Galliu so jugoslovanski skakalci zelo obetavno začeli drugi del svetovnega pokala 1988. Na 95-metrski skakalnici na 1100 m visoki planoti nad Vicenzo, kjer je bilo lani mladinsko svetovno prvenstvo v nordijskem smučanju, se je Primož Ulaga za zmagovalcem vstrijem Vettorijem uvrstil na drugo mesto. Imenitno se je odrezal tudi Tepeš, ki je osvojil šesto, in Rajko Lotrič, ki je dosegel s sedmim mestom dalečnajboljšo uvrstitev v tekmah svetovnega pokala doslej.

Končali vpisovanja za Seul

Zaključila so se vpisovanja na olimpijske igre, ki bodo na sporedu letos poleti v Seulu, dosegli pa so rekordno število vpisanih držav: 161 na 167! Niso se vpisale sledeče države: Kuba, Albanija, Nikaragva, Etiopija in Seychelles. Za Severno Korejo bomo še videli.

nedeljski izidi

smučanje

Moški slalom

VRSTNI RED

1. Tomba (It.) 1'58"46, 2. Stangassinger (Av.) 2'00"60, 3. Gstrein (Av.) 2'00"78, 4. Žan (Jug.) 2'01"34, 5. Strolz (Av.) 2'01"64, 10. Benedik (Jug.) 2'02"36.

LESTVICA ZA SP

Tomba (It.) 181, Zurbriggen (Šv.) 151, Strolz (Av.) 82, Wasmeier (ZRN) 79, Mader (Av.) 76.

nogomet

Italijanska A liga

IZIDI 15. KOLA

Avellino - Inter 1:3, Cesena - Ascoli 1:0, Fiorentina - Juventus 1:1, Milan - Como 5:0, Pescara - Empoli 0:0, Sampdoria - Napoli 0:1, Torino - Pisa 3:1, Verona - Roma 0:1.

LESTVICA

Napoli 25, Milan 22, Roma, Sampdoria 20, Inter 17, Juventus, Cesena 15, Verona, Torino 14, Ascoli, Fiorentina, Pescara 13, Pisa 11, Como 10, Avellino 7, Empoli 6.

PRIHODNJE KOLO

Como - Juventus, Empoli - Sampdoria, Milan - Pisa, Napoli - Cesena, Pescara - Inter, Roma - Ascoli, Torino - Avellino, Verona - Fiorentina.

PRIHODNJE KOLO

Faciar - Fantoni, Annabella - Cuki, Riunite - Standa, Dentigomma - Spodilatte, Biklim - Jollycolombani, Segafredo - Sabelli, Yoga - Sharp, Alno - Maltinti.

PRIHODNJE KOLO

Hitachi - Tracer, Arexons - Snaidero, Irge - Divarese, Roberts - Dieter, Enichem - Scavolini, S.Benedetto - Allibert, Brescia - Bancoroma, Wuber - Benetton.

Italijanska A-2 liga

SEGAFREDO - BIKLIM 82:91 (37:40) SEGAFREDO GORICA: Aleksinas 20, Meents 16, Bullara 23, Vitez 4, Marušič 8, Esposito 5, Bobicchio 6, Zaban, Corpaci, Devetti.

*BIKLIM RIMINI: Smith 33, Goode 12, Ferro 15, Altini 4, Benatti 6, Iardella 12, Paci 3, Angeli 4, Moffa 2, Ciancian.

PM: Segafredo 15:18, Biklim 19:24. PON: Goode (34). GLEDALCEV: 2500.

IZIDI 18. KOLA

Dentigomma - Yoga 105:90, Sharp - Riunite 84:79, Sabelli - Fantoni 69:75, Segafredo - Biklim 82:91, Standa - Alno 93:91, Jollycolombani - Annabella 73:68, Spodilatte - Cuki 82:80, Maltinti - Facar 81:78.

LESTVICA

Yoga, Riunite 30, Jolly 26, Sharp 24, Alno 22, Fantoni, Standa 20, Maltinti 16, Annabella, Facar, Spodilatte 14, Sabelli, Cuki, Dentigomma 12, Segafredo, Biklim 10.

PRIHODNJE KOLO

Faciar - Fantoni, Annabella - Cuki, Riunite - Standa, Dentigomma - Spodilatte, Biklim - Jollycolombani, Segafredo - Sabelli, Yoga - Sharp, Alno - Maltinti.

Italijanska B-1 liga

STEFANEL - VIRTUS RAGUSA 90:78 (51:34)

STEFANEL: Sartori 6, Fischetto 16, Bonino 22, Riva 16, Lokar, Cantarello 10, Martini, Zarotti 14, Tasso 6.

VIRTUS RAGUSA: Locatelli 3, Passarelli 15, Mallamace 9, Cassi 18, Sirena 17, Stelluti 6, Pascolo 10, Canto.

PM: Stefanel 14:16, Ragusa 10:16. 3 TOČKE: Stefanel 6, ragusa 4. PON: Mallamace (14). GLEDALCEV: 3200.

IZIDI 16. KOLA

Inalca - Stamura 83:65, Valentino - Conad 71:79, Arese - Castor 113:103, Stefanel - Virtus 90:78, Fanti - Popolare 71:65, Docksteps - Mister Day 83:90, Caruso - Ranger 74:82, Sarvin - Citrosil 73:76.

LESTVICA

Citrosil 30, Teorema 22, Fanti, Stefanel 20, Mister Day 18, Castor, Popolare, Docksteps, Valentino, Inalca 16, Ranger 14, Caruso, Virtus 12, Sarvin, Stamura 10, Conad 8.

PRIHODNJE KOLO

Conad - Arese, Castor - Sarvin, Stamura - Fanti, Virtus - Inalca, Popolare - Docksteps, Ranger - Valentino, Mister Day - Stefanel, Citrosil - Caruso.

1. jugoslovanska liga

IZIDI 14. KOLA

C. zvezda - Smelt Olimpija 101:88, Cibona - Jugoplastika 86:87, Budućnost - Šibenka 89:86, Bosna - IMT 93:97, MZT - Zadar 94:90.

LESTVICA

Jugoplastika 28, Cibona 22, Smelt Olimpija 18, Šibenka 16, Partizan 16, Zadar 14, C. zvezda 12, IMT in Budućnost 10, Bosna in MZT 8, Borac 8.

PRIHODNJE KOLO (23.1.)

Bosna - C. zvezda, IMT - MZT, Zadar - Budućnost, Šibenka - Cibona, Jugoplastika - Partizan, Borac - Smelt Olimpija.

totocalcio

Avellino - Inter	2
Cesena - Ascoli	1
Fiorentina - Juventus	X
Milan - Como	1
Pescara - Empoli	X
Sampdoria - Napoli	2
Torino - Pisa	1
Verona - Roma	2
Arezzo - Bologna	2
Barletta - Bari	2
Samb. - Cremonese	X
Livorno - Ancona	X
Casarano - Perugia	1

KVOTE

13 (323 dobitnikov) 37.674.000
12 (9.247 dobitnikov) 1.315.000

totip

1. — 1. Derry River	X
2. — 1. Red Dragon	X
2. — 2. Soft Caresse	1X2
3. — 1. Quercianella	2
2. — 2. Byrnes Girl	X
4. — 1. B. Fenton	1
2. — 2. Len	1X2
5. — 1. Romagnano	1
2. — 2. Medivitt	1
6. — 1. Cidec	2
2. — 2. Fantasyland	2

KVOTE

12 (726 dobitnikov) 750.000
11 (4.692 dobitnikov) 115.000
10 (38.403 dobitnikov) 14.000

Smučanje: na ženskem slalomu za SP Prva zmaga Švicarke Oertli

SASS FER (ŠVICA) — Švicarska Brigitte Oertli je včeraj v Sass Feru dosegla svojo prvo zmago na tekmovalni za svetovni pokal. Zmaga 25-letne smučarke je še precejšnje presenečenje, vendar je treba takoj dodati, da je njenop slavlje povsem zaslužno, saj je tako v prvem kot v drugem spustu vzila odločni in praktično brez napada. Na drugo mesto se je premila njena rojakinja Vreni Schneider, ki je bila po prvem spustu le na osmem mestu razpredelnice, vendar pa je v drugem delu tekmovalja bistveno izboljšala svojo uvrstitev. Francozinja Chauvetova pravzaprav ni več presenečenje, saj dokazuje, da se razvija v odlično slalomistko.

Žal so tokrat Jugoslovanke nekoliko razočarale. Mateja Svet je že izpadla v prvem spustu, tako da je tokrat bila najboljša od »modrih« Katra Zajc, ki se je uvrstila na 16. mesto.

VRSTNI RED

1. Oertli (Šv.) 1'26"57; 2. Schneider (Šv.) 1'26"80; 3. Chauvet (Fr.) 1'26"81; 4. Schmidhauser (Šv.) 1'26"99; 5. Mogore (Fr.) 1'27"23; 6. Ochoa (Sp.) 1'27"24; 7. Steiner (Av.) 1'27"88; 8. Magoni-Sforza (It.) 1'28"34; 16. Katra Zajc (Jug.) 1'30"38.

LESTVICA ZA SP

Figini (Šv.) 166 točk; Walliser (Šv.) 127; Oertli (124); 124; 4. Ochoa (Sp.) 111; 10. Mateja Svet (Jug.) 69.

Zmagovalni oder nedeljskega ženskega slaloma za SP. Od leve proti desni: drugouvrščena Figini (Šv.), zmagovalka Maria Walliser (Šv.) in tretjeuvrščena Oertli, ki je včeraj slavila v slalomu.

Košarka: V 16. kolu B-2 lige so se Jadranovi košarkarji vrnili k zmagi

Padla je utrdba sredi Veneta

Dan ali dva po tekmi, ko človek lahko izključno čustveno vzburjenost, ki je prisotna takoj po koncu spopada in ki se odraža tudi v komentarju, je lažje razpravljati o vsebinah dvoboja z ustreznim mero odmaknjenosti, kar je neobhodno za objektivno in racionalno analizo dogodkov.

Premisa se nam zdi nujna za pojasnitev določenih zgolj fizioloških procesov, ki nastajajo tudi med navidezno neaktivnim gledanjem tekme in ki nas lahko zavedejo v pretiravanje.

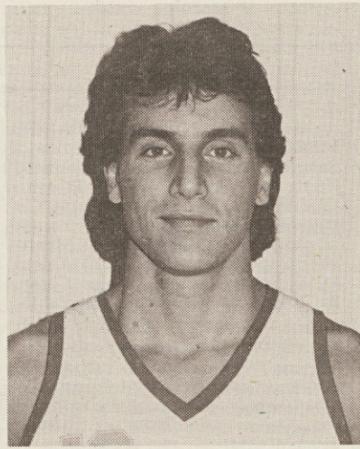
Z naše strani se seveda trudimo, da bi bralcem nudili čim bolj kritično sliko zaokrožene celote in pomembnejših detajlov in tudi tokrat se bomo potrudili v tem smislu.

Naj takoj povemo, da je bila osvojitvev točk v Castelfrancu poglavitnega pomena za slovensko izbrano vrsto in to osnovno zahtevo so jadranovci tudi izpolnili, s tem pa izenačili (tudi številčno) letošnje odprte račune s svojimi tradicionalnimi nasprotniki. Tekme same spet ne moremo uvrstiti med najbolj privlačne, vendar je treba pou-

dariti, da Jadranova zmaga ob tako nizkem končnem izidu (67:64) ni ravno najbolj vsakdanja stvar, saj smo že večkrat ugotavljali, na podlagi dejstev, da so naši redkokdaj slavili, ko niso uspeli preseči »magične« meje 80 košev. Tudi odstotek skupne realizacije ni prav za v smeti. »Modri« košarkarji so v skupnem seštevku zadeli 28 krat iz 59 poskusov (24:51 za dve in 4:8 za tri točke). Torej, skoraj petdesetodstotna realizacija meta, kljub pazljivi in napadalni osebni obrambi domačinov.

Po spodrsrljaju v Padovi smo ugotavljali, da sta bila temeljna vzroka za poraz slabo zapiranje pod košem in pomanjkljiv skok kot posledica tega. V soboto pa sta bila ključ uspeha prav skok in vseskozi primerna stopnja zbranosti v obrambi. Jadranovci so tokrat polovili kar 29 odbitih žog, od tega 25 pod lastnim košem in letos so redkokdaj dosegli tako število v tem temeljnem elementu košarkarske igre. Peter Brumen je po tekmi ugotavljal tudi sam, da bi se vsako gostovanje lahko uspešno izšlo s takim ali vsaj podobnim učinkom v skoku.

Glede deleža posameznikov pri sobotni zmagi pa naslednje: najbolj nas je navdušil nastop Valterja Sosiča, ki je v obrambi opravljal najzahtevnejšo nalogo (kot vedno). Valter je s svojo obrambo nad Bonetom znatno omejil udarno moč domače peterke. Tudi če je prvi strelac Castelfranca ob koncu le zbral 20 točk osebnega izkupička, je to dosegel v dveh krajših obdobjih, v uvodnih minutah in sredi drugega

Valter Sosič je bil kot vedno tudi v Castelfrancu odličan v obrambi

polčasa, večji del tekme pa se je moral podrediti volji Jadranovega beka. Navedbi bi še prav dober odstotek realizacije Maura čuka, ki je pa še vedno odločnejši v napadalni polovici, pomembnost Rauberjevih metov in skokov, doprinos Bana in Starca, ki še ni bil čisto »pravi« in značajno obrambno igro Daneua.

Med senčne plati pa tole: tudi v soboto je bilo jasno, da je razlika med navedeno sesterico in drugimi igralci kar precejšnja in mnogo bolj izražena kot pri večini ostalih drugoligašev. To je bilo še najbolj občutno prav v Pa-

dovi, ko so efekti poškodbe Klavdija Starca negativno vplivali na vso ekipo. V Castelfrancu pa smo zaskrbljeno zrlji v semafor od 15. min. d.p. do končnega žvižga. Čim so se gostitelji približali našim na štiri točke, je bilo prav opazno, da je Jadranova peterka izgubila nekaj na samozavesti in gotovosti v napadu. V tistih trenutkih je bila bojazen posameznikov pred odgovornostjo prav vidna in to je zaskrbljujoče, tudi ker prav ni v skladu z »naravo« Jadrana. Je pa res, da so fantje uspešno premostili nasprotnikov »pressing« in predvajali prav tako uspešno obrambo, tudi ko jih je breme osebnih napak prisililo, da so iz osebne obrambe prešli v široko in gibljivo cono 2 - 3 (v 12. min. d.p.).

Verjetno bo še najbolje, da zaupamo napovedi Klavdija Starca, ki je med postankom na avtocesti (na poti v Castelfranco) svečano izjavil: »Nikar se ne bojte in ne glejte sedaj na lestvico, temveč šele čez dober mesec: takrat se boste smejali od same radosti.«

Tolikšen optimizem je vreden spoštovanja in največjega upoštevanja, še posebno, ker je to mnenje kreatorja Jadranove igre. Z naše strani bi se pripomnili naslednje: čeprav velja, da je vsaka tekma poglavje zase in da nihče vnaprej ne položi orožja, bi odslej kazalo slaviti nekoliko bolj suvereno, predvsem s postavitvami, ki so Jadranu nedoraste tako po fizični, tehnično - taktični in ustvarjalni plati, ob tem pa nimajo niti približno take zakladnice izkušenj kot člani zamejske združene ekipe.

(Cancia)

košarkarska prvenstva

MOŠKA B-2 LIGA

IZIDI 16. KOLA

Castelfranco - JADRAN	64:67
San Donà - Pesaro	84:82
Berton - Ravenna	101:81
Novellara - Ferrara	81:82
Montebelluna - Imola	101:86
Virtus PD - Murano	98:74
Faenza - Petrarca	79:63
Spinea - Stefanel	79:83

LESTVICA

Ferrara	16	12	4	1427:1367	24
San Donà	16	11	5	1383:1323	22
JADRAN	16	11	5	1322:1290	22
Ravenna	16	10	6	1334:1271	20
Petrarca	16	10	6	1285:1241	20
Stefanel	16	10	6	1209:1189	20
Virtus PD	16	9	7	1352:1289	18
Montebelluna	16	9	7	1399:1354	18
Pesaro	16	8	8	1362:1296	16
Berton	16	7	9	1363:1345	14
Castelfranco	16	7	9	1171:1170	14
Imola	16	7	9	1286:1393	14
Spinea	16	5	11	1243:1264	10
Novellara	16	5	11	1278:1320	10
Faenza	16	5	11	1247:1363	10
Murano	16	2	14	1299:1485	4

PRIHODNJE KOLO (23. in 24. 1.)

JADRAN - Novellara; Stefanel - Castelfranco; Imola - Berton; Pesaro - Spinea; Murano - Faenza; Ravenna - Montebelluna; Ferrara - San Donà; Petrarca - Virtus PD.

JADRANOVI STRELCI

Ban 331; Čuk 271; Starc 238; Rauber 224; Daneu 156; Sosič 38; Banello 26; Štoka 24; Persi 6; Paulina 4; Corsi 3.

MOŠKA D LIGA

IZIDI 14. KOLA

BOR RADENSKA - Soteco	90:100
POM Tržič - Tecnoluce	66:61
Carità - Cividale	86:88
Miane - Crich	84:95
Arcade - Inter 1904	85:95
Roncade - Pordenon	73:81
Ponte di Piave - Ardità	93:81

LESTVICA

Crich	14	12	2	1218:1122	24
Ponte di Piave	14	10	4	1173:1132	20
Roncade	14	9	5	1128:1088	18
Pordenon	14	9	5	1139:1113	18
Cividale	14	8	6	1160:1144	16
Inter 1904	14	8	6	1082:1089	16
Carità	14	7	7	1122:1133	14
POM Tržič	14	7	7	1071:1091	14
Soteco	14	7	7	1149:1111	14
Miane	14	6	8	1245:1284	12
Tecnoluce	14	5	9	1136:1137	10
BOR RADENSKA	14	5	9	1155:1217	10
Ardità	14	4	10	1174:1203	8
Arcade	14	2	12	1200:1288	4

PRIHODNJE KOLO (23. in 24. 1.)

Tecnoluce - BOR RADENSKA; Ardità - Arcade; Cividale - Miane; Crich - Roncade; Pordenon - Ponte di Piave; Soteco - POM Tržič; Inter 1904 - Carità.

PROMOCIJSKO PRVENSTVO

NA TRŽAŠKEM

IZIDI 13. KOLA

Il Carso - BREG ADRIATH	70:92
POLET - Ferroviario	63:65
Motonavale - KONTOVEL ES	84:75
Radiograf - Inter Milje	72:78
Libertas - Barcolana	80:88
Scoglietto - Autosandra	69:70

Casa Amica prosta

LESTVICA

Autosandra	12	11	1	943:810	22
Inter Milje	12	10	2	934:862	20
Motonavale	12	9	3	941:847	18
Scoglietto	12	7	5	885:830	14
Libertas	12	7	5	927:932	14
Casa Amica	12	7	5	981:992	14
Barcolana	12	6	6	991:892	12
BREG ADRIATH	12	6	6	978:984	12
POLET	12	4	8	770:822	8
Ferroviario	12	4	8	840:912	8
KONTOVEL ES	12	3	9	906:942	6
Radiograf	12	2	10	831:901	4
Il Carso	12	2	10	856:1057	4

PRIHODNJE KOLO (6. in 7. 2.)

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP - Radiograf; Barcolana - POLET; BREG ADRIATH - Scoglietto; Inter Milje - Casa Amica; Ferroviario - Libertas; Autosandra - Motonavale; Il Carso prost.

NA GORIŠKEM

IZIDI 8. KOLA

Senators - Alba Gioia	63:62
B. Ronchi - Grado	78:98
Corridoni - Basket Go	122:68
Goriziana - Staranzano	109:94
Fortitudo - Arte	74:77
DOM GOMETAL - Edera	93:87

LESTVICA

Corridoni	8	7	1	656:564	14
Grado	8	6	2	715:601	12
DOM GOMETAL	8	6	2	724:651	12
Arte	8	6	2	625:561	12
Edera	8	6	2	676:597	12
Goriziana	8	4	4	684:687	8
Staranzano	8	4	4	610:679	8
Senators	8	3	5	557:594	6
Alba Gioia	8	2	6	546:589	4
Fortitudo	8	2	6	546:580	4
Basket Go	7	1	6	498:623	2
B. Ronchi	7	0	7	545:653	0

PRIHODNJE KOLO (23. in 24. 1.)

Alba Gioia - Dom Gometal, Grado - Fortitudo, Basket Go - Senators, B. Ronchi - Corridoni, Arte - Goriziana, Edera - Staranzano.

Košarka: promocijsko prvenstvo na Tržaškem Tokrat le Brežani uspešni

Il Carso - Breg Adriatherm 70:92 (39:43)

BREG ADRIATHERM: Čok, Bandi, Koren, Corbatti 16 (4:4), R. Žerjal 13 (7:7), R. Pertot 2, Barut 29 (4:5), Barini 12 (6:7), Salvi 20 (4:6), Didonato (0:2).

PM: 25:31. 3 TOČKE: Corbatti 2, Barut 1. PON: R. Žerjal (38).

V zadnjem kolu prvega dela so Brežani brez večjih težav odpravili skromno ekipo Il Carso. Kljub temu da našim ni šlo v napadu, so že v 10. min. vodili z 10 točkami prednosti (14:24). Izbira trenerja, da izkoristi tekmo, da bi preizkusil nove načine igre, je pripomogla, da si je nasprotnik nekoliko opomogel. V drugem polčasu je hiter ritem Brežanov odrezal noge že itak tehnično slabim domačim košarkarjem, tako da so naši z lahkoto zmagali. Kot se zgodi v takih tekmah, so naši igralci proti koncu dajali večjo pozornost na osebni izkupiček točk kot na skupinsko igro, kar seveda ni »hvale vredno«. V obrambi so ostali z izjemo bekov zagriženo in zbrano igrali do poslednje minute. Moramo tudi omeniti zelo dober skupni odstotek pri izvajanju prostih metov (kar 80 od sto). (L. Koren)

Polet - Ferroviario 63:65 (30:37)

POLET: Sosič 18, Ferluga 4, Kovarič, Hrovatin 2, Granier 3, Škerlavaj 16, Furlan 15, Pisani 2, Gregori 3.

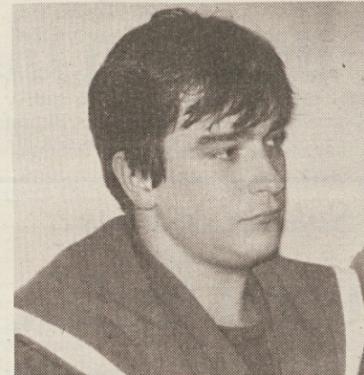
3 TOČKE: Sosič 2.

Tudi ob delnem opravičilu, da je sodniška miza z dvomljivo odločitvijo na koncu odvzela Poletu pravico do prostih metov (kar tri), si ne moremo razložiti, kako si openski fantje sami zapravljajo tekme zaradi nezbranosti in nihanja v kvaliteti igre. Poletovci so stali zelo ležerno, tako da se je nasprotnik takoj oddaljil, vendar jim je do konca prvega polčasa uspelo nadoknaditi del razlike. Na začetku druge polovice pa smo bili spet priča prelomu. Z dobro obrambo »mož-mož« in z nekoliko bolj zbrano igro so openski fantje dohiteli nasprotnika in prišli v vodstvo. Tik pred koncem pa so storili tri navadne napake, ki so jih drago stale. Od posameznikov ni nihče posebno blestel. Upati je le, da se bodo naši fantje zbrali, ker postaja položaj na lestvici že nekoliko nevaren, in nanizali nekaj zmag, saj so doslej dokazali, da so ob normalni igri enakovredni vsakemu nasprotniku. (A. S.)

Motonavale - Kontovel Electronic Shop 84:75 (46:39)

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP: Ban 11 (2:2), Devetak 2, Sterni 16 (2:4), Lisjak, Starc 12 (2:2), Civardi 16 (4:4), Gulič 14 (3:7), Gruden 2.

PON: Civardi (37); TRI TOČKE: Ban 1, Gulič 2.

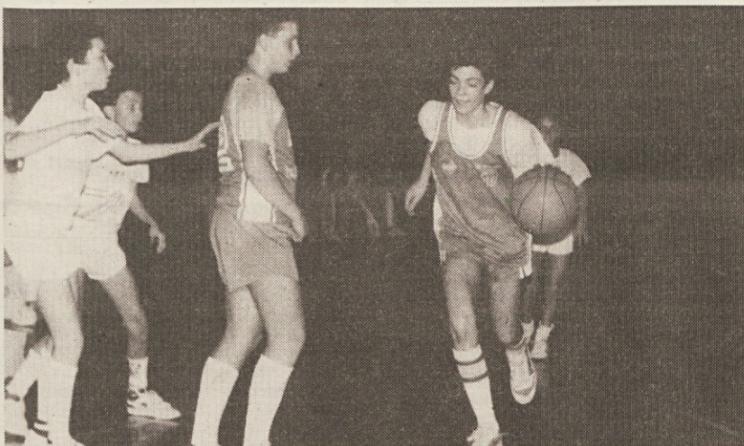

David Čok (Breg Adriatherm)

Čeprav v okrnjeni postavi, so bili tokrat Kontovelci povsem enakovredni močni peterki Stelle Azzurre Motonavale.

Žal so tokrat »beli« napravili vse preveč nerodnih napak v napadu, saj bi drugače sedaj verjetno pisali o presenečenju. Naši so prav gotovo slabo sklenili prvi del prvenstva. Pripričani pa smo, da bo v drugem delu nekoliko bolje, saj soč Kontovelova peterka, vsaj po potencialu, gotovo v višji del razpredelnice. (D. S.)

naša košarkarska moštva v mladinskih ligah - naša košarkarska moštva v mladinskih ligah

Trenutek s prvenstvenega srečanja dečkov Ricreatori - Bor Indules

DRŽAVNI KADETI

BOR ADRIAIMPEX - SEGAFREDO 83:72 (50:32)

BOR ADRIAIMPEX: Arena 18 (2:3), Oberdan 17 (2:3), Cupin 5 (1:4), Krasna, Race, G. Bajc 1 (1:2), I. Bajc 12, Azman 18 (4:5), Paulica, Smotlak 12 (2:2).

TRI TOČKE: Oberdan 3, I. Bajc 2.

V predzadnjem kolu prvega dela prvenstva so »plavi« zasluženo premagali solidno ekipo Segafreda. Naši so si veliko prednost priigrali že v prvem polčasu, ko so s 3:2 consko obrambo popolnoma zmedli nasprotnike in preprečili nasprotnikovemu najboljšemu igralcu, da bi se razigral. S hitrim tempom, ki ga je vsilil Borov »play-maker« Oberdan, so naši z lahkoto in z veliko natančnostjo polnili koš, tako

da jim je v drugem polčasu zadostovalo ohraniti mirne živce. (Furlan Luka)

JADRAN FARCO - SABA 78:81 (35:42)

JADRAN FARCO: Prelec, Daneu 31 (8:8), Šuligoj 10 (0:2), D. Bogatec, Sterni 13 (0:1), Stanissa 2, Paulina 20 (2:5), Pertot 2, Lesizza, Sosič.

PM: 10:16. PON: Stanissa (34), Lesizza (36).

Jadranovci so začeli tekmo zelo živčno, kajti nasprotniki so z agresivnimi in stalnimi menjavami obrambe onemogočili našim, da bi lahko gradili neki skupen in organiziran napad. V drugem polčasu so jadranovci začeli z novim elanom in predvsem z borbenostjo ter srčno obrambo nadoknadili zaostanek. Nato smo bili priča izena-

čeni in stalno napeti igri. Do odločilnega trenutka je prišlo 45 sekund pred koncem, ko so naši zmagovali kar za pet pik. Tedaj pa so delno po lastni krivdi in delno po nekaj očitnih napakah sodnikov izgubili. (Andrej P.)

NARAŠČAJNIKI

KONTOVEL KRONOS - POLET 142:47 (57:23)

KONTOVEL KRONOS: Kralj 19, Briščik 30, Reblua 32, Gregori 47, Gulič 10, Bizjak 2, Kapun 2.

POLET: Vremec 13, Ravbar 12, Andolšek 4, Možina 2, Krevatin 10, Vidal 6.

V srečanju ekip, kjer je bil zmagovalec znan že vnaprej, so si igralci Kontovela dobro popravili razliko v koših. Čeprav so večji del srečanja igrali košarkarji, ki nimajo stalnega mesta v petorki, so prikazali dobro igro in dokazali, da velja nanje resno računati. Še posebej se je tokrat izkazal Kristjan Briščik, ki je prikazal svojo resnost in prizadevnost na treningih, prav tako pa tudi Aleš Kapun, ki je debitiral s prvim košem.

Pri poletovcih so se izkazali Vremec, Reblua in visoki Krevatin, ki je dokazal, da se razvija v dobrega košarkarja. (I. Meden)

RICREATORI - SOKOL 88:33 (50:16)

SOKOL: Kristjan Gabrovce, Vanja Devetak, Martin Pertot 4 (2:8), Matej Gruden 11 (0:3), Andrej Kosmina (0:2), Samo Pertot 12 (2:4), Milivoj Pertot, Adrijan Gerli, Andrej Pertot 6 (0:2), Marko Hmeljak.

ON: Ricreatori 17, Sokol 8; PM: Ricreatori 3:9, Sokol 4:19; TRI TOČKE: Matej Gruden 1.

V 12. kolu prvenstva naraščajnikov sta se pomerila Ricreatori in Sokol. Zmagal je Ricreatori, saj so nabrežin-

ski košarkarji igrali svojo najslabšo tekmo doslej.

V prvem polčasu so igrali zelo slabo, v drugem polčasu pa so pokazali večjo borbenost, a v napadu so bili še vedno zelo pomanjkljivi. (Andrej Pertot)

DEČKI

DOM - GRADO 58:131 (26:61)

DOM: Lisci 2, Silič 30 (4:10), Bednarik 4 (0:3), Skok 2 (0:3), Covi, Sfiligoj 11 (1:4), Primosig, Pintar 2 (0:2), Zavadlav 7 (0:1), Lo Grasso.

PON: Lisci.

V šestem srečanju letošnjega prvenstva so mladi Domovi košarkarji doživeli pekoč poraz proti peterki iz Grada. Že ob začetku srečanja je bila razvidna premoč gostov, ki so z agresivno igro domačine povsem zmedli. Ti so namreč igrali dokaj nezbrano in zelo slabo organizirali igro.

Več je bilo tudi napak in obramba je zelo slabo delovala, tako da si tokrat domovci zaslužijo nezadostno oceno. (J. Bernardik)

obvestili

SPDT vabi v četrtek, 21. t. m., na predavanje zamejske alpinistke ERIKE KOŠUTE na temo »V KITAJSKI HIMALAJI«. Predavateljica bo s pomočjo barvnih diapozitivov opisala uspešno odpravo na himalajski sedemtisočak Mužtagato (7546 m). Predavanje bo v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Franciška 20/2. nad.) ob 20.30. Vabljeni!

ŠD MLADINA prireja v nedeljo, 24. t. m., avtobusni smučarski izlet na Monte Elmo (Sesto). Odhod z Opčin ob 5.15 in iz Krži ob 5.30. Vpisovanje do četrta ob 20. do 21. ure v Domu A. Sirk v Kržu.

Neobičajno! Fantje dohiteli dekleta

Ljubitelji odbojke so vendarle dočakali uspešen konec tedna. Ob četrtoligaškem goriškem derbiju je bilo še deset tekem in šest zmag naših šesterek. Pa ni šlo le za rutinske uspehe. Sokol Indules je na primer v ženski D ligi poskrbel za pravo senzacijo. Prav ko je z gledalci, da je ekipa nekoliko popustila, je s 3:0 odpravila vodilnega Juniorsa iz Casarse, ki je v prejšnjih devetih nastopih petkrat zmagal s 3:0, štirikrat pa s 3:1. To je nedvomno znak velike vitalnosti in kotacije nabrežinske šestereke v boju za napredovanje so spet naglo narasle.

V sijajni formi sta tudi oba deželna tretjeligaša. Goriška Olympia, pet zaporednih zmag, je zdaj res utelece stroj, a vse bolj prese- neča tudi Bor Cunja Avtoprevoz: v zadnjih treh nastopih je dvakrat premagal moštvi, ki sta imeli na lestvici več točk. Od vodilne trojice delijo naši moštvi štiri točke. Njun položaj še ni tak, da bi dopuščali pretiran optimizem, a vendarle je zdaj malo ekip, ki bi se lahko ponašale s takšno serijo uspehov, ne smemo pa pozabiti, da zaradi razširitve C-1 lige ima letos tudi tretjeligaš na končnem vrstnem redu možnost, da se poteguje za prestop. Prvenstvo pa je letos izjemno dolgo.

Posebno zanimiva postaja nepremaganost Sloge Koimpex na domačih tleh. Opevska telovadnica je zdaj strah in trepet lige. Pozitiven je tudi uspeh Brežank, ki so precej izboljšale svoj položaj. Treba je tudi pozdraviti prvi prvenstveni uspeh Soče Sobema, pa čeprav je do tega prišlo na račun slovenskega nasprotnika.

Ob vsem tem smo pričali nekoli- ko neobičajnemu pojavu, namreč temu, da je naša moška odbojka prav v tem tednu (in verjetno prvič sploh) po učinku dohitela žensko. Šest moških ekip je namreč doslej zbralo 52 točk, prav toliko kot šest ženskih. Čemu pripisati takšen preobrat v usmeritvi? Po našem mnenju je vzrok le eden: medtem ko moška odbojka v deželi FJK stagnira, doživlja ženska številčni in kakovostni razmah, ki mu nismo vselej kos.

Ob petem mestu Valovih odbojkarjev v C-1 ligi Osnova za kratko- in dolgoročne upe

Štartal je nekoliko boječe. Morda je na previdnost v napovedih vplivala tudi skrb, da reorganizacija prvenstev, ki bo stopila v veljavo v prihodnji sezoni, v kateri bodo ustanovili B-2 ligo, lahko poruši lansko razmerje sil, saj je v bistvu dvojno napredovanje (v B in pa v B-2 ligo namreč) ob nespremenjenem številu izpadov spodbujalo tekmece k igralskim okrepitvam. Val, govor je namreč o naši vodilni moški odbojkarški ekipi, pa je letos »le« še okrepljen napore, a zaupanje v lanski igralski kader, v mlade upe-ter v priznanega trenerja Zvonimira Broziča je že dalo več kot konkretne sadove. Le še dve zmagi pa bodo valovci že izenačili lanski obračun uspehov ob tem, da manjkata do konca prvenstvenih bojev še ves povratni del ter ena tekma prvega dela! Našim odbojkarjem se torej ponuja možnost, da osvojijo na koncu najmanj peto mesto, potem ko so bili v svoji lanski prvi sezoni na državni ravni sedmi.

Tudi v soboto so valovci jasno pokazali, da so povsem upravičeno peta sila prvenstva. CUS jim namreč ni bil dorasel, sploh pa so Štandrežci doslej premagali vse ekipe, ki jim sledijo na lestvici in zgubili le z vodilno četverico, za katero kaže, da predstavlja razred zase.

Če se za trenutek ozremo v bodočnost, lahko rečemo, da se valovci že sedaj nekje kandidirajo za prestop v B-2 ligo v sezoni 1988/1989, v kateri ne bo letošnjih najboljših štirih moštev. Seveda pa je še možen drugačen razplet, dovolj je namreč, da bi ena od vodilnih ekip popustila... Prav zato je pomembno, da Brozičevi varovanci ohranijo tudi v prihodnjih kolih ustrezno zbranost, začenši s sobotnim gostovanjem v Trstu pri Ferro Alluminio.

Povsem nasproten je položaj drugoligašic Farca Mebla, ki so tudi v Nervesi krepko razočarale. Skoraj nerazumljivo je, kako so naša dekleta

Ženska B liga				
IZIDI 10. KOLA				
Pallavolo Nervesa - FARCO MEBLO	3:0	(15:8, 15:1,15:5)	Randi Sangiorgina - Torrione Ravenna	3:0 (15:10, 15:12, 15:5)
Gaierhof Trento - CUS Padova	0:3	(6:15, 8:15, 2:15)	Conegliano Veneto - Mogliano Veneto	3:0 (15:8, 15:5, 15:10)
Adamoli Mantova - Capellari Verona	0:3	(8:15, 8:15, 11:15)	Solvay Ferrara - Volpe Cornuda Rovigo	1:3 (6:15, 9:15, 16:14, 10:15)
LESTVICA				
Capellari	10	10	0	30:8 20
Nervesa	10	9	1	28:10 18
CUS Padova	10	8	2	27:14 16
Sangiorgina	10	6	4	20:13 12
Conegliano	10	6	4	23:16 12
Adamoli MN	10	6	4	20:18 12
Gaierhof TN	10	4	6	18:20 8
Mogliano	10	3	6	17:22 8
FARCO MEBLO	10	3	7	13:23 6
Torrione RA	10	2	9	10:26 4
Solvay FE	10	1	9	10:28 2
Cornuda RO	10	1	9	8:28 2
PRIHODNJE KOLO (23. 1.)				
FARCO MEBLO - Adamoli Mantova, Torrione Ravenna - Conegliano Veneto, CUS Padova - Nervesa, Cornuda Rovigo - Gaierhof Trento, Mogliano Veneto - Solvay Ferrara, Capellari Verona - Randi Sangiorgina.				

na tako lahek način prepustila točke nasprotnicam. Nervesa razpolaga z napadalkama, ki stalno zagotavljata menjavo, a ko ima na razpolago servis ni tako prodorna, saj nima kdove kako učinkovitega bloka, protinapad pa ne more sloneti le na dveh napadalkah. Začetek srečanja je to potrdil, a nato je Farco Meblo popustil brž, ko so gostiteljice nekoliko pritisnile, vsekakor pa preuranjeno.

Konec koncev ni imel Farco Meblo česa izgubiti, saj je bil nasprotnik objektivno močnejši, a kljub temu je naše kaj kmalu zajela živčnost. Lani je Meblo na tem igrišču doživel ravno tako hud polom, a okoliščine so bile povsem drugačne. Takrat bi

Moška C-1 liga				
IZIDI 10. KOLA				
VAL ŠTANDREŽ - CUS Trst	3:0	(15:12, 15:12, 15:13)	Inter 1904 Trst - Mogliano Veneto	1:3 (11:15, 14:16, 15:7, 6:15)
Motta di Livenza - Ferroalluminio Trst	3:0	(15:9, 15:6, 15:3)	ASRJR Čedad - Volley Ball Maniago	1:3 (15:12, 10:15, 10:15, 14:16)
Flebus Povoletto - Rangers Latte Carnia	0:3	(3:15, 9:15, 13:15)	Cessalto - Volpato Castelfranco Veneto	1:3 (15:17, 18:16, 13:15, 12:15)
LESTVICA				
Rangers	10	9	1	29: 7 18
Volpato	10	8	2	27: 9 16
Motta di Liv.	10	8	2	28: 8 16
Maniago	10	8	2	26:15 16
VAL	10	6	4	19:20 12
Povoletto	10	5	5	18:17 10
Cessalto	10	4	6	19:20 8
Mogliano	10	4	6	17:21 8
CUS Trst	10	3	7	14:22 6
Ferroall. TS	10	3	7	10:24 6
ASFJR Čedad	10	2	8	11:25 4
Inter 1904 TS	10	0	10	3:30 0
PRIHODNJE KOLO (23. 1.)				
Ferroalluminio Trst - VAL ŠTANDREŽ, Mogliano Veneto - Flebus Povoletto, Volley Ball Maniago - Motta di Livenza, Volpato Castelfranco Veneto - ASFJR Čedad, Rangers Latte Carnia - Cessalto, CUS Trst - Inter 1904 Trst.				

zmaga lahko pomenila vključitev v boj za napredovanje v A-2 ligo, zato je bilo razumljivo, da so bile naše igralke psihično obremenjene.

Kljub porazu se položaj Farca Mebla ni bistveno spremenil. Za sabo ima še vedno tri ekipe, kar zagotavlja naši šesterkici določeno mirnost. Da se izognejo kvalifikacijam za obstanek pa je treba prehiteti tudi Gaierhof in Mogliano, ostala moštva so še nekoliko bolj oddaljena. Med temi je tudi Adamoli iz Mantove, novinec, ki je doslej presegel vsa pričakovanja (kot Sangiorgina), proti kateremu se bo Farco Meblo pomeril v soboto doma. To bo obenem tudi zadnja tekma prvega dela.

deželna prvenstva

Moška C-2 liga

IZIDI 10. KOLA

BOR CUNJA AVTOPREVOZ - Rozzoll Trst 3:1, Pav Natisonia - OLYMPIA GORICA 2:3, Bo Frost Fiume Veneto - Libertas Sacile 1:3, CG San Sergio Trst - DLFAC Trst 2:3, Libertas Turjak - Montalba Volley 0:3, Anchor Fix Vivil - Futura Torriana 3:2, Fincantieri Tržič - Itar Cucine Fontanafredda 3:1.

LESTVICA

Anchor Vivil	10	10	0	30: 9 20
Montalba	10	8	2	28: 9 16
Libertas Sac.	10	8	2	26:16 16
BOR CUNJA AV.	10	6	4	25:17 12
Rozzoll TS	10	6	4	24:17 12
OLYMPIA GO	10	6	4	21:19 12
Fincantieri	10	6	4	23:21 12
Torriana	10	5	5	23:17 10
Pav. Natisona	10	5	5	21:21 10
Libertas Tur.	10	4	6	16:22 8
Fontanafredda	10	3	7	14:23 6
DLFAC Trst	10	2	8	11:26 4
Fiume Veneto	10	1	9	8:29 2
S. Sergio TS	10	0	10	8:30 0

PRIHODNJE KOLO (23. 1.)

Futura Torriana Gradišče - BOR CUNJA AVTOPREVOZ, OLYMPIA GORICA - Libertas Turjak, Rozzoll Trst - Itar Cucine Fontanafredda, Montalba Volley - Anchor Fix Vivil, DLFAC Trst - Pav Natisonia, Libertas Sacile - CG San Sergio Trst, Bo Frost Fiume Veneto - Fincantieri Tržič.

Ženska C-2 liga

IZIDI 10. KOLA

SLOGA KOIMPEX - Libertas Martignacco 3:0, Pav Natisonia - AGOREST GORICA 3:0, Itar Cucine Fontanafredda - Itar Fiume Veneto 2:3, Libertas Gorica - Ginnastica Spilimberghese 3:1, Cordenons - Fincantieri Tržič 3:1, Gieffe Pieris - Kennedy Videm 0:3, Villacher Bier Tržič - Celinia Maniago 3:1.

LESTVICA

Villacher	10	8	2	27:10 16
Fiume Veneto	10	8	2	27:11 16
Fincantieri	10	8	2	25:17 16
Fontanafredda	10	7	3	27:13 14
Kennedy	10	7	3	25:14 14
Celinia	10	7	3	24:20 14
SLOGA KOIM.	10	5	5	20:19 10
Cordenons	10	5	5	19:21 10
AGOREST GO	10	4	6	19:22 6
Pav Natisonia	10	3	7	19:22 6
Martignacco	10	3	7	17:23 6
Gieffe Pieris	10	3	7	15:27 6
Libertas GO	10	2	8	11:27 4
Ginnastica SP	10	0	10	6:30 0

PRIHODNJE KOLO (23. 1.)

AGOREST GORICA - Pacifico Libertas Gorica, Itas Fiume Veneto - SLOGA KOIMPEX, Kennedy Videm - Celinia Maniago, Fincantieri Tržič - Gieffe Pieris, Ginnastica Spilimberghese - Cordenons, Libertas Martignacco - Pav Natisonia, Itar Cucine Fontanafredda - Villacher Bier Tržič.

Moška D liga

IZIDI 10. KOLA

SOČA SOBEMA - NAŠ PRAPOR IMSA 3:0, SLOGA - Remanzacco 0:3, Faedis Povoletto - Rojalese 1:3, Pallavolo Trst - San Giorgio Porcia 3:0, Libertas Martignacco - Volley Ball Videm 2:3, Arredo Uno Lucinico - Nuova Pallavolo Trst 3:2, Prata di Pordenone - Pallavolo Acli Ronchi 3:1.

LESTVICA

Remanzacco	10	9	1	27: 8 18
Rojalese	10	9	1	28:12 18
Prata PN	10	8	2	24:11 16
Povoletto	10	8	2	26:13 16
Volley Videm	10	7	3	23:14 14
Pallavolo TS	10	6	4	24:14 12
Martignacco	10	6	4	23:15 12
SLOGA	10	6	4	18:18 12
Acli Ronchi	10	4	6	17:20 8
Nuova Pall.TS	10	3	7	19:21 6
Lucinico	10	2	8	14:27 4
NAŠ PR. IMSA	10	1	9	7:27 2
SOČA SOBEMA	10	1	9	6:27 2
Porcia PN	10	0	10	1:30 0

PRIHODNJE KOLO (23. 1.)

NAŠ PRAPOR IMSA - Libertas Martignacco, San Giorgio Porcia - SOČA SOBEMA, Rojalese - SLOGA, Nuova Pallavolo Trst - Acli Ronchi, Volley Ball Videm - Arredo Uno Lucinico, Pav Remanzacco - Pallavolo Trst, Faedis Povoletto - Prata di Pordenone.

Ženska D liga

IZIDI 10. KOLA

SOKOL INDULES - Juniors Casarsa 3:0, BREG AGRAR - Promovolley Pordenone 3:1, CUS Videm - KONTOVEL ELECTRONIC SHOP 3:1, CSI Tarcento - Pallavolo Mossa 3:1, Nuova Pallavolo Trst - Majanese 3:2, Lavoratore Fiera Martignacco - Prata di Pordenone 1:3, (Low West Volley Latisana ni igral).

LESTVICA

Junior	10	9	1	27: 7 18
CSI Tarcento	9	7	2	23:11 14
Prata PN	9	7	2	24:12 14
CUS Videm	9	6	3	22:14 12
SOKOL INDU.	9	6	3	21:16 12
Latisana	9	6	3	19:17 12
KONTOVEL E.S.	9	4	5	18:17 8
BREG AGRAG	9	4	5	16:20 8
Promovolley	9	3	6	14:19 6
Martignacco	9	3	6	15:21 6
Majanese	10	2	8	14:26 4
Pall. Mossa	10	2	8	10:28 4
N. Pallavolo	10	1	9	11:26 2

PRIHODNJE KOLO (23. 1.)

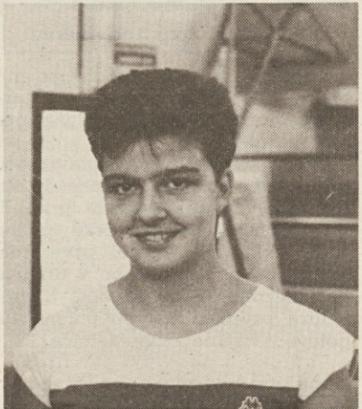
Promovolley - KONTOVEL ELECTRONIC SHOP, Prata di Pordenone - BREG AGRAG, Majanese - SOKOL INDULES, Low West Latisana - Lavoratore Fiera Martignacco, Pallavolo Mossa - Nuova Pallavolo Trst, CSI Tarcento - CUS Videm (počiva Juniors Casarsa).

Ob sijajni zmagi Sokola Indules Ko je servis učinkovit...

Do pretekle sobote sta bili v štirih deželnih odbojkarških ligah samo še dve nepremagani šesterci: Anchor Fix Vivil iz Ville Vicentine v moški C-2 ligi in Juniors iz Casarse, novinec v ženski D ligi. Zastopnice Sokola Indules pa so poskrbele za podvig, saj so sredi Nabrežine po samih treh nizih igre premagale Juniors in s tem dokazale, da niso še povsem izločene iz boja za sam vrh lestvice v tej konkurenci.

O sobotni prestižni zmagi nam je trener Nabrežink **Damjan Pertot** povedal naslednje:

»Odlične nasprotnice iz Casarse (pri katerih igra močna Rosa, ki je že nastopala v A-2 ligi, najprej s Spineo, nato še s Pordenonom op. ur.) smo spravili v težave predvsem z odličnimi servisi. Ti so bili dokaj učinkoviti, predvsem oni daljši, usmerjeni vzdolž stranskih črt, tako da je Juniors s težavo organiziral učinkovit napad. Delo našega bloka je bilo tako izdatno olajšano, lažje smo tudi izvajali protinapad, ki je bil še posebej učinkovit. Škoda, da smo doslej že izgubili tri tekme. Proti Bregu Agrar v Dolini in v Latisani smo morali na igrišče brez podajalčice Saške Pertot, kar se je zelo poznalo oziroma je v največji meri botrovalo porazom. Doma s Prato iz

Tamara Ušaj - protagonistka sobotnega Sokolovega podviga

Pordenona, ko smo izgubili s tesnim 3:2, pa je Pertotova nastopila poškodovana. Ta igralka bo zaradi službenih obveznosti odsotna še na nekaterih gostovanjih, a v prihodnje nam bo priškočila na pomoč veteranika Vida Legiša, ki že nekaj časa trenira z nami. ● **NAJBOLJŠA PROTI JUNIORSU:** Tamara Ušaj.

Soča Sobema - Naš prapor IMSA: živčna tekma Sočani prebili led

Igralci Soče Sobema so dosegli proti mladim odbojkarjem Našega prapora prvo zmago v letošnjem prvenstvu D lige. Odločilna je bila predvsem velika želja po zmagi domačih igralcev, ki so dali res vse od sebe, da bi dohiteli na lestvici šesteko z vzhodja Brd. Dramatičen je bil še posebno tretji set, v katerem so bili gostje na pragu delnega uspeha, ki bi jim dal tudi dobre izgleda za končno zmago, saj se je v vrstah Soče že vidno pojavljala utrujenost. Večja samozavest in borbenost domačinov ter nekatere dobro izvedene menjave, tako da so lahko že upehani igralci primerno zadihali, pa so botrovali zmagi Sovodenjcev.

Trener Soče **Igor Orel** je bil po srečanju še posebno vesel. »Obe postavi sta občutili pomembnost srečanja, tako da je bila igra raztrgana in včasih preveč živčna. V našo korist je tokrat odločilo domače igrišče, a tudi velika želja po zmagi. Pozna se tudi povratek podajalca Marušiča. Zdaj lahko naši napadalci bolj uspešno zaključujejo akcije.«

Kljub porazu je bil **Ivan Markič**, trener gostujoče ekipe, gostobeseden. »Nismo dovolj izkušeni. Tudi danes, ko bi bilo treba, da igramo odločno, smo popustili. To pa je značilnost mladih, še neizkušenih odbojkarjev. Veli-

Ivo Marušič - povečal je storilnost Sočinega napada

ka zagnanost, navdušujoče kombinacije, potem pa daljše pavze, ravno, ko bi bilo treba biti bolj prisebni. Treba bo torej še veliko dela, da bomo odpravili te napake.«

● **NAJBOLJŠI PRI SOČI SOBEMA:** Marino Ferfolja.
● **NAJBOLJŠI PRI NAŠEM PRAPORU IMSA:** Diego Petejan.

naše šestereke v pokrajinskih prvenstvih - naše šestereke v pokrajinskih prvenstvih

UNDER 16 ŽENSKO

SKUPINA A

CUS TRST - SLOGA KOIMPEX 0:3 (3:15, 2:15, 9:15)

SLOGA KOIMPEX: Ciochi, Fabrizzi, Foschini, Kocman, Lupinc, Marucelli, Rebuta, Sardo, Škerk.

V tej skupini je že nekaj kol povsem jasno, da sta dve ekipi odločno slabši od ostalih treh. V skupino slabših spada vsekakor tudi tržaški CUS, ki je bil tokratni nasprotnik Sloge Koimpex. Kot je bilo pričakovati so naše igralke zlahka odpravile s svojimi nasprotnicami in tako prevzele začasno prvo mesto na lestvici. (Inka)

BOR FRIULEXPOR - DLF 3:0 (15:1, 15:7, 15:4)

BOR FRIULEXPOR: Vitez, Grbec, Brazzani, Visentin, Pahor, Milanič, Sancin, Fučka.

Nasprotnik je prišel v telovadnico z zamudo, povrhu je še najslabši v skupini, zato borovke niso imele težkega dela, čeprav so nastopile precej ok-

njene in so igrale v neobičajni postavi. Včasih je bilo zato na igrišču nekaj zmede. DLF je igral požrtvovalno, pogosto, čeprav s težavo, je vračal žogo v Borovo polje, tako da so imele naše igralke kar nekaj koristi od te sicer povsem nezanimive tekme.

LESTVICA

Sloga Koimpex

Rally Pariz - Dakar Vatanenu ukradli avto

BAKAMO (Mali) — Letošnji rally Pariz - Dakar se je začel in se nadaljuje pod nesrečno zvezdo. Včeraj je namreč spet terjal smrtno žrtev, o čemer poročamo na prvi strani.

Ob teh mrtvih in na desetine ranjenih vse ostalo dogajanje, torej dirka sama, vse bolj izgublja na pomenu. Zaradi kronike povejmo, da so včeraj ukradli avtomobil vodilnemu Vatanenu (peugeot 405) in zanj zahtevali okrog 100 milijonov lir odkupnine. Avtomobil so kasneje našli, zanj pa naj ne bi odšteli niti fیکا. Zato pa se je začetek dirke zakasnil za nekaj ur, čeprav pravilnik predvideva, da se piloti ne morejo predstaviti na start z več kot polurno zamudo. Izjem pa je bilo na tem rallyju že toliko, da ena več samo potrjuje ugotovitve, da se organizatorji zaradi ogromnih interesov ne ozirajo preveč na regularnost in pravilnike. Povejmo še, da med motociklisti vodi Orioli. Ali bodo Vatanena le izključili, pa se do zaključka redakcije ni izvedelo.

Težave na »Montecarlo«

PARIZ — Tudi na rallyju Montecarlo ne gre vse po načrtih. Helikopter francoske televizije se je namreč zaletel v daljnovid, na srečo pa je pilot le uspel zasilno pristati. Vsekakor se nadaljuje velika premoč vozil lancia: 1. Saby 2.50'36"; 2. Loubet po 16"; 3. Fiorio (vsi lancia) 6'10"; 4. Ballet (peugeot) 15'16".

Tenis: v Avstraliji

MELBOURNE — Zadnji rezultati osmine finala mednarodnega teniškega prvenstva v Avstraliji:

Moški: Wilander (Šve.) - Saccaanu (ZRN) 6:2, 6:4, 6:3; Česnokov (SZ) - Steeb (ZRN) 6:1, 6:4, 6:2; Edberg (Šve.) - Stoltenberg (Avs.) 6:3, 6:3, 6:4; Jarryd (Šve.) - Frawley (Avs.) 3:6, 6:1, 6:7, 7:6, 6:2. Ženske: Mandlikova (Avs.) - McNeil (ZDA) 6:2, 6:4; Minter (Avstral.) - Shriver (ZDA) 6:2, 6:4; Kohde Kilsch (ZRN) - Zrubakova (ČSSR) 3:6, 6:0, 6:3; Graf (ZRN) - Lindquist (Šve.) 6:0, 7:5.

Nogomet: v derbiju 2. amaterske lige v Repnu Kras - Vesna, izvrstna predstava

KRAS - VESNA 0:1 (0:1)

STRELEC: Kostnapfel v 17. min.
KRAS: Mezzavilla, Segulini, Testoni, Sambuchi, D. Skabar, Pisani, A. Skabar (Granata v 53'), Marini, Gašperšič, Lepore, Mosetti.

VESNA: Savarin, Soavi, Ridolfo, Petagna, Rados (S. Sedmak v 68'), F. Candotti, Pichierra, Barilla, Kostnapfel, Bruno, Coslovich.

SODNIK: Pestrin iz Vidma
Škoda, da je prav napaka Darka Škabarja, enega najbolj požrtvovalnih igralcev v vrstah Krasa, odločila izid tega agonistično, tehnično in taktično res izvrstnega derbija. A taka je igra. Škabarju pa res ne gre nič očitati, spodsrljaj se pripetijo vsakomur. Vsekakor menimo, da zmaga Vesne ni bila povsem nezasluzena, morda ne toliko zaradi priložnosti, ki niso manjkale niti domači ekipi, kot zaradi boljše tehnične in taktične priprave. Z druge strani pa moramo tudi povedati, da bi Kras zaslužil vsaj neodločen izid, že zaradi stalnih prizadevanj, da spravi na kolena solidnega Savarina.

»Vedeli smo, da bo težko,« je po tekmi povedal trener Vesne Aldo Miozzo, ki je prevzel ekipo po boleznih Petagne. »Pokazali smo odločnost, še zlasti pa se je izkazal mladi Soavi. Nasploh pa se je vsa ekipa odrezala in škoda, da nismo podvojili, s čimer bi potrdili odlično predstavo. O Krasu lahko rečem, da je trdoziva ekipa, vendar smo mi izkoristili priložnosti, ki so se nam ponudile, čeprav smo bili brez Naldija in Roberta Candottija. Vendar se mi zdi, da so bili tudi domačini okrnjeni. Morda smo bili bolj urejeni na sredini. Ker smo tudi kaj kmalu povedli, je Kras z agonizmom skušal nadoknaditi zamujeno in je pri tem naredil kakšno napako več.«

»Tekma je bila zanimiva, obe ekipi sta zelo dobri,« je menil predsednik Krasa Andrej Rače. »Zmaga Vesne je prišla po naši napaki, Kostnapfel pa je

streljal s težkega položaja. V 1. polčasu smo eni in drugi izpeljali vrsto akcij, v začetku 2. polčasa je Vesna pritisnila, po 10. minuti pa je bil na vrsti Kras, ki je tudi imel dve zreli priložnosti. Pohvalil bi vso ekipo razen Gašperšiča, ki v napadu ni nič pripomogel. Ne gre pa pozabiti, da so nam v obrambi manjkali Rudi Kurič, Fanigliuolo in Gnesda.«

Še nekaj kronike. Kras je silovito začel, a Vesna je kaj kmalu pokazala svojo tehnično in taktično vrednost in se zlasti odlikovala s hitrimi, kratkimi in natančnimi podajami. Vsekakor do gola ni bilo priložnosti ne za ene ne za druge. Odločilni zadetek je padel po Škabarjevi podaji proti vratarju, do žoge je prišel hitri, iznajdljivi in prodorni Kostnapfel, ki je zatresel mrežo.

Zatem je priložnost imel Barilla, a Mezzavilla je rešil svoja vrata. Na drugi strani se je izkazal Savarin, ki se je po napaki, ko ni uspel priti do žoge, le pravočasno vrnil v vrata in v zmedji prestregel udarec Martinija. Do kraja je Kras več napadal, igra je bila dopadljiva, Vesna pa se je umirjeno branila in izkoriščala sicer redke protinapade. Prav v zadnji minuti bi Rados skoraj zakrivil avtogol.

Takoj v začetku 2. polčasa velja omeniti res odlično kombinacijo med Kostapflov in Soavejev, slednji pa je preveč okleval in priložnost je šla po vodi. Soave je imel še dve priložnosti, pri prvi je posegel Mezzavilla, drugič pa je žoga šla nad prečko. Kras je v teh trenutkih dajal vtis, da je nekako utrujen, sheme niso delovale, morda pa se je tudi bal preveč tvegati, da ne bi Vesna iz protinapada še povisala vodstva. Zatem pa je te spet prevzel pobudo in silovito nadaljeval: najlepšo priložnost je imel Gašperšič, ki pa z ugodnega položaja ni znal streljati kot Kostnapfelin izid tega korektnega derbija se ni spremenil. (db)

SAN NAZARIO - ZARJA 2:2 (0:2)

STRELCI: Antonič v 15', Franza v 23', Rasman v 75' in v 95'
ZARJA: Kočever, Grgič, Tognetti, Samec, Samese, D. Fonda, Antonič (v 76' Kalc), Bon, Abrami (v 84' Mosetti), Auber, Franza, Racman.

Zarja je v nedeljski tekmi po daljšem času izbojevala pomembno točko, čeprav bi si jih zaslužila obe. Toda neverjetna odločitev sodnika, da podaljša tekmo kar za 6 minut, čeprav za to ni bilo nobenega razloga, jo je zopet zagodla Bazovcem, saj so domačini izenačili v 95. min. na zelo posrečen način. Po končnem zvižgu je bilo seveda s strani številnih navijačev Zarje precej vroče krvi, tako da so zelo glasno izžvižgali moža v črnem.

Tekma se je začela z rahlo premočjo domačinov, ki pa niso nikoli nevarno zaposlili Bazovcev, ki so jih poskušali s presenetli protinapadi. Gol je padel v 15. min. po zaslugi Antoniča, ki je lepo izkoristil napako v obrambi domačinov, preigral se vratarja in zatresel mrežo. Po голу so domačini sicer takoj pritisnili, toda brez jasnih idej, tako da so imeli Bazovci razmeroma lahko delo. Zarja je podvojila v 23. min. po zaslugi Franze, po lepi akciji vsega napada.

Drugi polčas se je začel z domačini v napadu, toda Bazovci so se vseskozi učinkovito branili, vse do 75. min., ko je Rasman z roba kazenskega prostora s posrečenim srelom zmanjšal zaostanek. Po голу je Zarja nadaljevala previdneje in brez večjih težav držala valet igre v svojih rokah. V 87. min. je Damjan Fonda že premagal domačega vratarja, toda žoga se je odbila od vratnice v polje. Le minuto zatem se je lepa priložnost ponudila Mosettiju, ki pa je preveč okleval. Zgledalo je torej, da bodo Bazovci odnesli obe točki, ko je sodnik hotel dati svoj pečat tekmi in jo nerazumljivo podaljšal. San Nazario je tako v 95. min. izbojeval nezasluzeno točko. (Big)

rezultati

2. AMATERSKA LIGA

Skupina F

IZIDI 16. KOLA

CGS - Buttrio	2:1
Campi Elisi - S. Luigi VB	1:1
KRAS - VESNA	0:1
Opicina S. - Edile Adr.	0:1
San Nazario - Zarja	2:2
San Sergio - Muggesana	1:0
Stock - Giarizzone	0:0
Zaule Rab. - Opicina	0:1

LESTVICA

San Sergio	16	9	6	1	28:5	24
VESNA	16	7	7	2	15:9	21
Edile Adr.	16	8	4	4	19:9	20
Opicina	16	6	8	2	14:20	20
CGS	16	7	5	4	29:22	19
Muggesana	16	6	7	3	14:12	19
Buttrio	16	8	2	6	17:13	18
Zaule Rab.	16	6	5	5	18:17	17
Campi Elisi	16	5	6	5	12:15	16
S. Luigi VB	16	2	10	4	16:16	14
KRAS	16	3	7	6	16:16	13
ZARJA	16	3	7	6	17:21	13
Giarizzone	16	4	5	7	9:17	13
Opicina S.	16	3	6	7	14:23	12
San Nazario	16	1	8	7	11:26	10
Stock	16	1	5	10	8:26	7

PRIHODNJE KOLO (24. 1.)

CGS - San Nazario, ZARJA - Zaule Rabuiese, Opicina - San Sergio, Muggesana - KRAS, VESNA - Opicina Supercaffe, Edile Adriatica - Stock, Giarizzone - Campi Elisi P., Buttrio - S. Luigi V. Busà.

3. AMATERSKA LIGA

Skupina I

IZIDI 14. KOLA

Audax - Medea	1:1
Brazzanese - Moraro	1:5
Mariano - Isonzo	3:1
Pro Farra - JUVENTINA	0:0
Sagrado - Arrigospport	1:1
San Lorenzo - Azzurra	3:2
SOVODNJE - Manzano	1:1

LESTVICA

Moraro	14	8	4	2	29:10	20
Pro Farra	14	6	8	0	17:6	20
Mariano	14	8	3	3	26:11	19
JUVENTINA	14	6	7	1	20:9	19
Medea	14	7	3	4	16:12	17
Audax	14	4	7	3	25:24	15
San Lorenzo	14	4	6	4	19:15	14
Isonzo	14	4	6	4	17:15	14
Arrigospport	14	3	8	3	13:12	14
Sagrado	14	4	6	4	11:13	14
Azzurra	14	4	1	9	18:28	9
Manzano	14	1	6	7	16:29	8
SOVODNJE	14	0	7	7	11:29	7
Brazzanese	14	2	10	9	9:34	6

PRIHODNJE KOLO (24. 1.)

Arrigospport - San Lorenzo; Azzurra - Mariano; Isonzo - SOVODNJE; JUVENTINA - Sagrado; Manzano - Audax; Medea - Brazzanese; Moraro - Pro Farra.

Skupina L

IZIDI 13. KOLA

BREG - Fossalton	2:0
Euforia - MLADOST	2:4
Fincantieri - S. Marco S.	1:1
GAJA - Chiarbola	n.o.
Sit. Immob. - Romana	1:2
S. Vito - Hermada	2:0

LESTVICA

S. Marco S.	13	8	5	0	23:5	21
Fossalton	13	4	8	1	17:10	16
BREG	13	6	4	3	14:7	16
MLADOST	13	6	3	4	20:14	15
Fincant. M.	13	5	5	3	10:8	15
GAJA	12	4	6	2	17:10	14
Hermada	13	5	4	4	14:14	14
Sit Immob.	13	4	5	4	21:18	13
S. Vito	13	5	3	5	19:22	13
Chiarbola	13	3	3	9	10:16	9
Romana	13	2	2	9	9:21	6
Euforia	13	0	2	11	9:38	2

PRIHODNJE KOLO (24. 1.)

Fincantieri - S. Vito, Hermada - GAJA, Chiarbola - Sit Immob., Romana - Euforia, MLADOST - BREG, S. Marco S. - Fossalton.

Skupina M

IZIDI 13. KOLA

Architrave - Montebello	4:0
Campanelle - Union	4:1
Domio - Olimpia	2:1
Don Bosco - CUS	3:4
Exner - S. Anna	1:4
Fincantieri - Roianese	1:2
La Lanterna - PRIMOREC	1:2

LESTVICA

Architrave	13	11	2	0	48:16	24
Roianese	13	10	1	2	36:8	21
Campanelle	13	8	3	2	37:14	19
CUS	13	7	4	2	32:21	18
Olimpia	13	8	1	4	29:17	17
PRIMOREC	13	6	4	3	17:14	16
Domio	13	6	3	4	19:16	15
Fincantieri	13	4	4	5	18:23	12
S. Anna	13	3	3	7	26:33	9
Don Bosco	13	2	5	6	20:29	9
Montebello	13	3	2	8	7:21	8
Exner	13	2	2	9	21:28	6
Union	13	2	2	9	12:37	6
La Lanterna	13	0	2	11	13:58	2

PRIHODNJE KOLO (24. 1.)

Architrave - CUS, Campanelle - La Lanterna, Don Bosco - Domio, Exner - Montebello, Olimpia - Fincantieri, PRIMOREC - S. Anna, Roianese - Union.

Nogomet: v 1. AL Prosečani res premalo pokazali

SEVEGLIANO - PRIMORJE 4:0 (4:0)

STRELCI: A. Zucheri v 4', G. Zucheri v 18', Sabot v 25', Sebastianis v 32' (11-metrovka)

PRIMORJE: Calligaris, Rojac, Milani (v 70' Favretto), Pipan, Prašnikar, Olivo, Pase, Husu, Antoni, Zurini, Nicoloro (v 31' Spazzapan).

SODNIK: Manfè iz Fontanafredde. Sevegliano je zaslužen visoko premagal Primorje, ki skozi vso tekmo ni uspelo zaustavljati lepih in hitrih akcij domačinov. Gostje so bili stalno v težavah in edine priložnosti, če jih sploh tako lahko imenujemo, so imeli v prvih treh minutah, do prvega zadetka domačinov, ki so igrali res odlično in tekmo zaključili že v 35. min. Nato so se nekoliko umirili, čeprav so imeli še nekaj priložnosti. V prvih minutah sta najprej Pase in nato Nicoloro v kazenskem prostoru dobila dve uporabni žogi, obakrat pa sta bila branilca hitrejša. To je bilo vse, kar so Prosečani uspeli ustvariti v bližini vratarja Se-

vegliano. V 4. min. je srednji napadalec Chiaruttini lepo podal v kazenski prostor, kjer je A. Zucheri nemoteno z lepim udarcem z glavo realiziral. Vsaka akcija je bila nevarna in ostali zadetki so bili neizogibni. Na udarec z glavo je Calligaris posegel ne preveč zanesljivo in žoga se je od prečke odbila na igrišče, od koder jo je G. Zucheri z lahka odbil v vrata. Nekaj minut kasneje je po napačni podaji v obrambi igralec domačinov podal do Sabota, ki je z močnim strelom zatresel mrežo. Zadnji in četrti zadetek je Sebastianis dosegel iz 11-metrovke, potem ko je Calligaris naredil prekršek nad napadalcem, ki se je sam predstavil pred njega.

V drugem polčasu je Calligaris ubranil nekaj nevarnih strelav. V obrambi in na sredini gostje spet niso uspeli zaustaviti domačinov, ki so z veliko lahkoto in treba reči z res lepimi akcijami uspeli priti do strelav v vrata. Tudi Zurini, edini, ki je v prvem pol-

času skušal urejati igro domačinov, je imel kaj malo žog na razpolago. V tem delu omenimo še zelo lepo in hitro akcijo z močnim strelom, vendar je

vratar žogo poslal v kot. Nato je z nogo odbil strel v kazenskem prostoru in proti koncu polčasa je spet moral poseči. (M. Š.)

Skupina B

IZIDI 16. KOLA

Fortitudo - Costalunga	1:0
Gradese - Lignano	1:0
Latisana - Palmanova	0:3
Percoto - San Canzian	1:1
Pieris - Pro Fiumic.	1:1
Ponziana - S. Giovanni	2:3
Ronchi - Sangiorgina	2:3
Sevegliano - PRIMORJE	4:0

PRIHODNJE KOLO (24. 1.)

Costalunga - Gradese, Lignano - Sevegliano, Palmanova - Ronchi, Pieris - Ponziana, PRIMORJE - Percoto, Pro Fiumicello - San Canzian, S. Giovanni - Latisana, Sangiorgina - Fortitudo.

LESTVICA

Sevegliano	16	6	9	1	15:7	21
S. Giovanni	16	7	6	3	20:11	20
Costalunga	16	7	5	4	25:14	19
Palmanova	16	7	5	4	16:9	19
Sangiorgina	16	6	6	4	15:15	18
San Canzian	16	4	9	3	19:14	17
Gradese	16	6	4	6	19:16	16
Ronchi	16	4	7	5	13:15	15
Ponziana	16	3	9	4	19:22	15
Lignano	16	6	3	7	19:22	15
PRIMORJE	16	6	3	7	12:16	15
Percoto	16	6	3	7	18:25	15
Latisana	16	4	6	6	15:20	14
Pieris	16	4	5	7	14:20	13
Fortitudo	16	3	7	6	11:18	13
Pro Fiumic.	16	2	7	7	17:23	11

Nogomet: v 3. amaterski ligi za naše v glavnem ugodno kolo

SKUPINA I

SOVODNJE - MANZANO 1:1 (0:0)

STRELEC: Gomišček.

SOVODNJE: Uršič, Devetak, Vjsintin (Pahor), Tomažič, Hmeljak, Čevdek, A. Fajt, M. Fajt, Grillo (Gomišček), Bicciano, Gulin.

Tudi proti skromnemu Manzano Sovodenjci niso prišli do prve prvenstvene zmage. Neodločen izid je vsekakor nagrada za goste, ki so si zanj zelo malo prizadevali. Z druge strani pa je treba povedati, da so Marsonovi varovanci igrali dokaj dobro in zamudili vrsto ugodnih priložnosti. Nedeljsko tekmo pa bi lahko označili kot srečanje rezervnih igralcev, saj sta oba gola padla po zaslugi nogometašev, ki sta na igrišče stopila v zadnjih 10 minutah.

Kronika igre je bogata le z akcijami domačinov, ki so že v prvem polčasu pripravili dve priložnosti. Najzanimivejše pa je bilo v zadnjih 10 minutah, ko so gostje nezasluzeno povedli. Na srečo so Sovodenjci takoj reagirali in z Gomiščkom, ki je komaj stopil na igrišče, zatresli mrežo Manzana. (A. F.)

PRO FARRA - JUVENTINA 0:0

JUVENTINA: Molinari, Chizzolini, Sermino, Trevisan, Krpan, Kaus, Cingherli (Cussich), Paziente, Tabaj, Marvin, Del Negro (Lauri).

To je bilo eno najpomembnejših srečanj doslej v goriški skupini tretje-ligaškega prvenstva, neodločen izid pa gotovo najbolje odraža dogajanje na igrišču, čeprav je treba povedati, da so Štandrečevi, posebno v prvem

polčasu, pokazali nekaj več od vodeče Pro Farre.

Tekma ni bila na zadovoljivi tehnični ravni, to predvsem zaradi razmočnega igrišča in živčnosti, ki je prevladovala v obeh moštvih. Dokajšnja napetost je

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir; v SFRJ številka 300 - din, naročnina za zasebne mesečno 6.000 - din, trimesečno 17.000 - din, letno 60.000 - din, upokojenci in študenti mesečno 4.500 - din, trimesečno 12.000 - din, letno 45.000 - din. Za organizacije in podjetja mesečno 7.000 - din, letno 75.000 - din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593

ADIT 61000 Ljubljana

Kardeljeva 8/II, nad. - telefon 223023

Oglasi - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 60.000 lir. Finančni in legalni oglasi 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 90.000 lir. Mali oglasi 700 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, ttx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski

dnevnik

19. januarja 1988

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Negotovost v karibski državi se bo nadaljevala

Miren potek volitev na Haitiju a brez demokratičnih jamstev

PORT AU PRINCE — V drugo gre rado, pravi pregovor, ljudska modrost pa najbrž ne drži na Haitiju, kjer so se v nedeljo zvečer zaprla volišča drugih »demokratičnih« volitev po strmoglavljenju Duvaliera. Prve volitve so se pričele z množičnimi pokoli bivših Duvalierovih biričev, zloglasnih tonton macoutejev, zaključile pa so se prav tako v krvi, tokrat v krvi volilcev, ki so v dolgih vrstah čakali pred volišči.

Druge volitve so se sicer zaključile brez prelivanja krvi, tako vsaj poročajo tiskovne agencije, uspešne in demokratične pa tudi niso bile. Na Haitiju se še poznajo posledice tridesetletne diktature Duvalierovih, ki jih prav gotovo ni mogoče zbrisati z vojaško politiko generala Henrija Namphija, ki je prevzel vodstvo države.

Cerkev, katoliška in protestantska, je zagovarjala bojkotiranje volitev, istega mnenja pa so bili tudi voditelji petih manjših demokratičnih gibanj, ki nimajo dostopa do vojaškega vodstva države. Tudi brez pozivov k bojkotu pa bi bile haitijske predsedniške volitve brez prave politične teže, saj so morali volilci pokazati glasovnico volilnemu uradniku, predno jo je ta vrgel v žaro, volišča pa so bila deležna strogega vojaškega nadzorstva. Haitisko pojmovanje demokratičnih volitev je odločno dvomno, za ime novega predsednika pa bomo izvedeli šele prihodnjo nedeljo. Zaenkrat je potrjena le vest, da si je izredno malo domačinov drznilo na volišča.

Na sliki (telefoto AP): žrtev predvolilnega nasilja v Port au Princeu

Sirci obešajo vohune

Trije Sirci, ki so jih obtožili, da so bili izraelski vohuni, so svoje izdajstvo plačali s smrtjo. Trojico so obesili včeraj v Damasku (Telefoto AP)

Piperno spet sprožil vprašanje amnestije

RIM — Primer Franca Piperna, domnevnega terorista, ki se je v nedeljo, po dolgem bivanju v Kanadi, prostovoljno predal italijanski policiji, je precej razgibal vode v političnem življenju. Prihod Piperna, ki je trenutno zaprt v rimskem zaporu Rebibbia, je namreč spet odprl kočljivo vprašanje amnestije ter pravnih aspektov tako imenovanega kesanja, o katerem se je v bližnji preteklosti zelo dosti govorilo in razpravljalo.

Radikalci in določeni krogi socialistične stranke vztrajajo, da bo morala država v kratkem vzeti resno v pretres vprašanje amnestije, posebno za tiste prevratnike, ki niso direktno sodelovali v atentatih. Ostale stranke pa imajo glede tega precej različna stališča. Komunisti, ki sicer ne izključujejo možnosti amnestije, so mnenja, da ni

mogoče kar tako izbrisati »svinčenih let« ter da je morebitno odpuščanje v prvi vrsti moralni korak, ki ga morejo narediti predvsem ožji sorodniki žrtev (levega in desnega) terorizma.

V teh dneh se precej govori in piše tudi o pobudi nekdanjega predsednika KD Flaminia Piccolija, ki se je zavzel za izpustitev bivšega voditelja rdečih brigad Curcia in skupine njegovih somišljenikov. Piccoli, ki je v zadnjih mesecih večkrat obiskal zaprtega Curcia, je prepričan, da je pot odpuščanja edina možna za doseg neke vrste državne sprave. Njegova pobuda je nalehala na precej širok odziv posebno v nekaterih katoliških krogih, a tudi med organizacijami, ki se borijo za osvoboditev tak imenovanih političnih zapornikov.

Velika večina kupcev igrač se ne zmeni za njih nevarnost

BRUSELJ — Brezskrbna igra otrok lahko postane tudi smrtna igra. To pretresljivo dognanje so javnosti posredovali predstavniki Komisije EGS in združenje potrošnikov držav Evropske gospodarske skupnosti. V enem letu je v državah članicah EGS kar 200 tisoč raznovrstnih nesreč, v katerih so vpleteni le otroci. Te se dogodijo med igro, v šoli ali pa kar doma. Najbolj presunljiv je podatek, da kar 30 tisoč otrok zadobi hude trajne poškodbe.

Ministrski svet dvanajsterice je zato odredil, da bodo v kratkem pooprili varnostne predpise o izdelovanju in prodaji igrač. Ministri namreč menijo, da je treba otroke obvarovati pred nevarnimi igrači. Katere pa so pravzaprav »obtožene« igrače? Sem spadajo vsa mogoča hladna orožja, kolesa, skateboardi (deska na kotalkah), vse elektronske igrače ter radirke, ki imajo obliko sladoleda, čokolade itd. Prodaja vseh predmetov, ki na katerikoli način upodabljajo hrano, je v državah Evropske gospodarske skupnosti sicer že prepovedana, z letom 1990 pa bodo prodajalci igrač smeli prodajati le igrače, ki bodo s higienskega vidika neoporečne. Kdor bo želel kupiti kako petardo ali bengalski ogenj, bo moral trgovcu pokazati posebno dovolilnico. Proizvajalci bodo morali v kratkem »posodobiti« tudi vse elektronske igrače. Nekatere delujejo s tokom 24

voltov, zato lahko postanejo v dotiku z vodo usodne marsikateremu dečku ali deklici.

Kdaj pa se pripeti največ nesreč med igro? Kritična meseca sta december in januar, to se prvi meseca, ko se veselimo božičnih in novoletnih počitnic. V teh praznikih ima božiček nemalo dela, da obdari vse najmlajše. Prodaja igrač v teh dveh mesecih doseže pravi rekord. Kar 60 ostoikov igrač, ki jih prodajo trgovci v enem letu, se prav med božičnimi počitnicami prelevijo v mastne zasluzke. Veselo praznično razpoloženje lahko tako postane tudi prava tragedija.

Največji zahodnoevropski proizvajalci igrač so Francija, Italija, Velika Britanija in Španija. Tekmovalna mrzlca med temi državami in Japonsko, Hongkongom, ZDA, Tajvanom in Južno Korejo je neverjetna. Vsi stremijo za tem, da izdelajo čimbolj atraktivno igračo, ki bo omamila otroka, v večini primerov tudi same starše. Vzemimo primer najbolj prodane igrače na svetu — to je punčka Barbey. Francoski psihologi in sociologi so jo pred nedavnim označili kot vrhunec kiča in čist surogat za otroški svet. Očitno pa to ne moti kupcev, saj tovarna Mattel, ki proizvaja to punčko, ima iz leta v leto vse večje zasluzke. Poraja se nam sedaj misel: ali so odrasli res že vsi odrasli, ali pa je med temi še veliko otrok!

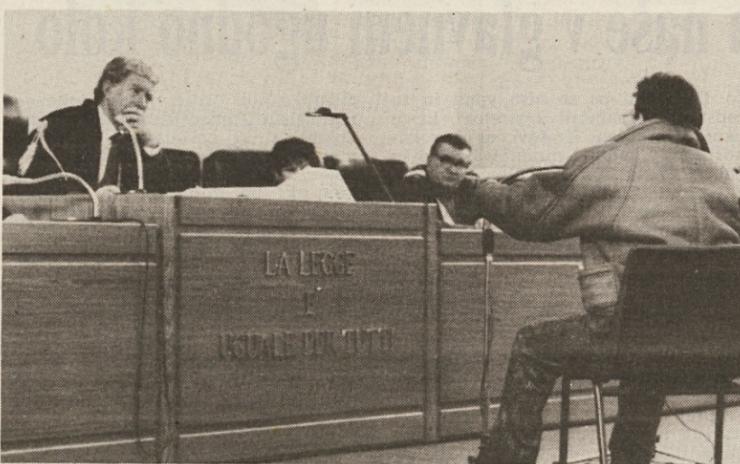
Ukrepi za boljši zrak v Atenah

ATENE — V centru Aten od včeraj veljajo številne prepovedi in omejitve, ki zadevajo promet in parkiranje privatnih avtomobilov. Nekatere omejitve so prizadele celo taksiste, vzporedno s tem pa so močno poskočile tudi kazni za prekrške.

S temi ukrepi želi grška vlada zmanjšati onesnaženost zraka v Atenah. Onesnaženost namreč predstavlja enega največjih problemov v tem štiri milijonskem mestu in mnogi trdijo, da so Atene eno od najbolj onesnaženih mest v Evropi.

Najavljajo tudi ustvarjanje zelenih površin, pospešitev gradnje metroja, številnih nadvozov, parkirišč in garaž. Modernizirali bodo tudi mestni prevoz in v petsto avtobusov bodo vgradili sodobne motorje, ki ne onesnažujejo okolja.

Proces o atentatu na rimskem letališču

RIM — V posebni dvorani rimskega zapora Rebibbia se je pred kratkim pričela sodna obravnava o atentatu, ki je 27. decembra 1985 pretresel rimsko letališče Fiumicino. V atentatu in v oboroženem spopadu, ki mu je sledil, je izgubilo življenje trinajst potnikov ter trije člani teroristične skupine, ki je napadla urade izraelske letalske družbe El-Al. Na zatožni klopi sedi samo mladi Palestinec Ibrahim Haled, ki ga je italijanska policija ranjenega aretirala takoj po atentatu. Glavni obtoženec pa je Abu Nidal, palestinski skrajnež in oporečnik PLO, ki ga italijanski preiskovalci dolžijo, da je osebno organiziral pokol.

Sodniki so hoteli včeraj zaslišati člane varnostne službe družbe El-Al, ki so se do prihoda italijanskih policistov sami spopadli s palestinskimi teroristi ter jih ubili tri. Izraelska am-

basada v Italiji je sprva privolila na zasliševanje štirih članov varnostne službe, kasneje pa je to privoljenje, zaradi varnostnih razlogov, uradno umaknila. Člani izraelske tajne službe, ki so bili vpleteni v krvavi atentat, bodo tako za italijanske sodne organe ostali formalno neznan.

Sodniki in odvetniki so zato včeraj zaslišali le edinega italijanskega policista, ki je aktivno sodeloval v prvi fazi terorističnega napada. Silvano del Buono, tako je ime policistu, je povedal, da se je takoj po napadu vrgel na tla ter pričel streljati proti atentatorjem. Preiskava je pokazala, da je del Buono zadel enega od teroristov, ostala dva pa sta padla pod krogli izraelskih varnostnikov.

Na sliki (AP): Policist del Buono med včerajšnjim zasliševanjem na rimski sodni obravnavi.

Karikaturist Forattini ne bo tožil milanske KD

MILAN — Znani karikaturist Giorgio Forattini je umaknil tožbo proti milanski sekciji KD. Tožbo je Forattini vložil, ker je KD brez njegovega dovoljenja po milanskih zidovih nalepila letake z reprodukcijo njegove karikature, ki je bila objavljena v dnevniku Repubblica 9. decembra lani. Istočasno je tudi zahteval, da se umaknejo vsi sporni letaki.

Da je Forattini odstopil od tožbe, se mu je morala milanska sekcija krščanske demokracije javno opravičiti in zapisati, da je brez dovoljenja avtorja uporabila eno od njegovih karikatur in na ta način kršila zakonska določila o avtorskih pravicah.

Sporna karikatura je bila objavljena v obdobju milanske občinske kri-

ze, ki naj bi se zaključila s sestavo nove rdeče-zelene večine. Forattini je na vinjeti upodobil gradbenika Salvatoreja Ligrestija z zidarsko žlico, srpom in kladivom v središču nekaterih gradbenih škandalov, v podnapisu pa je zapisal: »Salvatore Ligresti social-komunistični župan Milana.«

Z javnim opravičilom milanske KD je bil Forattini zadovoljen in je pooblastil svojega odvetnika, da ne vztraja pri tožbi. Tako je včeraj odpadla predvidena sodna obravnava. Pred milanskim pretorjem Mario Rosario Grossi sta se namreč pojavila oba zakonita predstavnika tožene in tožeče stranke in predložila podpisan dogovor o doseženem sporazumu in umiku tožbe.

V Nišu se nadaljuje sodna razprava zaradi pokola v paračinski vojašnici

NIŠ — Petčlanski senat vojaškega sodišča v Nišu je včeraj nadaljeval z dokaznim postopkom proti osmim vojakom, obtoženim za udeležbo v zločinu v paračinski kasarni.

Na glavni razpravi so dopolnili predstavo o osebnosti in motivih štirikratnega morilca Aziza Keljmendija. Predsednik sodnega senata Veljko Milič je prvoobtoženemu Rizarju Džaklju predočil, da je v postopku večkrat govoril o zločincu Keljmendiju.

»Keljmendi pravzaprav ni hotel govoriti srbohrvaško, četudi je ta jezik obvladal. Jasno je bilo, da sovraži vse vojake, ki niso albanske narodnosti. Z vojniki drugih narodnosti se sploh ni pogovarjal,« je dejal Džakli.

»Keljmendi je zločin storil, ker je sovražil vse vojake drugih narodnosti. Na košarkarskem igrišču nam je odkrito povedal, da bo ubil Dudakovića in Vukovića, na hodniku pa je dejal, da bo ubil vse vojake iz vojne pošte 5313,« je v preiskavi povedal Džakli.

V razpravi so Džakliju tudi predočili njegovo izjavo, ki jo je dal obtoženemu Pazjatiću Aliju na košarkarskem igrišču: »Ti ne veš, da bo Keljmendijevo ime v časopisih, da bo heroj in da bodo v Prizrenu postavili njegov doprinski kip.«

Džakli je pred senatom dejal, da je v preiskavi namerno negativno govoril o Keljmendiju, da pa je nedvomno res, da je Keljmendi sovražil vojake, ki niso bili albanske narodnosti.

V dokaznem postopku so zaslišali tudi 12 prič, ki so natančno govorile o dogodkih v času zločina. Priče Zoran Djorić, Florijan Atanasov, Angel Papež, Petar Popić, Željko Rokić, Zvonko Zatkovski in Miško Zelić neposredno po streljanju niso videli v svoji bližini obtoženih vojakov, ampak šele kasneje na hodniku. Nikola Vidović je pojasnil, da se je po streljanju pritalil in se pod posteljo priplazil do postelj, v katerih sta spala Džakli in Mahmuti, vendar ju ni videl, ampak šele kasneje na hodniku. Priča Banko Bujović je šele po dogodku ugotovil, da je njegova avtomatska puška izginila iz stojala za puške. (dd)